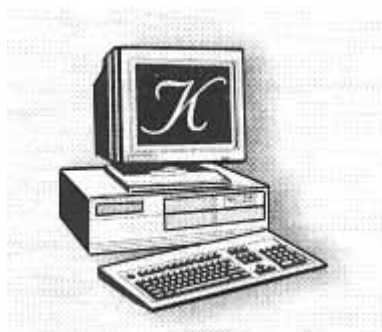

Klétus Soft
Általános kezelési leírás
BDE adatbázisú rendszerek
használatához

Pénztár
Rendelés
Lakásszövetkezeti rendszer
Földtulajdon közösségi nyilvántartás
Díjfizető rendszer

Tartalom

A. TECHNIKAI JELLEMZŐK	4
B. TERMÉKTÁMOGATÁS	4
C. TELEPÍTÉS	5
C.1. RENDSZERIGÉNY	5
C.2. A TELEPÍTÉS LÉPÉSEI	6
C.3. A MUNKAÁLLOMÁS TELEPÍTÉSÉNEK LÉPÉSEI.....	10
C.4. MI A TEENDŐ, HA EREDETILEG NEM HÁLÓZATOSAN TELEPÍTETTÜK.....	13
C.5. RENDSZER ÁTHELYEZÉSE MÁSIK HELYRE	15
C.6. RENDSZER TÖRLÉSE.....	17
C.7. BDE VISTA/ WINDOWS 7	17
C.8. INTEGRÁLT RENDSZER INSTALLÁLÁSA	20
C.9. BDE BEÁLLÍTÁSA	21
C.10. KIEGÉSZÍTŐK INSTALLÁLÁSA	23
D. KEZELÉSI LEÍRÁS.....	25
D.1.ÁLTALÁNOS KEZELÉSI LEÍRÁSOK	25
D.1.1 Egér használata	25
D.1.2 Billentyűzet használat a programban	26
D.1.3 Indítás parancssorból	29
D.2.PROGRAM KEZELŐFELÜLETE.....	30
D.2.1 Belépés a programba.....	30
D.2.2 Főképernyő	31
D.2.3 Menüszerkezet.....	33
D.2.4 Adatbeviteli képernyő törzsadat esetén.....	34
D.2.5 Adatbeviteli képernyő forgalmi adatok esetén.....	39
D.2.6 Adatbevitel adatbevitelen belül.....	46
D.2.7 Adatpanel - adatbeviteli mezők.....	50
D.2.8 Nyomógombsor	55
D.2.9 Megjegyzés szerkesztése	59
D.3. GRID HASZNÁLATA.....	64
D.3.1 Grid vezérlő nyomógomb sora.....	65
D.3.2 Grid felépítése - testreszabása.....	66
D.3.3 Oszlop keresés a Griden	71
D.3.4 Teljes keresés a Griden.....	72
D.3.5 Oszlop szerinti szűrés a griden	73
D.3.6 Teljes szűrés a griden	82
D.3.7 Grid adatainak exportálása, nyomtatása, gyerekablakok.....	83
D.3.8 Többszörös kiválasztás a griden	84
D.3.9 Grid navigációs lehetőségek.....	86
D.3.10 Adat karbantartás a griden.....	88
D.3.11 Iktatási funkció (Notes).....	92
D.3.12 Riasztási funkció	95
D.3.13 <F9>-re megjelenő kereső ablak	98
D.4.LEKÉRDEZÉSEK	99

E. TECHNIKI MŰVELETEK.....	102
E.1.RENDSZER PARAMÉTEREINEK BEÁLLÍTÁSA	102
E.2.RENDSZER FOLYAMATOK FELÜGYELETE (ELŐZMÉNYEK).....	103
E.3.INDEXELÉS.....	104
E.4.ÉVES NYITÁS	105
E.5.RENDSZER NEVÉNEK MEGVÁLTOZTATÁSA	106
E.5.ABLAK POZÍCIÓK KEZELÉSE.....	107
E.6.SCRIPT FUTTATÁSA.....	109
E.7.NÉVJEGY	110
F. ADATMENTÉS / VISSZATÖLTÉS.....	111
F.1.ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	111
F.2.MENTÉSI FUNKCIÓ HASZNÁLATA	112
F.3.VISSZATÖLTÉSI FUNKCIÓ HASZNÁLATA	113
G. JOGOSULTSÁGI MODUL.....	115
G.1.ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK.....	115
G.2.FELHASZNÁLÓK KEZELÉSE.....	116
H. TÖBB CÉG KEZELÉSE.....	118
I. RENDSZER FRISSÍTÉS.....	119
J. PROGRAM REGISZTRÁLÁSA.....	121
K KIEGÉSZÍTŐK	125
K.1. ADATBÁZIS REPAIRE	125
K.2. SQLVIEW.....	130

Megjegyzés: A dokumentáció általánosságban tartalmazza azokat a lehetőségeket, amelyek minden rendszerre vonatkoznak. A példákat a pénztári rendszer alapján készültek. Ez ne tévessze meg önt. Értelem szerűen ha „Penztar” – feliratot lát, azt helyettesítse az Ön által installált rendszer nevére.

A. Technikai jellemzők

A program grafikus alkalmazás, melyhez a Delphi 7-es fejlesztő eszközt használtuk. A program adatbázisainak tárolására, azok professzionális szintű kezelésére, az adatok gyors, hatékony és mégis egyszerű visszakeresésére a BDE (Borland database engine) adatbázis-kezelőt használjuk. Az adatbázis-kezelő elterjedt az irodai, üzleti alkalmazások fejlesztésében, ill. mindazokéban, ahol követelmény, hogy a kész rendszert különösebb szakmai ismeret nélkül is egyaránt eredményesen lehessen önálló és hálózatba kapcsolt munkaállomásokon is működtetni.

B. Terméktámogatás

Dokumentáció

Amennyiben elakad a program használatával kapcsolatban, kérjük, hogy először mindig a program dokumentációját vegye igénybe problémája megoldásához.

1. Súlyó:

Amennyiben telepítve van az „online help”, akkor használja a rendszer, környezet-érzékeny súlyóját, melyet munkája során bármikor megjeleníthet az <F1> használatával.

Az <F1>-es billentyű a program beépített súlyójának azon lapja jelenik meg, mely a programrendszer azon pontjához kapcsolódó információkat foglalja össze, amely pontban (ablakban) a billentyű leütése történt. Természetesen a súlyó valamilyen formában történő megnyitása után (<F1> vagy Súlyó menü Tartalomjegyzék és tárgymutató almenüje) módunkban áll elolvasni a többi fejezetet is.

2. Felhasználói Kézikönyv:

Ha több információra van szüksége, a Felhasználói Kézikönyvben találhat bővebb segítséget a probléma megoldására.

Ügyfélszolgálat

Ha nem talál megoldást dokumentációban sem, akkor igénybe veheti az ügyfélszolgálatunk segítségét. Az ügyfélszolgálat igénybevételehez különböző szolgáltatási csomagok vannak kialakítva, erről részletesen a program vásárlásakor tájékozódhat.

Ügyfélszolgálat: Hétfőtől - péntekig 9-16 óráig

Fax: (06-62) 468-642

Telefon: (06-20) 624-8081

E-mail cím: kletus@t-online.hu vagy kletus@freemail.hu

Többek között az alábbi szolgáltatásokkal állunk rendelkezésükre:

- felhasználói kérdésekben történő tanácsadás, problémamegoldás
- a felhasználó telephelyére történő helyszíni kiszállás
- a felhasználó telephelyén vagy az Ügyfélszolgálat irodájában történő oktatás

Amennyiben telefonos ügyfélszolgálati tanácsadást kíván igénybe venni, kérjük, lehetőség szerint tartózkodjon számítógépe közelében, és készüljön fel az alábbi információk megadása:

- A program verziószáma: ez a Súgó/Névjegy menüben olvasható
- A program működési környezete: az operációs rendszer verziószáma; a számítógép fontosabb hardver-paraméterei
- Ha hibaüzenettel találkozott, a pontos hibaüzenet
- Mit csinált, mikor a hiba fellépett (melyik menüpontban melyik műveletet használt)
- Hibaüzenet nélküli probléma esetén (pl. számolási eltérés), minek kapcsán észlelte a hibát

C. Telepítés

A programot használatba vételéhez telepíteni kell a telepítő program használatával, mely megtalálható a klétus kft web oldalán, illetve a programot tartalmazó cd lemezen.

A program telepítése egyszerűen elvégezhető. Telepítés után a program azonnal használható korlátozott tételszám felvitelére, a program kipróbálására. Teljes használatához regisztrálni kell a programot melyet később ismertetjük.

Telepítés előtt ellenőrizzük, hogy a számítógépünk megfelel-e a minimális feltételeknek, illetve lépünk ki a futó alkalmazásokból. Mentsük a munkánkat. És zárjuk be a programot.

C.1. Rendszerigény

Minimális konfiguráció

- PIII Cel 1400 MHz 256 Mb RAM, 300 MB szabad merevlemez-terület
- Lézer vagy tintasugaras nyomtató
- Üres tárhely a bizonylatok mennyiségével arányosan
- Microsoft Windows XP
- Microsoft Excel 97 vagy open office
- Online frissítés: internet kapcsolat

Ajánlott konfiguráció

- PIV 1.8Ghz 512 Mb RAM, 500 MB szabad merevlemez-terület
- Lézer vagy tintasugaras nyomtató
- Üres tárhely a bizonylatok mennyiségével arányosan
- Microsoft Windows XP
- Microsoft Excel 97
- Online frissítés: internet kapcsolat

C.2. A telepítés lépései

Telepítő CD:

Helyezzük be a programrendszert tartalmazó adattároló eszközt (CD-t) a számítógép CD-olvasójába (CD-ROM)! Miután az olvasó végezett a lemez beolvasásával, automatikusan elindul a telepítőprogram. Amennyiben a telepítőprogram nem indulna el automatikusan, a Start gomb Futtatás menüje alatt a <Tallózás> segítségével válasszuk ki a d:\setup.exe-t, ahol „d” a számítógépbe szerelt CD-ROM betűjele.

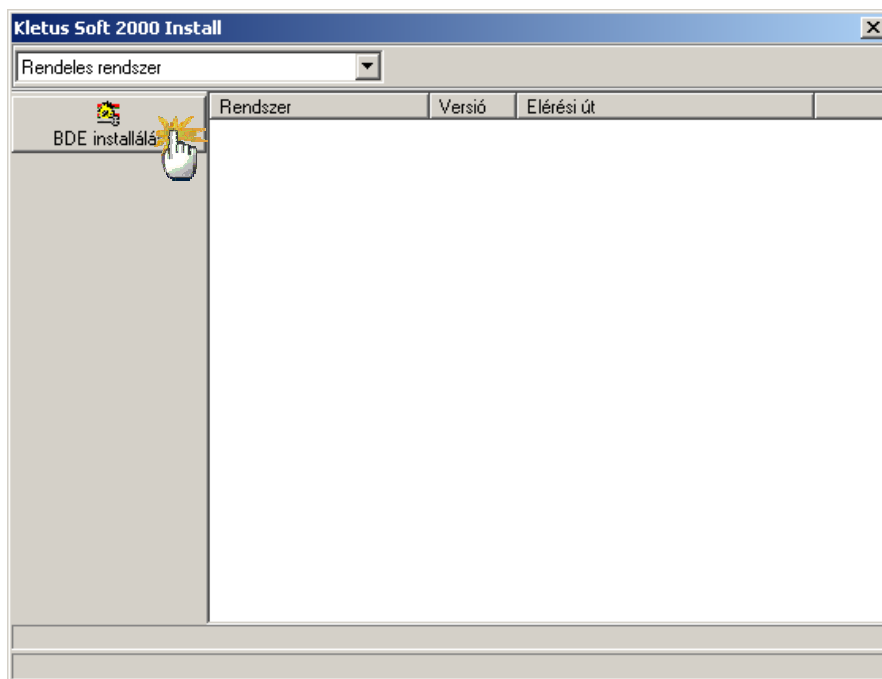
Web oldalról letöltött installáló program:

Töltsük le a web oldalról az installálandó programot, és indítsuk el.

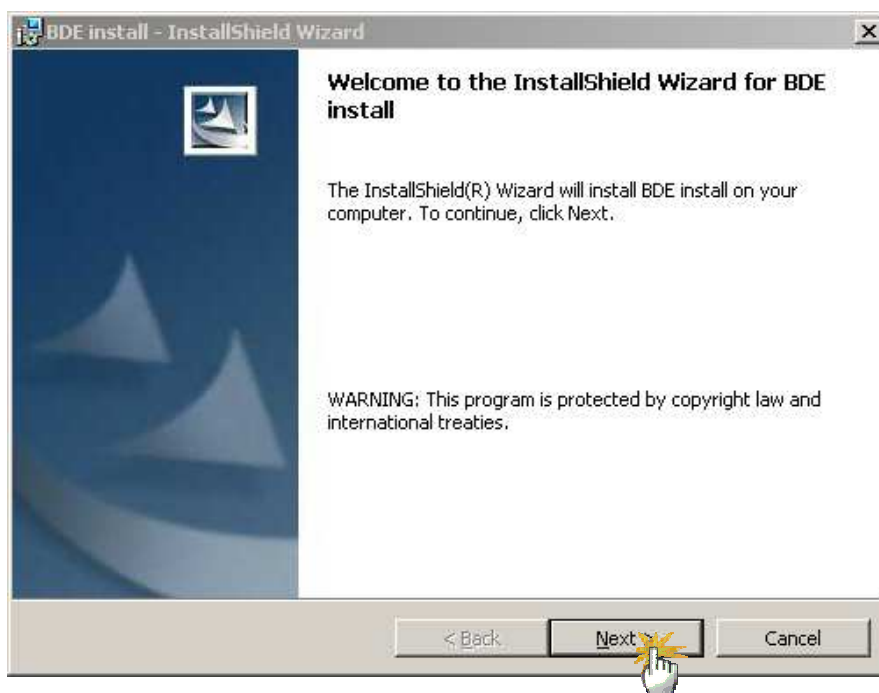
A továbbiakban a jel segít abban, hogy hova kattintsunk.

Ha nincs BDE a gépen, akkor az induló képernyő :

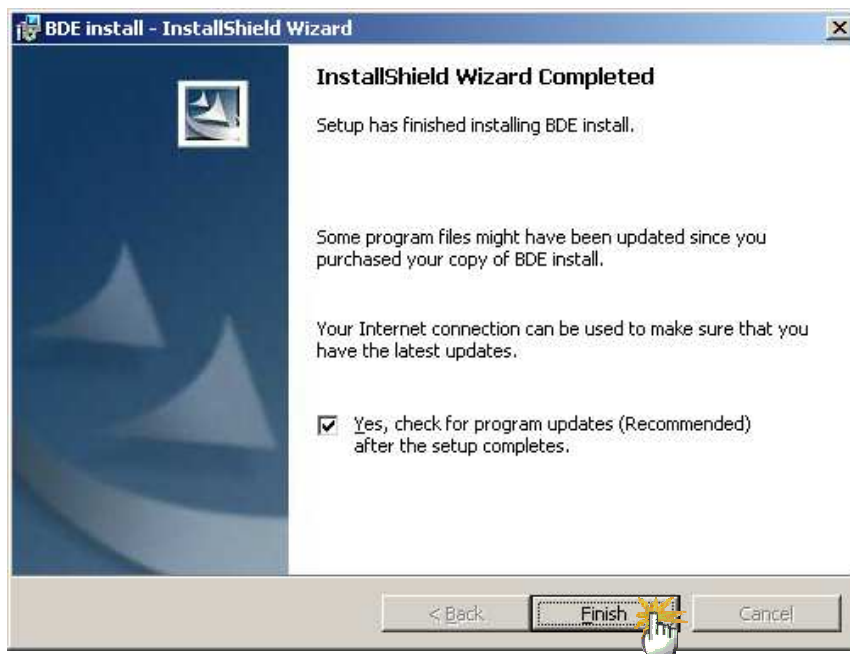
a,

b, A BDE installálás lépései (kövessük lépésről lépésre).

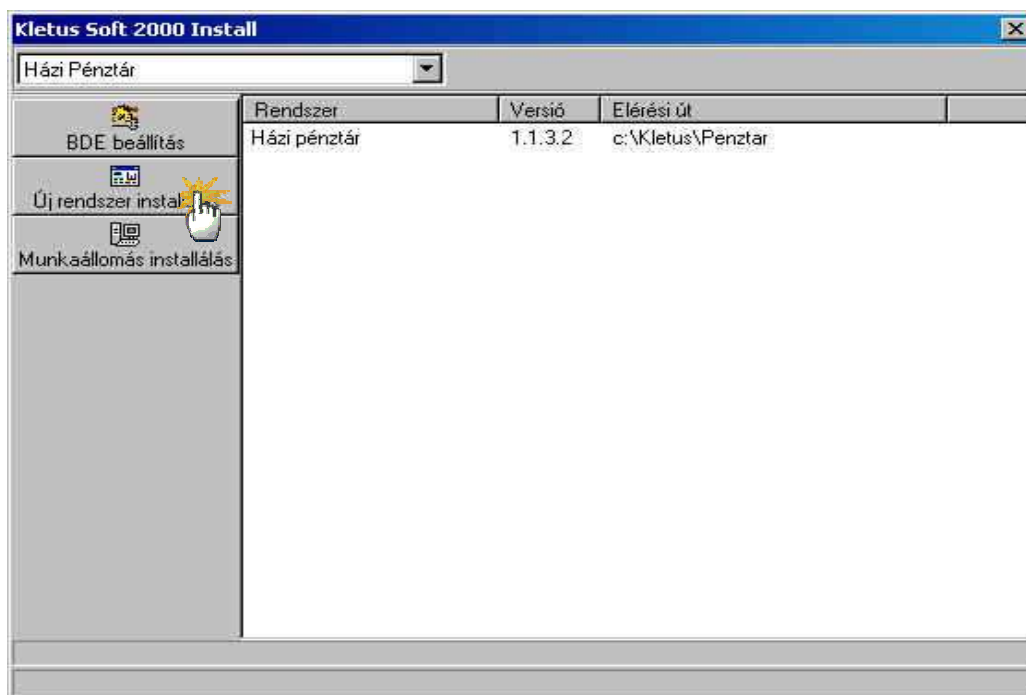

c,

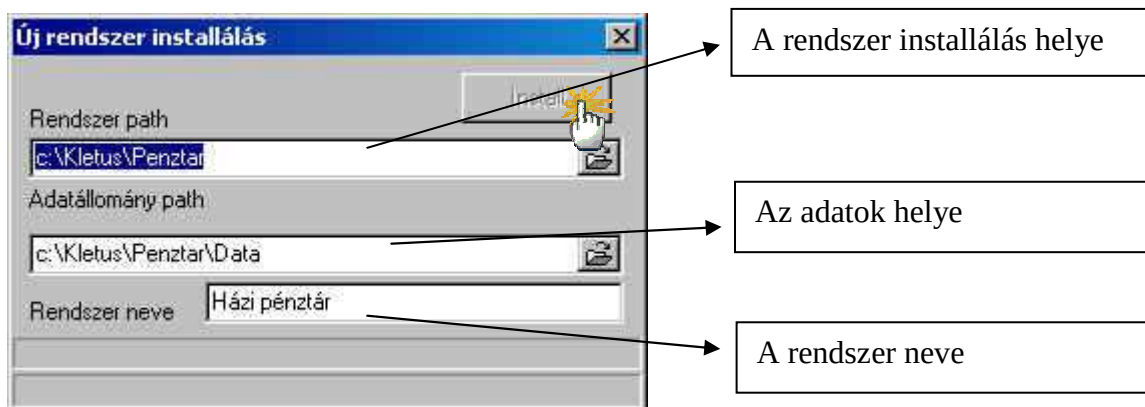

Ha van BDE a gépen, vagy már felinstalláltuk, akkor az következő képernyő:

d,

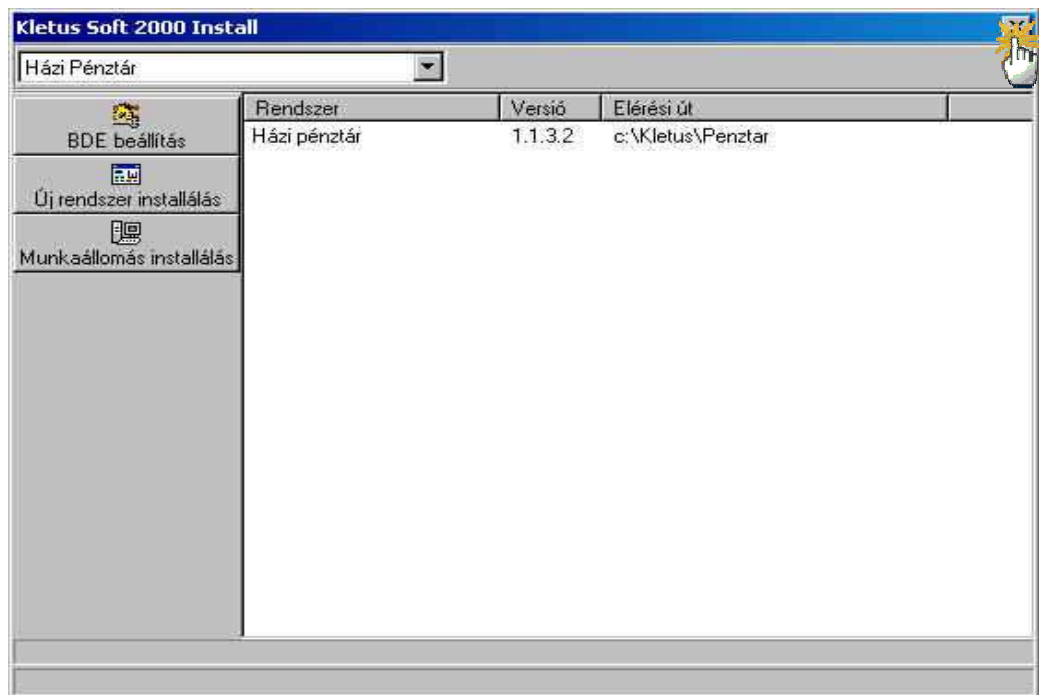

e,

Amennyiben az „install” gomb inaktív, akkor az installálás helye, adat helye, vagy a rendszer neve már foglalt. Ha beállítottuk a megfelelő paramétereket, kattintsunk az Install gombra.

3. Kilépéshez zárjuk be az ablakot a jobb felső sarokban levő nyomógommbal.

C.3. A munkaállomás telepítésének lépései

Lehetőségünk van egy vagy több munkaállomás telepítésére is. Ekkor a hálózatba kötött gépről is elérhetjük a fő gépen telepített rendszer adatait is, akár dolgozhatunk is benne. A hálózati beállításhoz – ha nincs benne gyakorlatuk – akkor kérjenek segítséget.

1. lépés

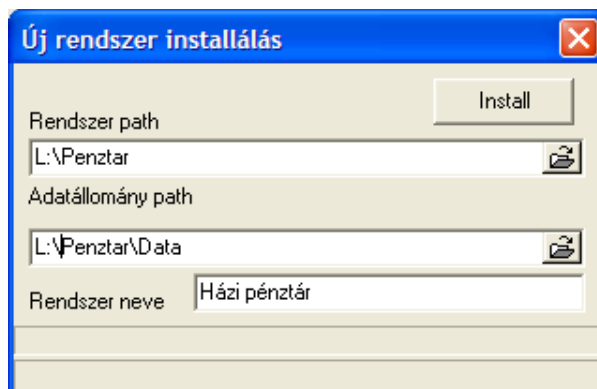
A fő gépen hozzunk létre egy alkönyvtárt, pl.: c:\kletus. A létrehozott könyvtárat osszuk meg, hogy távolról is elérhető legyen. A létrehozott alkönyvtárt rendeljük hozzá egy logikai meghajtóhoz. Fontos, hogy minden munkaállomáson, és a **fő gépen** is, és ugyanaz legyen a logikai meghajtó, amit hozzá rendelünk. Pl.: L:
(A BDE igényli az azonos telepítést, ellenkező esetben az adatállomány közös használatával problémák lehetnek)

FONTOS: nem csak arra kell ügyelnünk, hogy ugyanazon a logikai meghajtóra mutassanak, hanem az adatok elérésének az útvonala is ugyanannak kell lenni.

Pl.: nem lehet azt tenni, hogy megosztjuk a C: meghajtót, és egyik gépen az L:-hez a C:-t rendeljük, a másikhoz a C:\kletus-t mert ebben az esetben is a BDE rosszul kezeli az adatállományt, ugyanis az egyik gépen az adatállomány elérése L:\kletus\data lesz a másiknál L:\data. EZ ROSSZ !!!!!

2. lépés

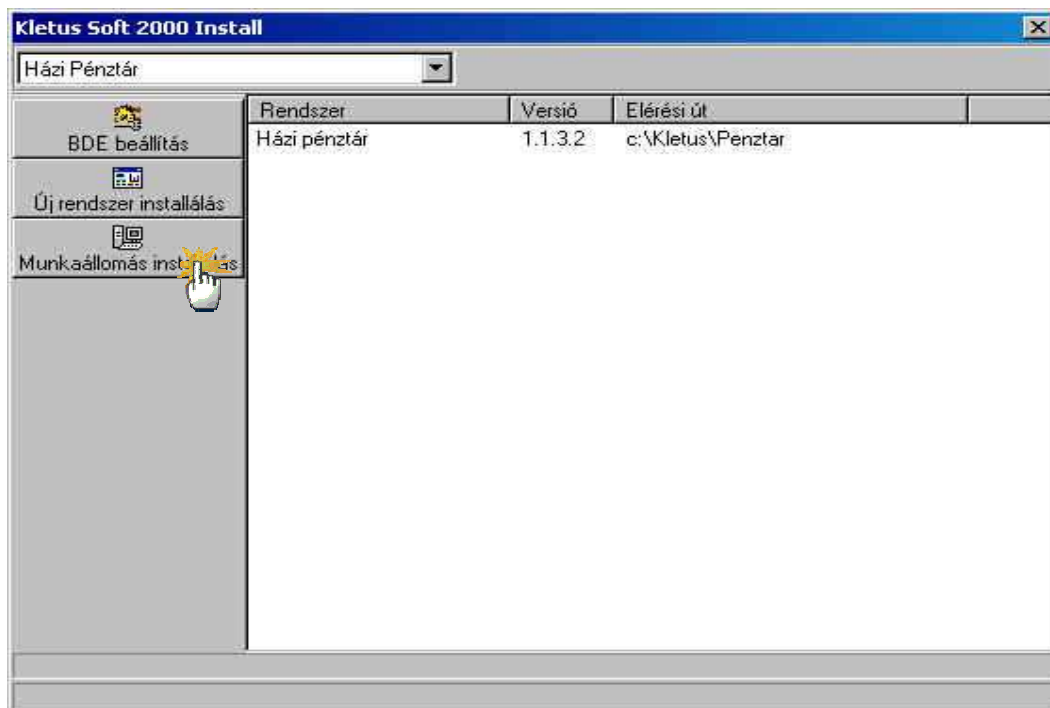
Installáljuk a fő gépen a rendszert C.2 –ben leírtak szerint, azzal a kiegészítéssel, hogy a 4. pont „új rendszer installálás”-nál az elérési útnak a megosztott alkönyvtárt kell megadni.

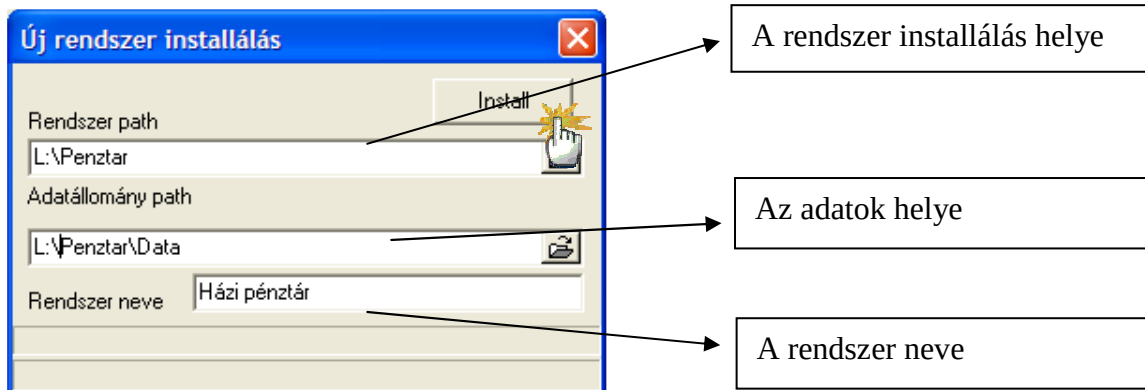
3. lépés

Installáljuk a munkaállomáson a rendszert. A folyamat hasonló a C.2-esben leírtak szerint, eltérés a d ponttól van.

d,

e,

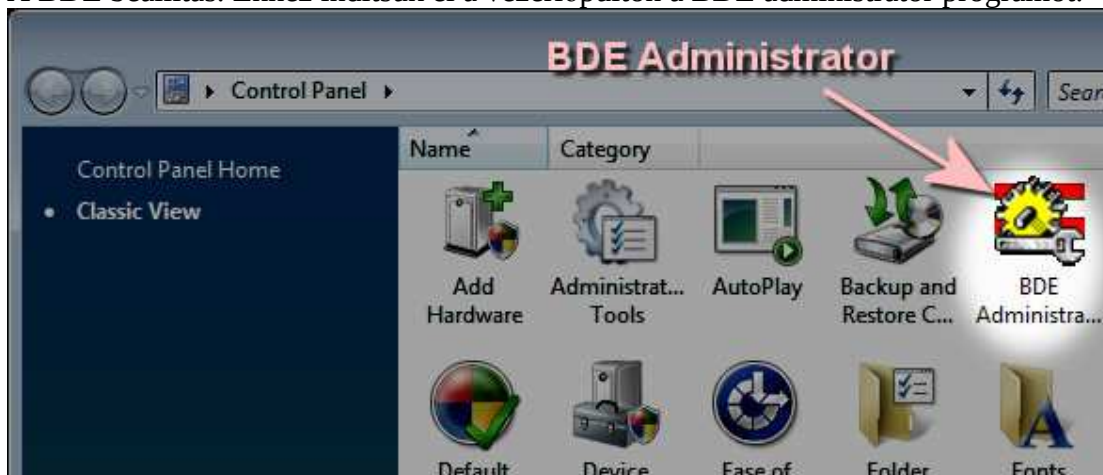

Amennyiben az „install” gomb inaktív, akkor az installálás helye, adat helye, nem a fő rendszerre mutat, vagy a rendszer neve már foglalt a munkaállomáson. Ha beállítottuk a megfelelő paramétereket, kattintsunk az Install gombra.

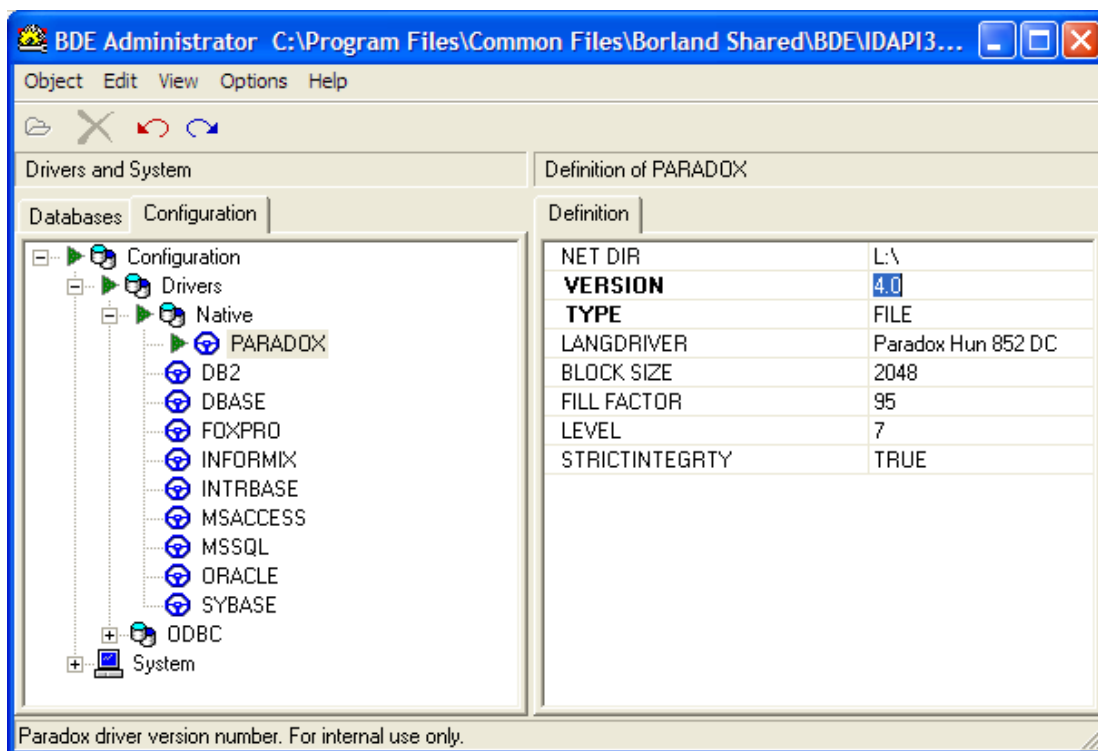
FIGYELEM. A munkaállomás installálást kell elvégezni akkor is, amikor a fő gépen új évet nyitottunk. Ekkor a Rendszer path-nak, illetve az adatállomány path-nak az új évre kell mutatnia.

4. lépés

A BDE beállítás. Ehhez indítsuk el a vezérlőpulton a BDE administrator programot.

Válasszuk ki a Configuration fület, és a Configuration – Drivers- Native – Paradox panelt.

Itt be kell állítanunk a NET DIR változót a megosztott logikai meghajtóra. (a péda szerint L:\-re), Ezt minden gépen (munkaállomásokon, fő gépen is be kell állítani).

C.4. Mi a teendő, ha eredetileg nem hálózatosan telepítettük

Amennyiben már fel van telepítve a rendszer a fő gépre, és utólag szeretnénk ezt megosztani, akkor akövetkező lépéseket kell tennünk.

1. lépés

A C.3. pont 1. lépését végrehajtjuk az ott leírtak szerint (amennyiben nem a „kletus” alkönyvtárba van telepítve a rendszer, akkor természetesen azt az alkönyvtárt osszuk meg, ahova telepítve lett a rendszer.

2. lépés

A C.3. pont 3. lépését végrehajtjuk az ott leírtak szerint.

3. lépés

A C.3. pont 4. lépését végrehajtjuk az ott leírtak szerint.

4. lépés

Beállítjuk, hogy az adatokat a program az osztott alkönyvtáron keresztül érje el. Ehhez indítuk el a windows „regedit” programját. (FIGYELEM !!! a regeditben csak és kizárólag azokat a módosításokat hajtsa végre, amit leírunk. Amennyiben bizonytalan kérjen segítséget.)

Nyissuk meg a

„HKEY_CURRENT_USER”

„Software”

„kletus”

„Bde Databases”

Itt találjuk a Systems kulcsot – ebben vannak felsorolva az installált rendszerek És minden egyes installált rendszerhez egy leíró. (Amennyiben a rendszer nevének a „Házi pénztárt” adta, akkor egy Házi pénztár kulcsot. (Ezt ez utóbbit nyissuk meg.)

Ha jó helyen vagyunk a egy hasonló képernyőt kapunk :

Név	Típus	Érték
 (Alapértelmezett)	REG_SZ	(nem beállított érték)
 AutoRegistry	REG_D...	0x00000001 (1)
 AutoUpdateFile	REG_D...	0x00000001 (1)
 Database Ident	REG_SZ	Kletus soft 2000
 Database path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar\Data
 FormIniSave	REG_D...	0x00000001 (1)
 KletusSys	REG_SZ	KletusSysPenz
 Modul	REG_SZ	Penztar Rendszer
 Name	REG_SZ	Pénztár integrált
 Query path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar\Data
 Report path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar\Data
 System path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar

Itt már csak az a dolgunk, hogy a „System path” , „Report path” , „Query path” , „Database path” értékeit átírjuk, úgy hogy a logikai meghajtón keresztül mutassanak ugyanerre az adatokra. A példa szerint a következő beállítást kell elvégezni:

Név	Típus	Érték
 (Alapértelmezett)	REG_SZ	(nem beállított érték)
 AutoRegistry	REG_D...	0x00000001 (1)
 AutoUpdateFile	REG_D...	0x00000001 (1)
 Database Ident	REG_SZ	Kletus soft 2000
 Database path	REG_SZ	L:\Penztar\Data
 FormIniSave	REG_D...	0x00000001 (1)
 KletusSys	REG_SZ	KletusSysPenz
 Modul	REG_SZ	Penztar Rendszer
 Name	REG_SZ	Pénztár integrált
 Query path	REG_SZ	L:\Penztar\Data
 Report path	REG_SZ	L:\Penztar\Data
 System path	REG_SZ	L:\Penztar

5. lépés

Az indító parancsikon tulajdonságaiban is írjuk át, hogy a logikai meghajtón keresztül indítsa a rendszert.

C.5. Rendszer áthelyezése másik helyre

Ha szeretnénk a rendszert más alkönyvtárba áthelyezni, akkor a következő lépéseket kell végrehajtanunk.

1. lépés

Másoljuk át a teljes alkönyvtárt (az alkönyvtárakkal együtt) az általunk kívánt helyre (pl.: c:\kletus\penztar (rég) alkönyvtárt átmásoljuk d:\konyvel\penztar (új)– helyre.

2. lépés

Beállítjuk, hogy az adatokat a program az új helyen éri el. Ehhez indítsuk el a windows „regedit” programját. (FIGYELEM !!! a regeditben csak és kizárólag azokat a módosításokat hajtsa végre, amit leírnunk. Amennyiben bizonytalan kérjen segítséget.)

Nyissuk meg a

„HKEY_CURRENT_USER”

„Software”

„kletus”

„Bde Databases”

Itt találjuk a Systems kulcsot – ebben vannak felsorolva az installált rendszerek És minden egyes installált rendszerhez egy leíró. (Amennyiben a rendszer nevének a „Házi pénztár”-t adta meg installáláskor, akkor egy Házi pénztár kulcsot. (Ezt ez utóbbit nyissuk meg.)

Ha jó helyen vagyunk egy hasonló képernyőt kapunk :

Név	Típus	Érték
 (Alapértelmezett)	REG_SZ	(nem beállított érték)
 AutoRegistry	REG_D...	0x00000001 (1)
 AutoUpdateFile	REG_D...	0x00000001 (1)
 Database Ident	REG_SZ	Kletus soft 2000
 Database path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar\Data
 FormIniSave	REG_D...	0x00000001 (1)
 KletusSys	REG_SZ	KletusSysPenz
 Modul	REG_SZ	Penztar Rendszer
 Name	REG_SZ	Pénztár integrált
 Query path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar\Data
 Report path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar\Data
 System path	REG_SZ	C:\Kletus\Penztar

Itt már csak az a dolgunk, hogy a „System path” , „Report path” , „Query path” , „Database path” értékeit átírjuk, úgy hogy az új helyre mutassanak. A példa szerint a következő beállítást kell elvégezni:

Név	Típus	Érték
 (Alapértelmezett)	REG_SZ	(nem beállított érték)
 AutoRegistry	REG_D...	0x00000001 (1)
 AutoUpdateFile	REG_D...	0x00000001 (1)
 Database Ident	REG_SZ	Kletus soft 2000
 Database path	REG_SZ	d:\konyvel\penztar\Data
 FormIniSave	REG_D...	0x00000001 (1)
 KletusSys	REG_SZ	KletusSysPenz
 Modul	REG_SZ	Penztar Rendszer
 Name	REG_SZ	Pénztár integrált
 Query path	REG_SZ	d:\konyvel\penztar\Data
 Report path	REG_SZ	d:\konyvel\penztar\Data
 System path	REG_SZ	d:\konyvel\penztar

3. lépés

Az indító parancsikon tulajdonságaiban is írjuk át, hogy az új helyre másolt programot el tudja indítani.

C.6. Rendszer törlése

A rendszer installálása nem a szokásos windows installer programon keresztül történik, ezért a „programot telepítése/törlése” programból nem lehet törölni. Valójában a rendszer csak minimális beállításokat ment a windows rendszerben, ezért a telepített programot simán tudjuk tötölni.

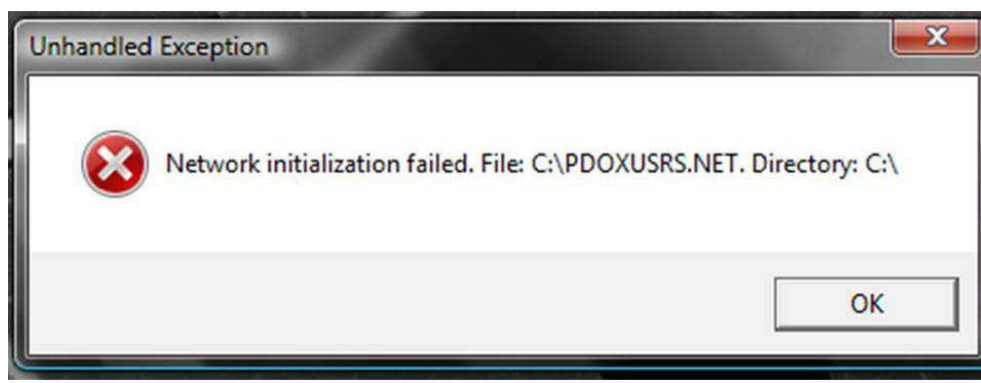
1, a rendszer törlése (lsd. Installálásnál „Rendszer path”)

2, töröljük az indító ikonokat.

3, HA nem használunk más programot, amelyik BDE-t használ, akkor vezérlőpultban a program telepítése/törlése programmal a BDE adatbázis motort is uninstallálhatjuk.

C.7. BDE Vista/ windows 7

Amennyiben Windows Vista / Windows 7 operációs rendszerre telepítjük a rendszert, akkor a registry bejegyzéseket a BDE nem tudja megfelelően beállítani. Valószínű a következő hibaüzenetet kapjuk.

Először engedélyezzük, hogy a BDE írhasson a registrybe.

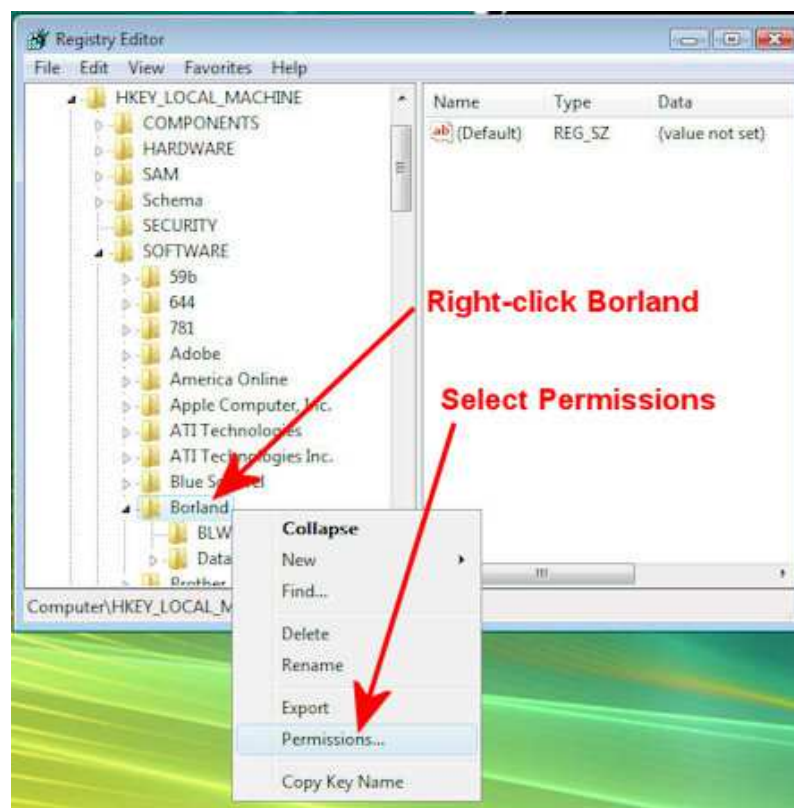
1, Start / futtatás : írjuk be regedit

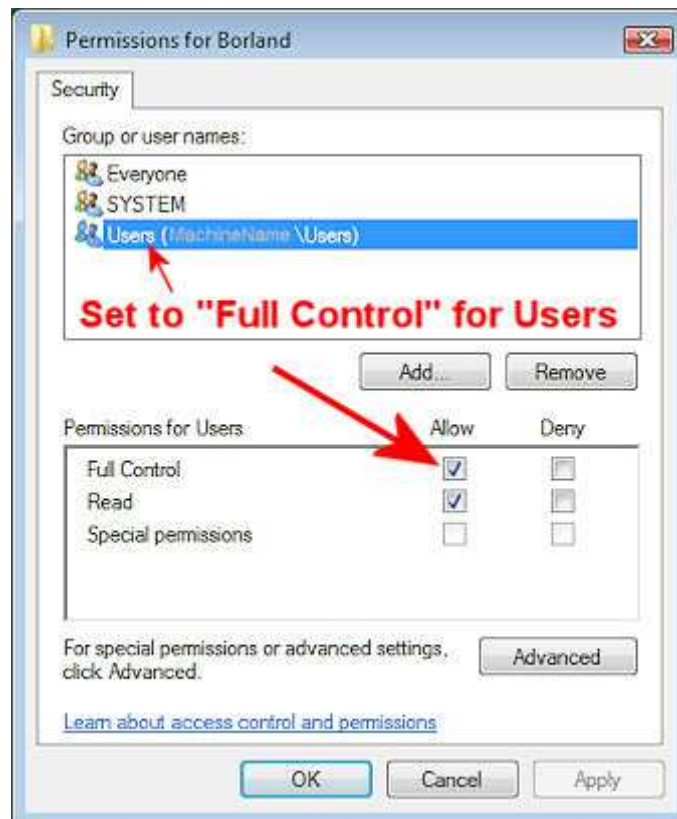
2, nyissuk meg : HKEY_LOCAL_MACHINE

3, nyissuk meg : SOFTWARE

4, Jobb click a „Borland” címkére

5, Megjelenik a jogosultságok beállítása dialóg

6, Click „Users”

7, Alul a „Permission for Users” panelon válasszuk ki a az „Allow” check boxot a „Full Control”-nál. És kattintsunk az OK gombra

8, Lépünk ki a Registryből, és állítsuk be a BDE-t a C.9 szerint

C.8. Integrált rendszer installálása

Amennyiben a valamelyik „klétus” rendszert másik „klétus” rendszerrel akarjuk integrálni (feltéve, hogy lehetséges, ezt a rendszerhez tartozó dokumentáció tartalmazza), akkor a következő lépéseket kell elvégeznünk.

1. lépés installáljuk fel az egyik rendszert (he még nincs felinstallálva)
2. lépésként installáljuk fel az integrálandó rendszert úgy, hogy az „Új rendszer installálása” dialógus ablakban a „Rendszer path” és az „Adatállomány path” az előzőleg installált rendszerre mutasson.
3. A munkaállomások installálása a korábban leírtak szerint történik

C.9. BDE beállítása

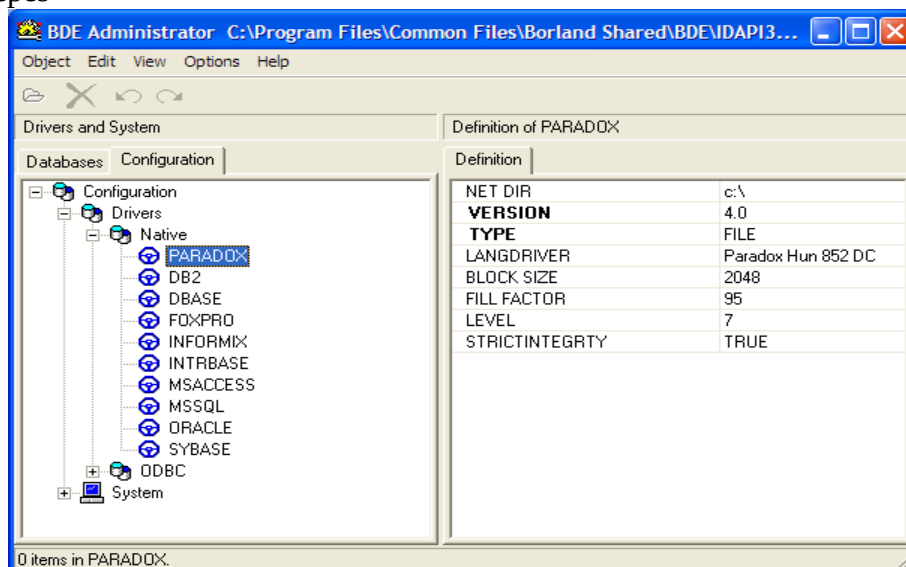
Ha Windows-7 es, vagy Vista operációs rendszerünk van vagy az installálásnál valamilyen probléma merült fel, akkor magunknak kell beállítani a BDE rendszert. Itt csak a legfontosabb beállítást írjuk le, amennyiben többet szeretne tudni a BDE működéséről, akkor olvassa el a BDE-hez tartozó dokumentációt.

A BDE adminisztrátor elindítása:

Ha nincs ikon, akkor elindítható a C:\Program Files\Borland\Common Files\BDE mappában a BDECFG32.exe-vel, vagy az insatláló programból a BDE beállítás gombra kattintva.

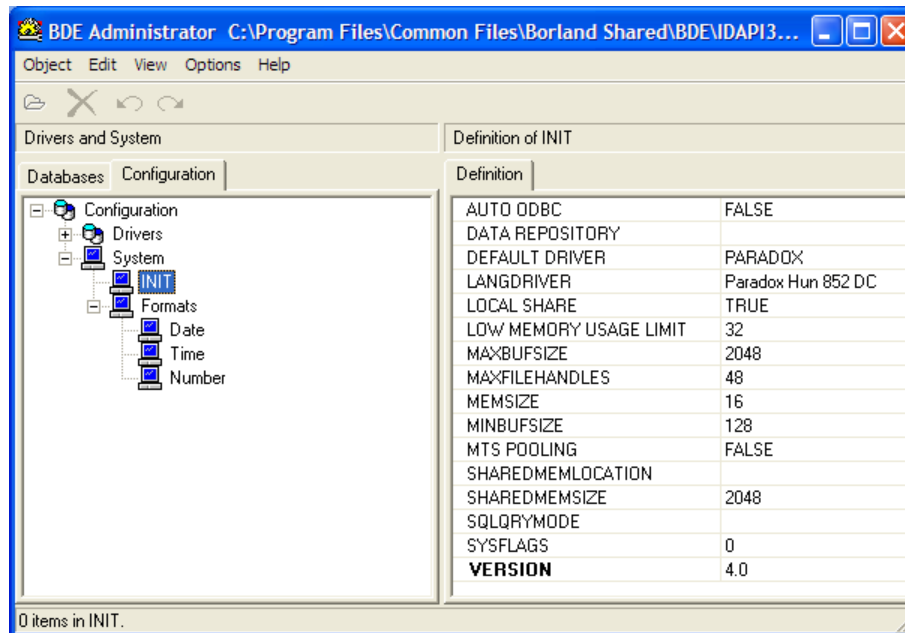
1. lépés

Itt a „Net Dir” értékét kell c:\ -re állítani, hálózatos telepítésnél (lsd. Előbb), az ott leírtak szerint kell eljárni.

A „LANGDRIVER” értékét „Paradox Hun 852 DC”-re kell állítani.

2. lépés

A „LANGDRIVER” értékét „Paradox Hun 852 DC”-re kell állítani.
„LOCAL SHARE” értékét hálózatos felhasználásnál TRUE –ra , egy gépes felhasználásnál FALSE-ra kell állítani.

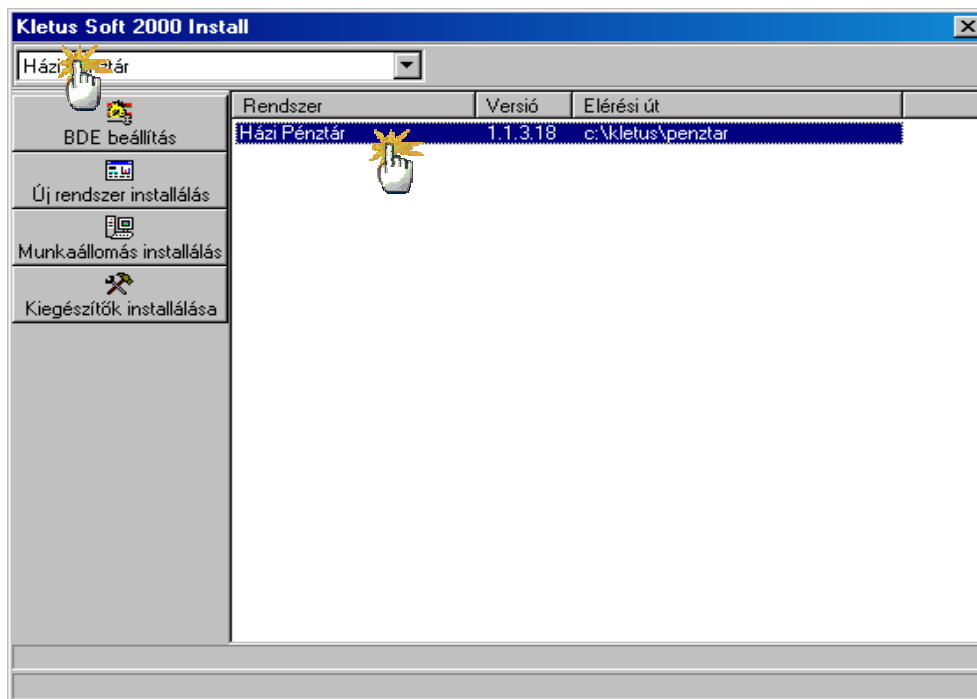
C.10. Kiegészítők installálása

A rendszer feltelepítése után telepíthetünk kiegészítő modulokat, amelyeknek segítségével a program által nyújtott lehetőségeket bővíthetjük.

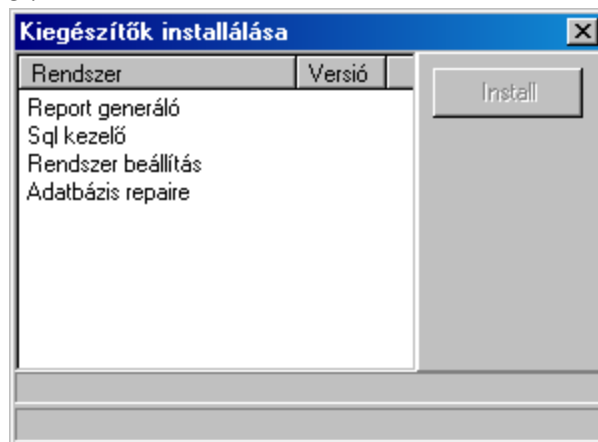
A következő modulok telepíthetők

Report generáló	- Segítségével lekérdezéseket, listákat állíthatunk elő.
Sql kezelő	- Saját készítésű sql-eket futtathatunk, és az eredményt exportálhatjuk, kilistázhatjuk. Használata sql ismeretet igényel, illetve szükséges a rendszer felépítésének alapos ismerete.
Rendszer beállítás	- Ezzel a modullal lehetőségünk van a rendszer beállításain finomítani.
Adatbázis repaire	- Sérült adatbázis helyreállítására, javítására szolgál.

A kiegészítők installálásához indítsuk el az installációs programot, és válasszuk ki, hogy melyik rendszerhez telepítsük.

Ekkor megjelenik a nyomógomb. Erre kattintva a következő ablak nyílik fel.

Válasszuk ki a telepíteni kívánt modul, és utána kattintsunk az nyomógombra.

Installálás végeztével kapuk egy üzenetet, hogy befejeződött az installálás. A Klétus Soft 2000 parancsikonok között megjelenik a modul indításához szükséges parancsikon.

A kiegészítők használati leírásával a későbbiekben foglalkozunk.

D. KEZELÉSI LEÍRÁS

D.1.Általános kezelési leírások

A program kezelésére vonatkozó legfontosabb tudnivaló, hogy teljes egészében megegyezik az alapjául szolgáló operációs rendszernek, azaz a Windows-nak a kezelésével.

D.1.1 Egér használata

A „közhiedelemmel” ellentétben a Windows alapú programoknak a használatához nem feltétlenül van szükség az egérre. Rendkívüli kényelmet és szabadságot biztosító beviteli eszköz, ám alkalmazása szinte minden esetben kiváltható a megfelelő billentyűkombinációkkal. Sőt: előfordulhatnak olyan esetek is, amikor billentyűkombinációk rutinos alkalmazásával gyorsabb munkavégzésre nyílik lehetőség.

- **<Mb>** az egér bal gombjának egyszeri lenyomása, azaz a kattintás. Windows alapú programokban ezt a fajta kattintást használjuk a leggyakrabban. Eredménye általában az, hogy további lehetőségeket kapunk a programtól, vagy elindítunk egy folyamatot, végrehajtunk egy műveletet.
- **<Mbb>** az egér bal gombjának kétszeri, gyors egymásutánban történő lenyomása (dupla kattintás). Akkor használjuk, ha egy lista rekordjának adatait megtekinteni vagy módosítani szeretnénk.
- **<Mj>** az egér jobb gombjának egyszeri megnyomása, a jobb gombbal történő kattintás. Egy listán alkalmazva egy előreugró menüben a program felkínálja azokat a lehetőségeket (műveleteket), melyeket listánkon alkalmazhatunk.

D.1.2 Billentyűzet használat a programban

- **<Jobb> <Bal> adatbeviteli mezőben:** a kurzort mozgó kurzorbillentyűkre vonatkoznak, segítségével a mezőben levő szöveg betűin mozoghatunk.
- **<Jobb> <Bal> grid:** a mezők között lépegethetünk jobbra- balra.
- **<Le> <Fel> adatbeviteli panelon:** A mezők közötti lépegetésre szolgál. Segítségükkel előre, hátra mozoghatunk a mezők között.
- **<Le> <Fel> grid:** Átléphetünk az aktuális sor alatti-feletti sorra (<Le> ill. <Fel>),
- **<ENTER>** billentyű leütése. Segítségével tudunk lépkedni az adatbeviteli mezők között. Például az ügyfeleink adatlapján található név, cím, telefonszám stb. mezők között az <Enter> gyors leütéseivel tudunk váltani (vagy <Mb> a kívánt mezőben). A kívánt adat beírása után <Enter> térünk át a következő mezőre.
- **<Shift+TAB>** a Shift és a Tab billentyű egyszerre történő lenyomása (billentyűkombináció). Ha egy előző mezőbe szeretnénk visszatérni, ekkor vehetjük hasznát (vagy több kezelőgombunkon történő váltáshoz, a kurzorbillentyűkhöz hasonlóan).
- **<Pgup>** a Page Up billentyű leütése. Ezt a billentyűt listáink lapozásakor tudjuk használni: hatására egy, a képernyőn látható oldallal feljebb ugrik a kijelölés.
- **<Pgdown>** a Page Down billentyű leütése. Hatására egy oldallal lejjebb ugrik a kijelölés.
- **<Pgup> adatbeviteli módban:** ha több oldalas az adatbeviteli ablak, akkor a lapok között válthatunk az előző lapra.
- **<Pgdown> adatbeviteli módban:** ha több oldalas az adatbeviteli ablak, akkor a lapok között válthatunk a következő lapra.
- **<ALT+Le>** az Alt billentyű és Le kurzorbillentyű egyszerre történő megnyomása. E kombinációval a legördíthető listákra, ill. ezen listáknál található lefele mutató nyílra kattintva megjelennek azok a választási lehetőségek, melyeket alkalmazni tudunk.

- **<ALT+I>** az Alt és valamely kezelőgomb nevén szereplő, aláhúzással jelölt betű megnyomása. Szinte mindegyik kezelőgomb megnevezésén az egyik karakter alá van húzva, ezt a betűt az Alt billentyűvel kombinálva érvényesíteni tudjuk a kezelőgombot. Például: <Alt+I> az „Igen” feliratú gomb megnyomását jelenti. Hasonló a helyzet a Ctrl billentyűvel is: ezt kombinálva valamely meghatározott betűvel, szintén különböző műveletek végzésére nyílik lehetőség. Például listáinkon a <Ctrl+P> kombinációt használva a nyomtatási menüt hívjuk meg, a <Ctrl+T> kombináció a szűrt listából a teljes listára történő váltást.
- **<Ok>** valamely, képernyőn látható nyomógomb megnyomása, mellyel műveleteket zárhatunk le.
- **<Ctrl+Home>** a képernyőn látható grid elejére (tetejére) ugorhatunk ezzel a kombinációval. A <Home> billentyű önálló leütése a sor elejére történő ugrást jelenti.
- **<Ctrl+End>** a grid végére ugrunk e kombináció segítségével. Az <End> billentyű önálló leütése a sor végére történő ugrást jelenti.
- **<+>** Adat karbantartásnál, amikor navigálási módban vagyunk a + leütésével egy új adat felvitelét kezdeményezzük
- **<->** Adat karbantartásnál, amikor navigálási módban vagyunk a - leütésével a képernyőn megjelenő adat törlését kezdeményezzük
- **<*>** Adat karbantartásnál, amikor navigálási módban vagyunk a * leütésével a képernyőn megjelenő adat módosítását kezdeményezzük
- **<ESC>** Adat karbantartásnál, amikor adatbeviteli módban vagyunk a ESC leütésével megszakítjuk az adatbevítelt, és visszatérünk az adatfelvitel előtti állapotba
- **<CTRL-C>** A szerkesztet értéket vágólapra helyezi.
- **<CTRL-V>** A vágólapról értéket másol a szerkesztett mezőbe.
- **<CTRL-X>** A kijelölt szöveget törli.
- **<CTRL-Z>** Az utolsó módosítást visszaállítja
- **<CTRL-jobbra nyíl>** A következő szó elejére ugrik a szerkesztésen belül

- **<CTRL-balra nyíl>** A előző szó elejére ugrik a szerkesztésen belül
- **<F1>** Hely érzékeny online help. Lenyomásával az éppen végzett művelethez tartozó segítséget jeleníthetjük meg.
- **<F2>** Frissítési funkció. Hálózatos környezetben előfordulhat, hogy, mások módosítottak az adatokon, amelyeket éppen megjelenítünk a képernyő. Az F2 leütésére az adatállományból frissítésre kerülnek az éppen megjelenített adat.
- **<F6>** Leütésére megjeleníthetjük a riasztás párbeszéd ablakot.
- **<F9>** Funkcióbillentyű használata. Általánosságban minden olyan mezőre igaz, amely egy törzsre hivatkozik. Az F9 billentyű leütésére a kereső ablak jelenik meg a képernyőn, melynek segítségével kikereshetjük a megadni kívánt kódot.

FIGYELEM! Egyes billentyű funkciókat átparaméterezhet. Amennyiben módosítja akkor természetesen az billentyű a hozzá rendelt funkciót nem váltja ki, és a helyét az átparaméterezett billentyű váltja ki.

D.1.3 Indítás parancssorból

Az installálás során létrejön egy ikon, amelyre kattintva elindíthatjuk a programot. Elindítás után beléphetünk a D.2.1 pontban leírtak szerint. Lehetőségünk van a parancssorban paraméterek megadásával módosítani a programba történő belépést.

A parancssori elemek a következők :

Exefile [/database=<rendszer neve>] [/user=<felhasználó neve>] [/password=<jelszó>]

Ahol :

/database=<rendszer neve>

Itt adhatjuk meg, hogy melyik rendszerbe szeretnénk belépni, amennyiben több rendszer van a gépen. Beállítása esetén a D.2.1 dialóguson a „rendszer” lenyíló listában a paraméterezett rendszer kerül beállításra, kiválasztási lehetőségünk nincs.

/user=<felhasználó neve>

Itt adhatjuk meg a belépési nevünket.

/password=<jelszó>

Belépési jelszavunk.

Amennyiben minden paramétert megadtunk és helyesek, akkor a D.2.1 pontban részletezett belépő párbeszédpanel nem jelenik meg, hanem egyből a rendszerbe lépünk. Ügyeljünk arra, hogy amennyiben a paraméterek tartalmazznak szóközt, vagy speciális karaktereket, akkor tegyük idézőjelek közé.

Pl.: c:\kletus\Penzter.exe /database="Házi pénztár 2010" /user="Erika" /password="sugár"

D.2. Program kezelőfelülete

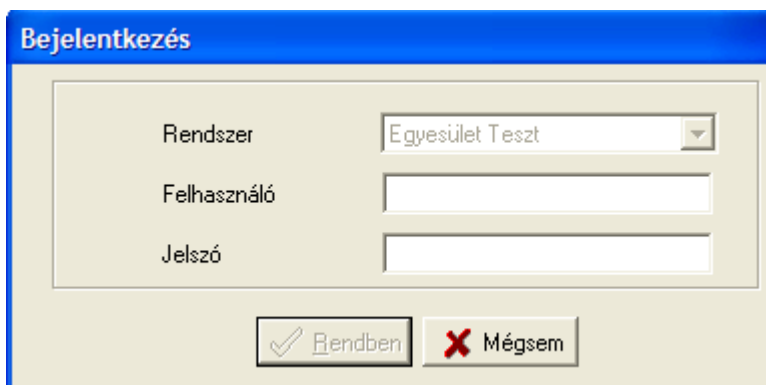
A következőkben a rendszer általános kezelőfelületével ismerkedünk meg, összekapcsolva ezt a fentiekben tárgyalt kezelési eljárásokkal.

A telepítés utáni indítás, és bejelentkezés után a program nyitóképernyője jelenik meg, melyet főképernyőnek is nevezhetünk. A főképernyőről a program minden egyes pontját elérhetjük.

D.2.1 Belépés a programba

A program elindítása után egy bejelentkezési dialóg jelenik meg, melyben meg tudja adni a felhasználói nevét és a jelszavát.

Az első indításkor a 'felhasznalo' nevet kell megadni, és a jelszót üresen kell hagyni.

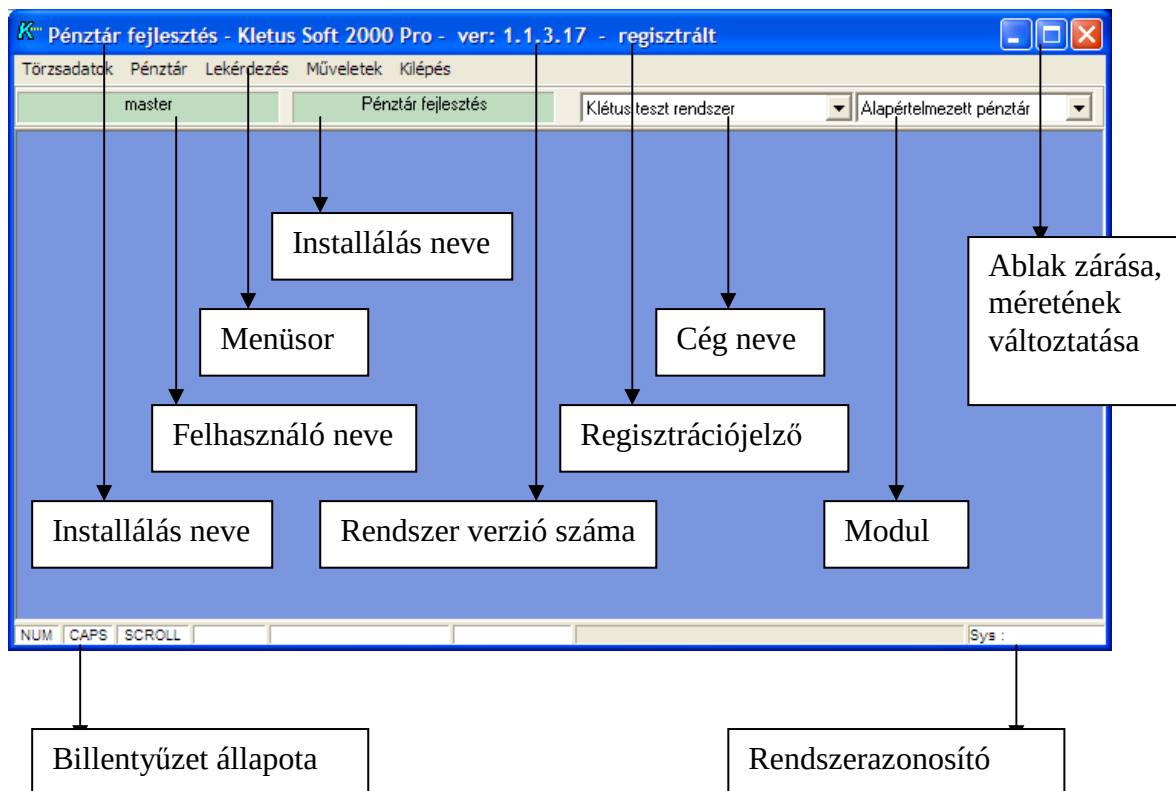
A screenshot of a Windows-style login dialog box titled "Bejelentkezés" (Login). The dialog has a blue title bar. Inside, there is a light beige background with three labeled input fields: "Rendszer" (System) with a dropdown menu showing "Egyesület Teszt", "Felhasználó" (Username), and "Jelszó" (Password). Below these fields are two buttons: "Rendben" (OK) with a checkmark icon and "Mégsem" (Cancel) with a red X icon.

Természetesen későbbiekben új felhasználót vihet fel (ld. Jogosultsági modul), és jelszót is rendelhet a felhasználóhoz.

Emennyiben több installáció van számítógépen, akkor a Rendszer lenyíló mezőben kiválaszthatja, hogy mely rendszerben akar dolgozni.

D.2.2 Főképernyő

A következőkben a rendszer általános kezelőfelületével ismerkedünk meg.

Installálás neve:

Az installáláskor megadott rendszer nevét látjuk. Évnyitás után itt láthatjuk, melyik évbe jelentkeztünk be. A rendszer nevét megváltoztathatjuk (ld. később).

Menüsor

Használatával a program bármely pontjára eljuthatunk, almenüket érhetünk el, nyilvántartásokba léphetünk be, megnyithatjuk a rendszer beépített súgójának oldalait. A menüsor ún. főmenükből áll, egyes főmenük alatt almenük találhatók. Ha valamely főmenüre mozgatjuk egerünket, kijelöltté tesszük azt, melyet a program kiemeléssel jelez. Ha egy főmenü alatt szereplő almenüt választunk ki, a kiemelés kék színű lesz.

Felhasználó neve

Itt a bejelentkezési nevünk látható.

Rendszer verzió száma

A rendszer megjeleníti a rendszer verzió számát. Amennyiben adminisztrátori segítséget kér ezt az információt is meg kell adnia.

Regisztrációjelző

Itt a rendszer regisztrációjának állapota látszik. Lehetséges értékek.

Nem regisztrált	- Demo verzió esetén íródik ki. Ilyenkor a rendszer csak korlátozott mértékben használható
Regisztrált	- Regisztrált program. A használata nem korlátozott
Bérlet lejárt	- Rendszer bérlet esetén a bérlet lejáratát írja ki
Rendszerhasználat lejárt	- Ha csak időszakos használatot vásároltunk, akkor a rendszerhasználat lejáratára figyelmeztet.
Sérült a registry	- Állomány sérülés esetén írja ki.
Sérült a system.db	- Állomány sérülés esetén írja ki.
Sérült a KletusSys.db	- Állomány sérülés esetén írja ki. (Az utóbbi három esetben a sérülést csak adminisztrátori segítséggel hárítató el). Általában akkor jelentkezik, ha a rendszerleíró állományokban valamilyen külső hatásra megváltozik az adat tartalom.

Cég neve

Az éppen kiválasztott cég látható, amelynek az adatait kezelhetjük. Amennyiben több céges rendszer lett vásárolva, akkor itt lenyíló ablakban választhatjuk ki, hogy melyik cég adatait szeretnénk kezelni.

Modul

Ez egy kiegészítő lehetőség, amennyiben a rendszeren belül van lehetőségünk modulok közötti választására.

Kapcsolók

Általánosságban igaz az, hogy szinte mindegyik ablak átméretezhető, több-kevesebb szabadsággal, ezek alól csak a kötött mérettel rendelkező ablakok a kivételek (az átméretezés a Windows-ban megszokott módokon történhet). A kötött méretű ablakot könnyű felismerni: a fejlécének jobb oldalán kizárólag a bezárására szolgáló „X”-jellel találkozunk.

Azon ablakokat, melyeket lehetséges, a felhasználó igénye szerint átméretezhet. Ezeket az ablakokat könnyű felismerni, a fejlécükben a bezárásra szolgáló kapcsoló mellett továbbiak is helyt kaptak.

Az ablak- és oszlop-beállítások a kilépés után tárolásra kerülnek.

Billentyűzet állapot

Itt követhetjük figyelemmel a vezérlő billentyűk állapotát.

D.2.3 Menüszervezet

A rendszerben legördülő típusú menü teszi kényelmessé a kezelést.

Legördülő menü :

A klasszikus képernyő felső részén megtalálható menü. A menüre az egér segítségével vagy az 'ALT' gomb megnyomásával tudunk rálépni.

HOT KEY:

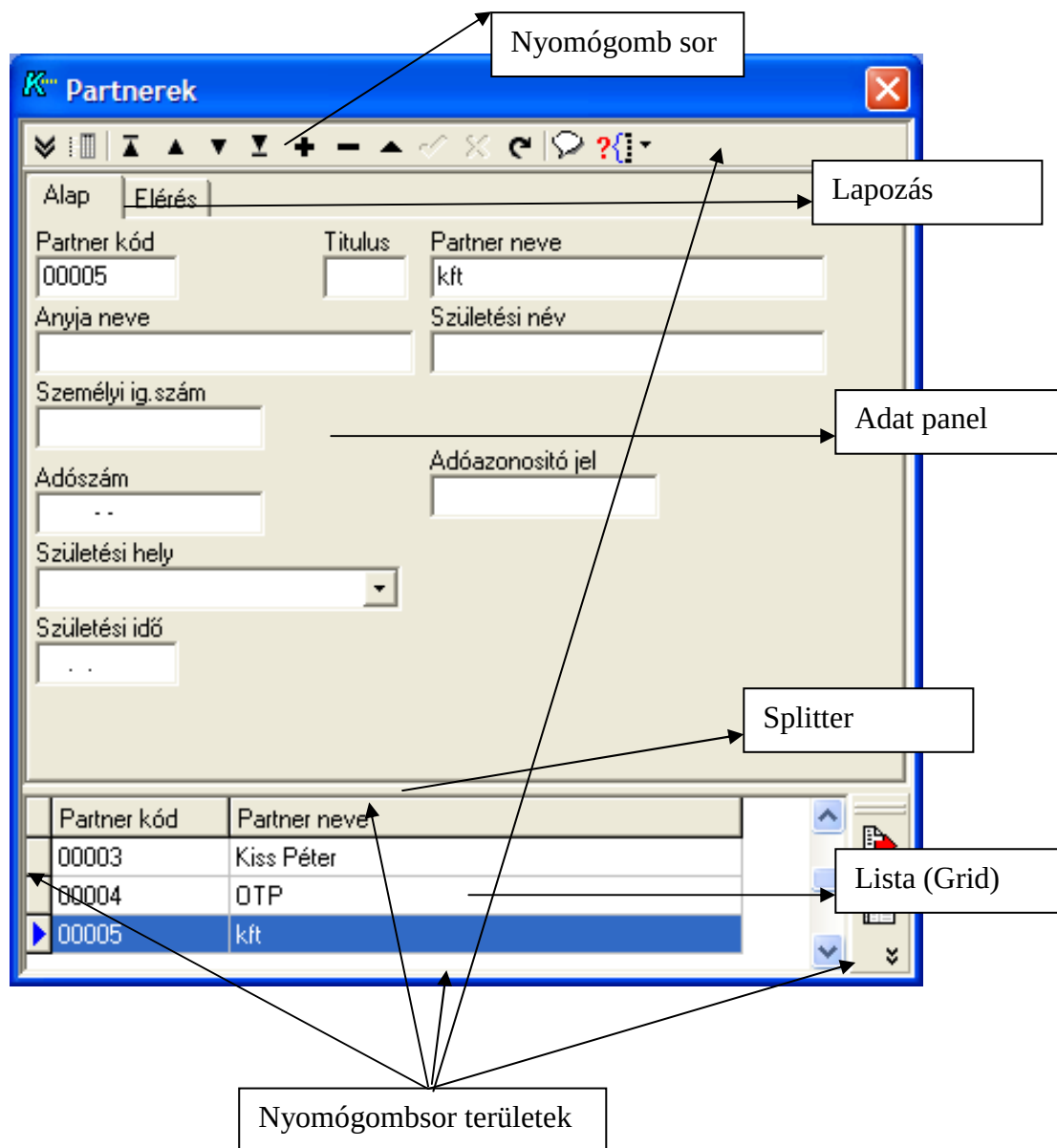
Amennyiben egy menüpont valamely karaktere alá van húzva, abban az esetben az 'ALT' gomb és az aláhúzott karakter együttes lenyomásával azonnal a kívánt menüpont indul el.

Ez alapesetben a főmenüre igaz, de megnyitott fő vagy almenü esetén a megnyitott menüben megtalálható összes menüpontra is.

A főmenü alatt található menüpontok vagy egy futtatható programot takarnak, vagy egy almenüt. Ez utóbbi esetben a menü megnevezése mellett egy kis nyíl jelzi a továbblépés lehetőségét.

D.2.4 Adatbeviteli képernyő törzsadat esetén

Amennyiben egy törzsadat rögzítőbe lépünk akkor egy hasonló ablakot látunk:

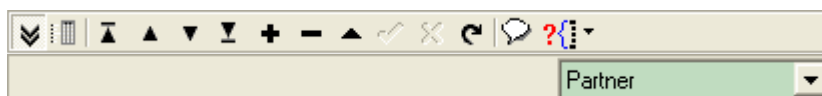
Nyomógomb sor

Ezek a gombok felelősek az adatrögzítés vezérlésére

1. Szűrő funkció

Az aktuális törzsben lévő adatok sorrend váltására szolgál.
A funkció ki,be kapcsolható a kettős lefele nyílra történő kattintással.

Bekapcsolt állapotban megjelenik egy legördülő mező. A legördülő mezőben kiválasztható az adatmező, amelyre a szűrést el akarjuk végezni.

Ha a legördülő mezőben kiválasztunk egy adatmezőt (pl.: partner neve) , akkor a törzskarbantartóban partner név sorrendben jelennek meg az adatok.

2. Stílus váltás

Az adatok a képernyőn történő megjelenését lehet változtatni. Bekapcsolt állapotban az ablak alján levő grid, az adatbeviteli panel mellett jelenik meg, így biztosítva egyszerre több adat megjelenítését. A gombra még egyszer rákattintva visszaáll az eredeti állapotba.

3. Első rekord

Rákattintva az adatállomány első rekordjára ugrik a karbantartó.

4. Előző rekord

Rákattintva az adatállomány aktuális (képernyőn levő) rekordjáról az előző rekordra lép a karbantartó.

5. Következő rekord

Rákattintva az adatállomány aktuális (képernyőn levő) rekordjáról a következő rekordra lép a karbantartó.

6. Utolsó rekord

Rákattintva az adatállomány utolsó rekordjára lép a karbantartó.

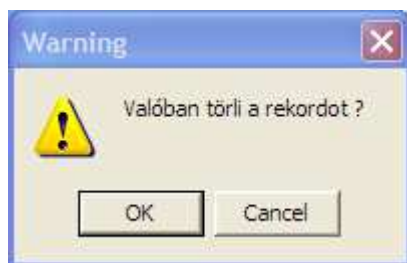
7. Új rekord (+)

Rákattintva egy új rekord felvitele kezdődik. A kurzor rááll az első mezőre, és elkezdhetjük a felvitelt. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

8. Rekord törlés(-)

Rákattintva az aktuális rekord törlése válik lehetővé. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

Egy kívánt rekord törléséhez álljunk rá a törölni kívánt adatra, majd kattintsunk a nyomógombra (vagy üssük le a - billentyűt). Ekkor a következő üzenet jelenik meg:

Az OK gombra kattintva a rekord törlődik a rendszerből. Ha hibaüzenetet kapunk, akkor a rekord törlése nem lehetséges (pl.: más adatállományban hivatkozás van a törlendő rekordra).

9. Rekord javítás (*)

Adatok módosítására szolgáló funkció. Segítségével a pillanatnyilag aktuális adatokon végezhetünk javítást. Rákattintva a kurzor az első mezőre ugrik. Utána a módosítani kívánt mezőre navigálunk (egérrel, vagy billentyűvel), és elvégezzük a javítást.

10. Változások mentése

Amikor szerkesztési üzemmódba kerülünk ('Rekord javítás' , 'Új rekord'), akkor a navigáló gombok inaktívvá válnak, és a 'változások mentése', és a 'változások elhagyása' gombok lesznek aktívak.

A 'változások mentése' gombra kattintva elmentjük az általunk felvitt adatot, módosítást. Ha <Enter> billentyűvel végig megyünk a mezőkön, akkor a mentés automatikusan megtörténik.

Ha hibaüzenetet kapunk, akkor valamelyik mező(k) tartalmát helytelenül adtuk meg. A hibaüzenet utal a hiba jellegére, és a hibásan kitöltött mező nevére. A hibásan kitöltött mező színe megváltozik. A figyelmeztető üzeneten kattintson az 'OK' gombra, javítsa a mező tartamát, és ismételje meg a mentést.

11. Változások elhagyása (ESC)

Ezt a funkciót abban az esetben használja, ha a módosított adatokat nem szeretné elmenteni.

12. Adatok frissítése

Hálózatos használat esetén van jelentősége. Amennyiben másik gépen hajtanak végre módosítást ugyanazon a törzsön, és látni szeretnénk a változást, akkor azt az adatok frissítése gombra kattintva érhetjük el.

13. Megjegyzés

Bármilyen tartalmú szöveges információ felrögzíthető az aktuális rekordhoz. A nyomógomb színe megváltozik, ha megjegyzés van az aktuális rekordhoz fűzve. A nyomógombrára kattintva megjelenik a szerkesztő ablak, amelyet később tárgyalunk.

14. Információ

Az adott adattáblához kapcsolódó riportokat lehet innen elindítani. Az információs nyomógomb jobb oldalán lévő lefele nyílra kattintva a rendszer megjeleníti az indítható lekérdezések listáját.

15. Nyomtatvány

A rekordhoz tartozó nyomtatvány elkészítése lehetséges a nyomógombra kattintva.

16. Másolás

Segítségével az aktuális rekordról egy másolatot készíthetünk, melynek a módosítása után egy új rekord jön létre. Akkor van jelentősége, ha a létrehozandó új rekord sok tekintetben hasonlít az alapul szolgáló rekordhoz.

Lapozás

Amennyiben egy oldalra nem férnek el a törzshöz tartozó adatok, akkor azokat lapokra osztva, csoportosítva jelennek meg.

A lapokat un. Fülekre kattintva választhatjuk ki.

Adatfelviteli módban a PgDn , PgUp gombokkal lapozhatunk előre, hátra. Ha a lap utolsó mezőjén állunk, és a lefele nyilat, vagy az ENTER-t ütjük le (ugrás a következő mezőre), akkor a következő lap első mezőjére ugrik. Ellenkező hatást vált ki, ha a lap első mezőjén vagyunk, és a felfele nyilat ütjük le, akkor ez előző lap utolsó mezőjére ugrik a kurzor.

Adatpanel

Itt jelennek meg a törzsadathoz tartozó adatok. Ezen a panelon hajthatjuk végre az adatok módosítását. (Adatpanel részletezése később)

Grid

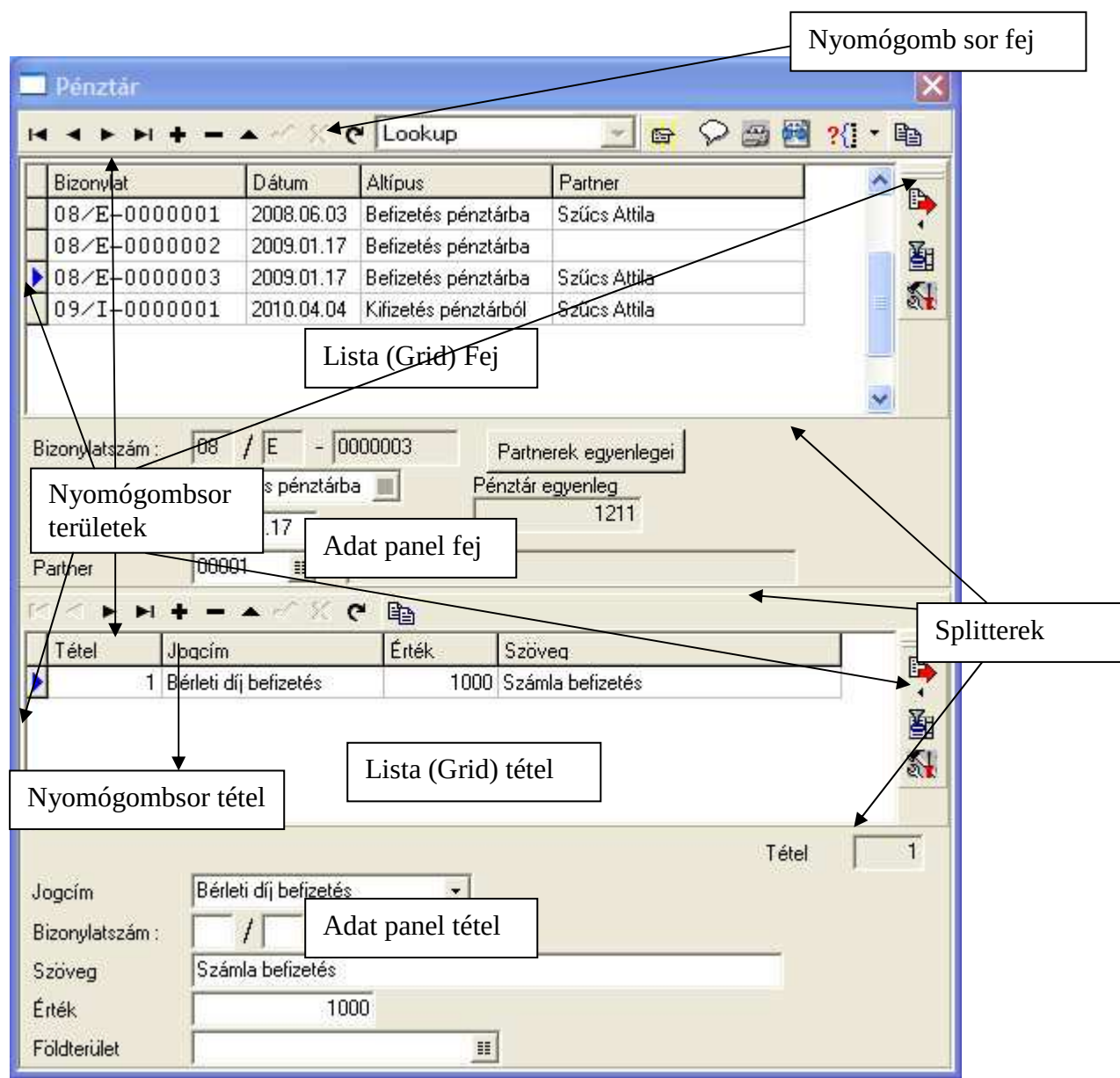
A törzsadatok grid formájában történő megjelenítése történik. Segítségével, kereshetünk, navigálhatunk az adatokon. Részletezése később.

Splitter

Segítségével módosíthatjuk a panelek méreteit. A módosítást a program elmenti.

D.2.5 Adatbeviteli képernyő forgalmi adatok esetén

Forgalmi adatok felvitelénél találkozhatunk hasonló ablakkal. Általában valamilyen több tételes bizonylat felvitelére szolgál. Az ablak lapvetően két részre bomlik. A felső részre a bizonylat fejrésze (egyszer előforduló adatok) jelenik meg, az alsó részben felső részben kiválasztott bizonylathoz tartozó tételek jelennek meg. Egyszerre csak vagy a fejrészben levő adatokat tudjuk módosítani, vagy csak a tétel adatokat tudjuk módosítani. Ha az egyik panelból a másik panelba akarunk átmenni, akkor ahhoz a tétel vagy fej adatokat el kell menteni, vagy a változásokat el kell vetni (változások mentése / változások elhagyása)

Nyomógomb sor fej

Ezek a gombok felelősek a bizonylatok felvitelének vezérlésére

1. Első rekord

Rákattintva az adatállomány első bizonylatára ugrik a karbantartó.

2. Előző rekord

Rákattintva az adatállomány aktuális (képernyőn levő) bizonylatáról az előző bizonylatra lép a karbantartó.

3. Következő rekord

Rákattintva az adatállomány aktuális (képernyőn levő) bizonylatáról a következő bizonylatra lép a karbantartó.

4. Utolsó rekord

Rákattintva az adatállomány utolsó bizonylatára lép a karbantartó.

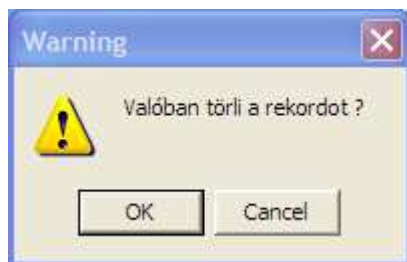
5. Új rekord (ENTER)

Rákattintva egy új bizonylat felvitele kezdődik. A kurzor rááll a fej panel első mezőjére, és elkezdhetjük a felvitelt. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

6. Rekord törlés

Rákattintva az aktuális bizonylat törlése válik lehetővé. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

Egy bizonylat törléséhez álljunk rá a törölni kívánt bizonylatra, majd kattintsunk a nyomógombra. Ekkor a következő üzenet jelenik meg:

Az OK gombra kattintva a bizonylat törlődik a rendszerből. Ha hibaüzenetet kapunk, akkor a rekord törlése nem lehetséges (pl.: más adatállományban hivatkozás van a bizonylatra, zárolva van, stb...).

7. Rekord javítás (*)

Adatok módosítására szolgáló funkció. Segítségével a pillanatnyilag aktuális bizonylat fejrészen végezhetünk javítást. Rákattintva a kurzor az első mezőre ugrik. Utána a módosítani kívánt mezőre navigálunk (egérrel, vagy billentyűvel), és elvégezzük a javítást.

8. Változások mentése

Amikor szerkesztési üzemmódba kerülünk ('Rekord javítás' , 'Új rekord'), akkor a navigáló gombok inaktívvá válnak, és a 'változások mentése', és a 'változások elhagyása' gombok lesznek aktívak.

A 'változások mentése' gombra kattintva elmentjük az általunk felvitt adatot, módosítást. Ha <Enter> billentyűvel végig megyünk a mezőkön, akkor a mentés automatikusan megtörténik. Amennyiben Enter-el fejezzük be a módosítást, akkor automatikusan a tétel szerkesztésbe lép a rendszer.

Ha hibaüzenetet kapunk, akkor valamelyik mező(k) tartalmát helytelenül adtuk meg. A hibaüzenet utal a hiba jellegére, és a hibásan kitöltött mező nevére. A hibásan kitöltött mező színe megváltozik. A figyelmeztető üzeneten kattintson az 'OK' gombra, javítsa a mező tartamát, és ismételje meg a mentést.

9. Változások elhagyása (ESC)

Ezt a funkciót abban az esetben használja, ha a módosított adatokat nem szeretné elmenteni.

11. Adatok frissítése

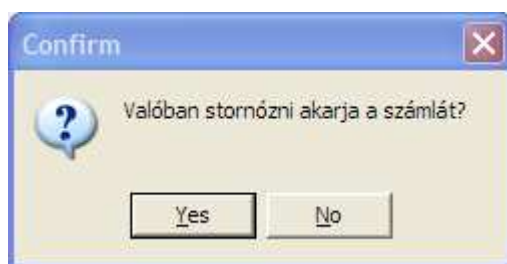
Hálózatos használat esetén van jelentősége. Amennyiben másik gépen hajtanak végre módosítást a bizonylatokon, és látni szeretnénk a változást, akkor azt az adatok frissítése gombra kattintva érhetjük el.

12. Lookup

Ennek segítségével válthatunk a bizonylat csoportok között.

13. Stornó

Ha szigorú számadású bizonylatról van szó, és nyomtatás, zárolás után nem lehetséges a törlés, akkor ennek segítségével egy stornó bizonylatot készíthetünk. Leütésekor a következő üzenetet kapjuk.

Elfogadás esetén egy ellenkező előjelű bizonylat generálódik a rendszerben.

14. Megjegyzés

Bármilyen tartalmú szöveges információ felrögzíthető az aktuális bizonylathoz. A nyomógomb színe megváltozik, ha megjegyzés van az aktuális rekordhoz fűzve. A nyomógombra kattintva megjelenik a szerkesztő ablak, amelyet később tárgyalunk.

15. Nyomtatvány

A bizonylat kinyomtatása válik lehetővé, valamilyen nyomtatvány formájában.

16. Előnézet

Lehetőségünk van a nyomtatvány kinyomtatása előtt megtekinteni képernyőn a nyomtatványt.

17. Információ

A bizonylatokhoz kapcsolódó riportokat lehet innen elindítani. Az információs nyomógomb jobb oldalán lévő lefele nyílra kattintva a rendszer megjeleníti az indítható lekérdezések listáját.

18. Másolás

Segítségével az aktuális bizonylatról egy másolatot készíthetünk, melynek a módosítása után egy új bizonylat jön létre. Akkor van jelentősége, ha a létrehozandó új bizonylat sok tekintetben hasonlít az alapul szolgáló bizonylathoz.

Grid fej

A bizonylatok grid formájában történő megjelenítése történik. Segítségével, kereshetünk, navigálhatunk az adatokon. (Részletezése később.)

Adatpanel fej

Itt jelennek meg a bizonylat fő adatai. Ezen a panelon hajthatjuk végre az adatok módosítását. (Adatpanel részletezése később)

Nyomógomb sor tétel

Ezek a gombok felelősek a bizonylathoz tartozó tételek felvitelének vezérlésére

1. Első tétel

Rákattintva a bizonylat első tételére ugrik a karbantartó.

2. Előző tétel

Rákattintva a bizonylat aktuális (képernyőn levő) tételéről az előző tételre lép a karbantartó.

3. Következő tétel

Rákattintva a bizonylat aktuális (képernyőn levő) tételéről a következő tételre lép a karbantartó.

4. Utolsó tétel

Rákattintva a bizonylat utolsó tételére lép a karbantartó.

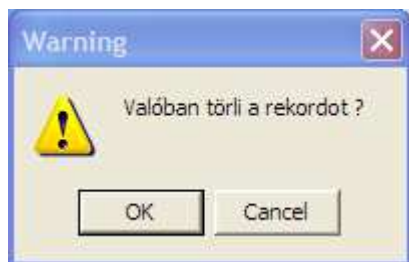
5. Új tétel (+)

Rákattintva egy új tétel felvitele kezdődik az aktuális bizonylaton belül. A kurzor rááll a tétel panel első mezőjére, és elkezdhetjük a felvitelt. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

6. Tétel törlés (-)

Rákattintva az aktuális tétel törlése válik lehetővé. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

Egy bizonylat törléséhez álljunk rá a törölni kívánt bizonylatra, majd kattintsunk a nyomógombra. Ekkor a következő üzenet jelenik meg:

Az OK gombra kattintva a bizonylatról törlődik az aktuális tétel. Ha hibaüzenetet kapunk, akkor a tétel törlése nem lehetséges (pl.: más adatállományban hivatkozás van a bizonylatra, zárolva van, stb...).

7. Tétel javítás (*)

Tétel módosítására szolgáló funkció. Segítségével a pillanatnyilag aktuális tételen végezhetünk javítást. Rákattintva a kurzor az első mezőre ugrik. Utána a módosítani kívánt mezőre navigálunk (egérrel, vagy billentyűvel), és elvégezzük a javítást.

8. Változások mentése

Amikor szerkesztési üzemmódba kerülünk ('Tétel javítás', 'Tétel rekord'), akkor a navigáló gombok inaktívvá válnak, és a 'változások mentése', és a 'változások elhagyása' gombok lesznek aktívak.

Figyelem! Tétel szerkesztés közben a fejrészre vonatkozó navigáló nyomógombok is inaktívvá válnak!

A 'változások mentése' gombra kattintva elmentjük az általunk felvitt tételt, módosítást. Ha <Enter> billentyűvel végig megyünk a mezőkön, akkor a mentés automatikusan megtörténik.

Ha hibaüzenetet kapunk, akkor valamelyik mező(k) tartalmát helytelenül adtuk meg. A hibaüzenet utal a hiba jellegére, és a hibásan kitöltött mező nevére. A hibásan kitöltött mező színe megváltozik. A figyelmeztető üzeneten kattintson az 'OK' gombra, javítsa a mező tartamát, és ismételje meg a mentést.

9. Változások elhagyása (ESC)

Ezt a funkciót abban az esetben használja, ha a módosított adatokat nem szeretné elmenteni.

11. Adatok frissítése

Hálózatos használat esetén van jelentősége. Amennyiben másik gépen hajtanak végre módosítást ugyanazon a tételeken, és látni szeretnénk a változást, akkor azt az adatok frissítése gombra kattintva érhetjük el.

Ennek segítségével válthatunk a bizonylat csoportok között.

18. Másolás

Segítségével az aktuális tételről egy másolatot készíthetünk, melynek a módosítása után egy új tétel jön létre. Akkor van jelentősége, ha a létrehozandó új tétel sok tekintetben hasonlít az aktuális tételhez.

Grid tétel

A bizonylatokhoz tartozó tételek lista formájában történő megjelenítése történik. Segítségével, kereshetünk, navigálhatunk az adatokon. (Részletezése később.)

Adatpanel tétel

Itt jelennek meg a bizonylat aktuális tételének adatai. Ezen a panelon hajthatjuk végre az adatok módosítását. (Adatpanel részletezése később)

Splitterek

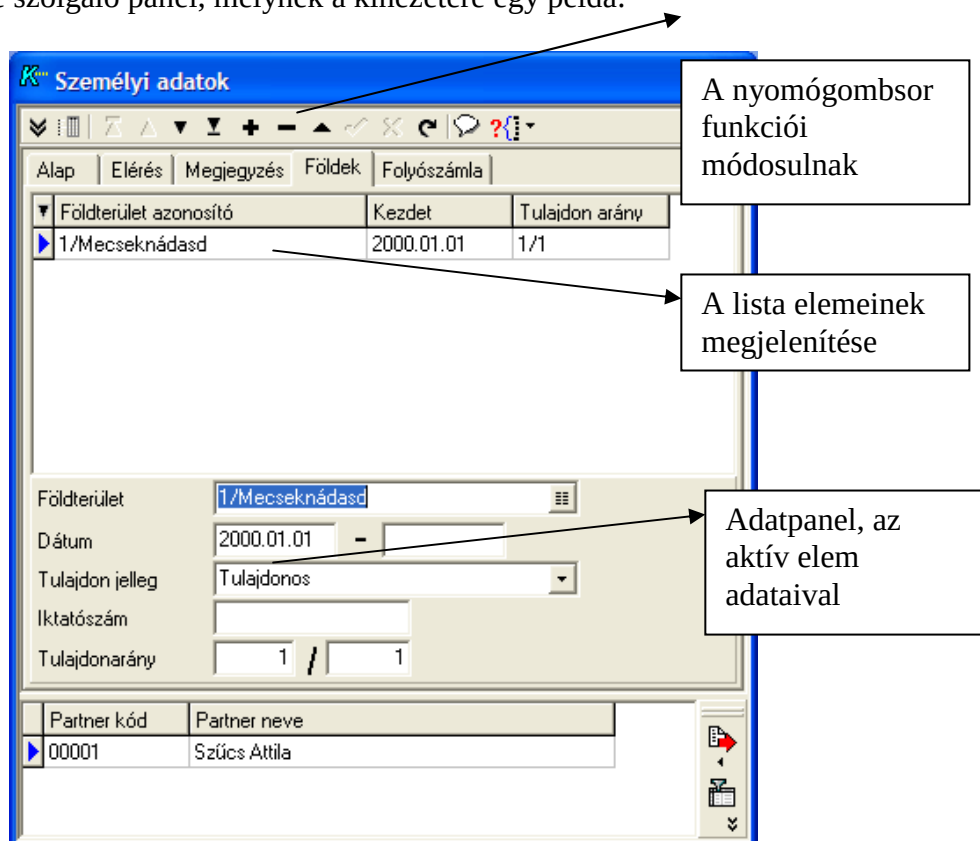
Segítségével módosíthatjuk a panelok méreteit. A módosítást a program elmenti.

D.2.6 Adatbevitel adatbevitelen belül

Első hallásra érdekesnek tűnő kifejezés, de a példán keresztül hamar megérthetjük a jelentőségét. Előfordulhat, hogy egy rekordhoz (legyen ez törzsadat, bizonylat fejrész, bizonylat tétel) nem csak sima adatot kell hozzárendelnünk, hanem egy, vagy több listát is, amelyben tetszőleges adat szerepel.

Ilyenre lehet pl.: Egy emberhez nem csak a főbb adatait akarjuk nyilvántartani, hanem iskolai végzettségeit, szakképzettségeit, nyelvismereteit stb. Könnyen belátható, hogy ebben az esetben nem lehet korlátozni a mezők számát, hiszen ha három lehetőséget biztosítunk, akkor lesz olyan, akinek négy lesz, ha öt lehetőséget biztosítunk, akkor lesz olyan akinek hat lesz.

Erre van a rendszerben az adatbevitel adatbevitelen belül. Ebben az esetben az adatbevitel több lapos megoldással valósul, meg amire példát az „Adatbeviteli képernyő törzsadat” esetén láthattunk. Egy vagy akár több lapon is elhelyezkedhet ilyen belső tételek rögzítésére szolgáló panel, melynek a kinézetére egy példa:

Láthatjuk, hogy egy partnerhez tartozó földterületek felvitelére van lehetőség. Ha ilyen lap az aktív, akkor a nyomógombsoron levő navigációs nyomógombok nem a fő törzsadatra fejtik ki a hatásukat, hanem az aktív lapon levő tételekre. Amennyiben visszatérünk a partner adatait tartalmazó egyéb lapkora, akkor a navigációs nyomógombok az eredeti funkciójukat valósítják meg.

Nyomógomb sor

Ezek a gombok felelősek a tételek rögzítésére. Csak azokat a nyomógombokat soroljuk fel, amelyek a belső tételek karbantartására vonatkoznak. A többi nyomógomb ugyanazt a hatást váltja ki, amelyet a fő karbantartónál leírtunk.

1. Első rekord

Rákattintva a grid első rekordjára ugrik a karbantartó.

2. Előző rekord

Rákattintva a grid aktuális (képernyőn levő) eleméről az előző elemre lép a karbantartó.

3. Következő rekord

Rákattintva az grid aktuális (képernyőn levő) eleméről a következő elemre lép a karbantartó.

4. Utolsó rekord

Rákattintva a grid utolsó elemére lép a karbantartó.

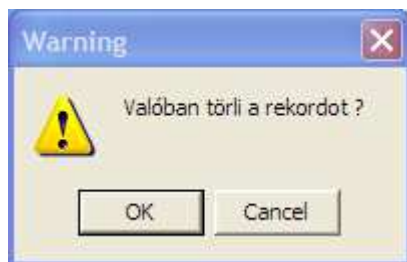
5. Új rekord (+)

Rákattintva egy új elemet tudunk felvenni a listára. A kurzor rááll a listához tartozó adatpanel mezőjére, és elkezdhetjük a felvitelt. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

8. Rekord törlés(-)

Rákattintva a grid aktuális elemének törlése válik lehetővé. Zárójelben látható annak a jele, amely billentyű leütésével kiválthatjuk ugyanezt a funkciót.

Egy elem törléséhez álljunk rá a törölni kívánt elemre, majd kattintsunk a nyomógombra (vagy üssük le a - billentyűt). Ekkor a következő üzenet jelenik meg:

Az OK gombra kattintva az elem törlődik a rendszerből. Ha hibaüzenetet kapunk, akkor az elem törlése nem lehetséges (pl.: más adatállományban hivatkozás van a törlendő rekordra).

9. Rekord javítás (*)

Adatok módosítására szolgáló funkció. Segítségével a pillanatnyilag aktuális elemen végezhetünk javítást. Rákattintva a kurzor az első mezőre ugrik. Utána a módosítani kívánt mezőre navigálunk (egérrel, vagy billentyűvel), és elvégezzük a javítást.

10. Változások mentése

Amikor szerkesztési üzemmódba kerülünk ('Rekord javítás' , 'Új rekord'), akkor a navigáló gombok inaktívvá válnak, és a 'változások mentése', és a 'változások elhagyása' gombok lesznek aktívak.

A 'változások mentése' gombra kattintva elmentjük az általunk felvitt adatot, módosítást. Ha <Enter> billentyűvel végig megyünk a mezőkön, akkor a mentés automatikusan megtörténik.

Ha hibaüzenetet kapunk, akkor valamelyik mező(k) tartalmát helytelenül adtuk meg. A hibaüzenet utal a hiba jellegére, és a hibásan kitöltött mező nevére. A hibásan kitöltött mező színe megváltozik. A figyelmeztető üzeneten kattintson az 'OK' gombra, javítsa a mező tartamát, és ismételve meg a mentést.

11. Változások elhagyása (ESC)

Ezt a funkciót abban az esetben használja, ha a módosított adatokat nem szeretné elmenteni.

12. Adatok frissítése

Hálózatos használat esetén van jelentősége. Amennyiben másik gépen hajtanak végre módosítást ugyanazon a griden, és látni szeretnénk a változást, akkor azt az adatok frissítése gombra kattintva érhetjük el.

13. Megjegyzés

Bármilyen tartalmú szöveges információ felrögzíthető az aktuális elemhez. A nyomógomb színe megváltozik, ha megjegyzés van az aktuális rekordhoz fűzve. A nyomógombra kattintva megjelenik a szerkesztő ablak, amelyet később tárgyalunk.

16. Másolás

Segítségével az aktuális elemről egy másolatot készíthetünk, melynek a módosítása után egy új elem jön létre. Akkor van jelentősége, ha a létrehozandó új elem sok tekintetben hasonlít az alapul szolgáló elemhez.

Adatpanel (elem)

Itt jelennek meg az elemhez tartozó adatok. Ezen a panelon hajthatjuk végre az adatok módosítását. (Adatpanel részletezése később)

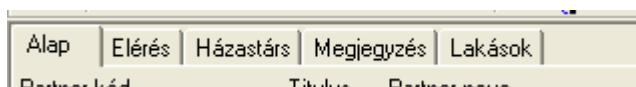
FIGYELEM! Ugyanez a megoldás lehet a forgalom rögzítésénél is (fejrészben, tételen is). Sőt előfordulhat, hogy egymásba ágyazva grid elemén belül is lehet egy grid.

D.2.7 Adatpanel - adatbeviteli mezők

Az adatpanel szolgál arra, hogy egy adott rekordhoz, tételhez, elemhez tartozó adatokat megjelenítsük, és módosítsuk.

Az adatpanel lehet egy egyszerű panel, amelyen a mezők fel vannak sorolva, illetve állhat lapokból.

Ha lapokból állnak, akkor lapokat un. Fülekre kattintva választhatjuk ki.

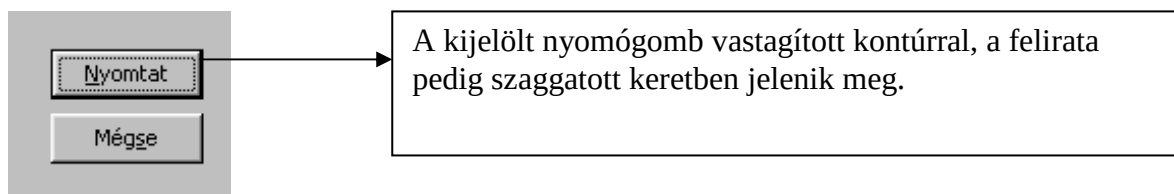
Adatfelviteli módban a PgDn , PgUp gombokkal lapozhatunk előre, hátra. Ha a lap utolsó mezőjén állunk, és a lefele nyilat, vagy az ENTER-t ütjük le (ugrás a következő mezőre), akkor a következő lap első mezőjére ugrik. Ellenkező hatást vált ki, ha a lap első mezőjén vagyunk, és a felfele nyilat ütjük le, akkor ez előző lap utolsó mezőjére ugrik a kurzor.

A lapokon belül lehetnek a rekordhoz tartozó adatok, tételek (girdek) (lsd. D.2.6).

Az adatpanelen levő adatok módosításához szerkesztési üzemmódba kell kerülnünk. Ehhez használhatunk nyomógombokat (▲, +) , billentyűzetet (+, *, Enter), vagy egyszerűen ráállunk a módosítani kívánt mezőre, és elkezdjük a módosítást.

A mezők között mozoghatunk egérrel, billentyűzettel, lsd. (Általános kezelési eljárások)

Az alábbiakban néhány ábra segítségével szemléltetjük a rendszerben végezhető kezelési műveleteket, és a rendszer általános „irányítását”, az előforduló, képernyőn megjelenő kezelőeszközök működését és tulajdonságait.

Általánosságban igaz az, hogy azokban a programbeli ablakokban, melyekben több kezelőgomb is található, az ablak megnyitása után valamelyik aktív, melyet a program vastagabb kontúrral jelez. Ha ez esetben <Enter> ütünk, a program úgy tekinti, mintha az aktív gombot nyomtuk volna meg, tehát ennek megfelelően kell készülnünk a várható eseményekre.

adatbeviteli mező

Az **adatbeviteli mezők**be rögzítünk minden olyan adatot, információt, melyet a programban el szeretnénk tárolni. Az adatbeviteli mezőbe bármilyen, billentyűzetről generálható karakter beírható. Karakternek minősül a <Space> által írható szóköz is. Az adatbeviteli mezők a rendszerben mindig valamilyen névvel vannak ellátva, jelezve, hogy milyen adat tárolására szolgálnak.

legördíthető lista

A **legördíthető lista** általános Windows-os kezelőeszköz. Több lehetőségünk van a használatára.

1, Használhatjuk az <F9> billentyűt anélkül, hogy egerünket igénybe kellene venni. A megjelenő listán szereplő lehetőségek valamelyikének kiválasztása a kurzorbillentyűkkel vagy az egér bal gombjának kattintásával történhet.

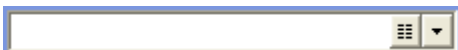
2, A háromszögre kattintva lenyílik az ablak, és egerrel választhatjuk ki a kívánt szöveget.

3, Elkezdjük a kívánt szöveg megadását, és közben a legördülő lista próbál ráállni a begépeltek megfelelő sorra. Ha Enter ütünk a kiválasztott sor bemásolódik a mezőbe.

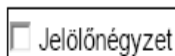
Általános szabály, hogy a legördíthető listába beírni nem tudunk, és mindig kötött választási lehetőségeket tartalmaz, melyek vagy gyárilag kerültek a rendszerbe (pl. a program listáinak rendezettség-váltása csak a gyárilag megadott szempontok alapján lehetséges). Azonban egyes esetekben (ezt később részletezzük) előfordul, olyan megoldás, hogy ha a begépeltek szöveg nem jelenik meg a listán, akkor a rendszer automatikusan felkínálja a törzsadat létrehozását.

A **listáknak** létezik egy **speciálisabb formája** is, amelyet használva nem néhány, címszóként megjelenő lehetőség közül tudunk választani, hanem egy, előzőlegesen létrehozott adatbázisból választjuk ki a nekünk szükséges elemet. A vízszintes pontozású segítőre kattintva (vagy a mezőben az <F9> leütésével az adatbázis elemei listaszerű elrendezésben jelennek meg, egy új, előreugró ablakban (lsd. Később).

Az előző két listának létezik a kombinált formája, amely mindkét elem tulajdonságát megvalósítja.

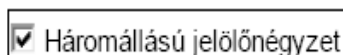

Jelölőnégyzet

Jelölőnégyzet

Szabványos Windows **jelölőnégyzetekkel** a választási lehetőségeinek megjelenítésére használjuk. Ez azt jelenti, hogy egy adott területre vonatkozó lehetőségek közül szabadon választ a felhasználó, egyet vagy akár többet is bejelölhet közülük. Az opció bekapcsolását pipa jelzi.

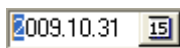

Háromállású jelölőnégyzet

A **háromállású jelölőnégyzet** egy adott területre vonatkozó három választókapcsolót helyettesít. A normál jelölőnégyzeteknél megismert üres és bejelölt álláson kívül (nem kívánjuk – kívánjuk használni az opciót) rendelkezik egy szürkített állással is. Ez azt jelenti, hogy az opciót a rendszer figyelmen kívül hagyja, úgy kezeli, mintha „ott sem lenne”. Jelölőnégyzet

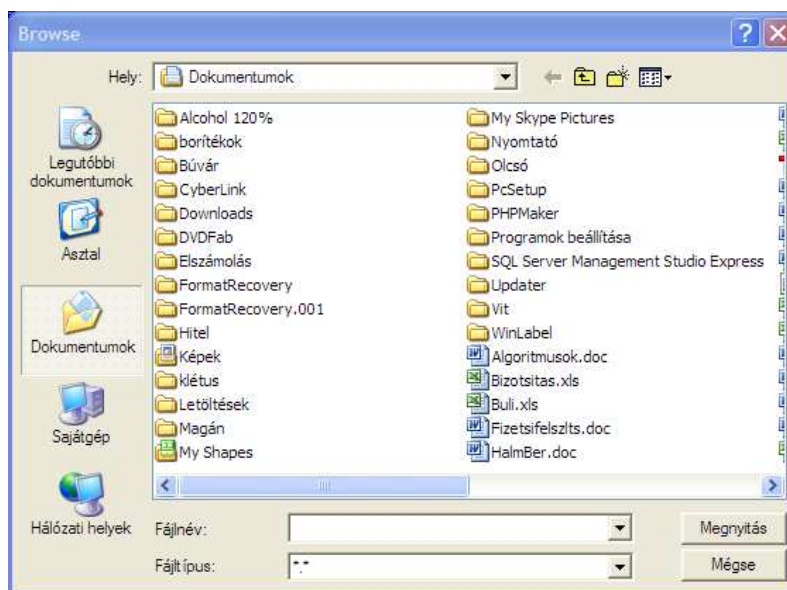
Léptetőgombok, szigorúan nem összekeverendőek a gördítősávval (lásd. lejjebb). Általában egy mezőben szereplő értékek folyamatos léptetésére szolgálnak. A fel ill. a le irányú nyílra kattintva <Mb> egyesével változik a mező értéke, míg nyomva tartva valamelyik gombot, folyamatos a növekedés ill. csökkenés következik be a mező értékében.

Dátum mező, melyben lehetőség van dátum megadására. A mező jobb oldalán levő nyomógombra kattintva egy naptár nyílik le, amelyben kényelmesen választhatjuk ki a kívánt dátumot.

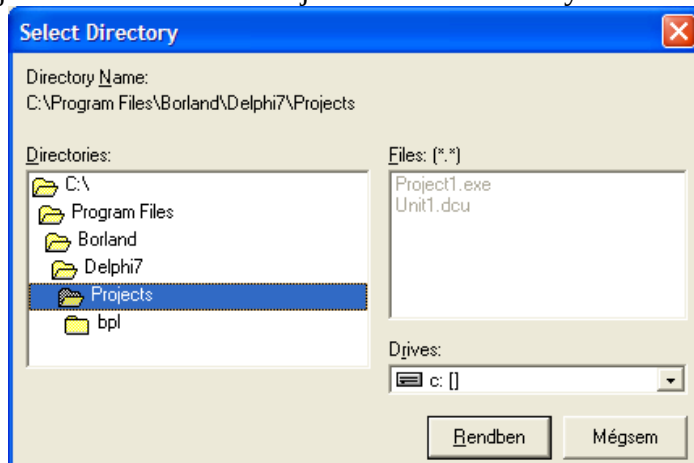

File név bekérésekor használatos mező, melyben szövegesen megadhatjuk a file nevet, vagy a nyomógombra kattintva, a windows file keresőjét használva választhatjuk ki a kívánt file-t.

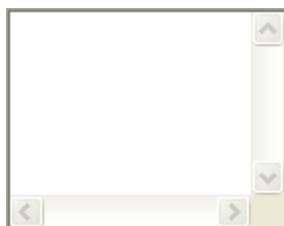
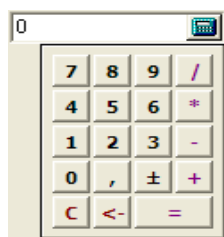

Alkönyvtár bekérésekor használatos mező, melyben szövegesen megadhatjuk a file nevet, vagy a nyomógombra kattintva, a windows file keresőjét használva választhatjuk ki a kívánt alkönyvtárt.

Numerikus adatok megadásánál előforduló mező, melynek a feltöltése értelemszerűen történik. A nyomógombra kattintva egy számológép jelenik meg, melynek segítségével közvetlen számolást is végezhetünk, anélkül, hogy más programba lépnénk át.

Szöveg mezők segítségével vihetünk be egyéb olyan szövegeket, amelyeknek hossza általában nincs definiálva. A szöveg bevitele egy egyszerűsített szövegszerkesztőként működik, ahol használhatjuk a pozícionáló és egyéb szerkesztő billentyűket, billentyű kombinációkat (CTRL+C, CTRL+V, CTRL+X, CTRL+Z...) Jobb egér gombbal rákattintva egy menü jelenik meg, amely segíthet a szöveg szerkesztésében.

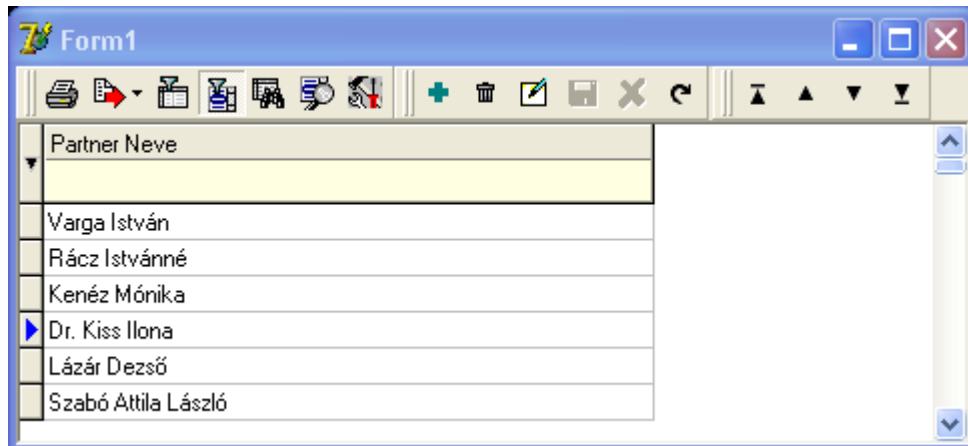
Képtárológombok segítségével képek letárolása, kezelése válik lehetővé. A

Kép beolvasásához kattintsunk a nyomógombra, melynek hatására tallózó ablak jelenik meg, melynek segítségével nyissuk meg, és tároljuk a képet. Tárolt képről mentést készíthetünk, ehhez kattintsunk a gombra. Ekkor a „Mentés másként” ablaka jelenik meg, melyben megadhatjuk, hogy hova, és milyen néven mentse a képet a rendszer. Ha törölni szeretnénk a rendszerből a képet, akkor kattintsunk a gombra, melynek hatására a kép törlődik.

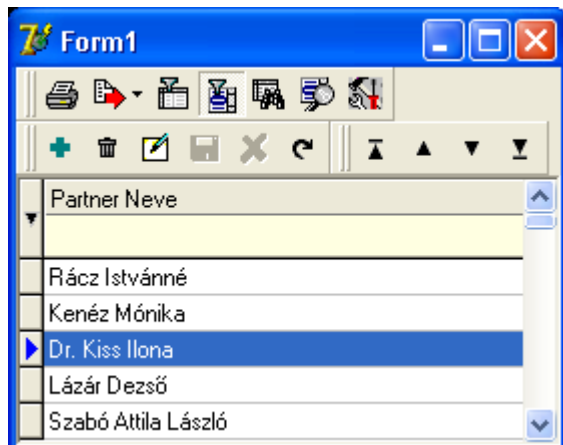
A mozgatáshoz vigyünk az egeret a jel fölé, és nyomjuk le a bal gombot. A gomb nyomva tartása mellett mozgassuk a nyomógombsort a kívánt helyre.

Példa a mozgatásra.

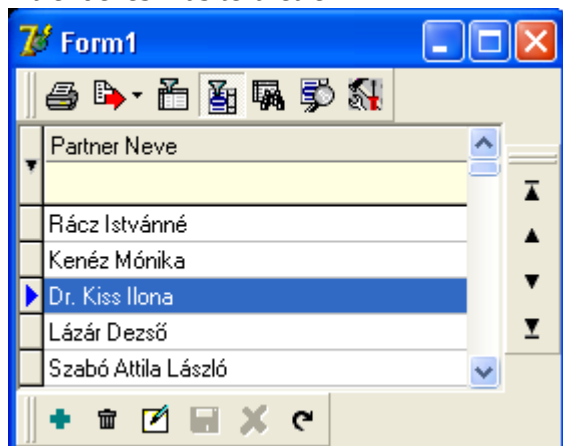
Alap képernyő:

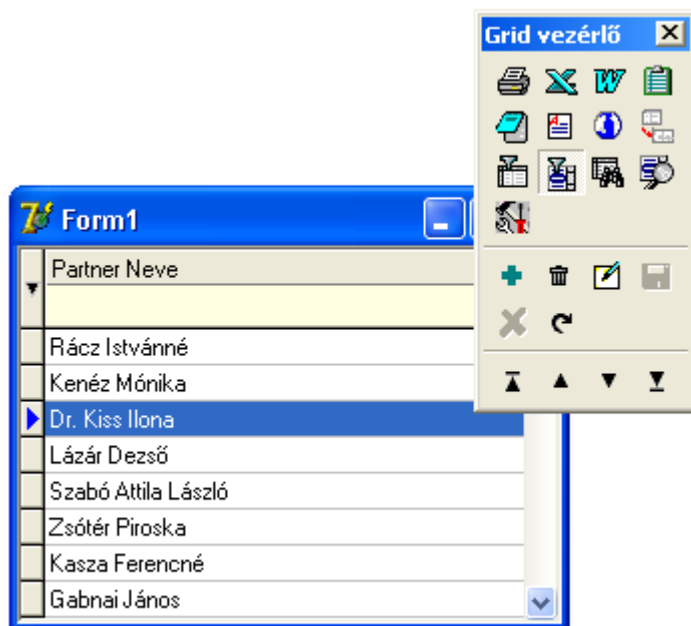
Átrendezés a területen belül

Átrendezés más területre

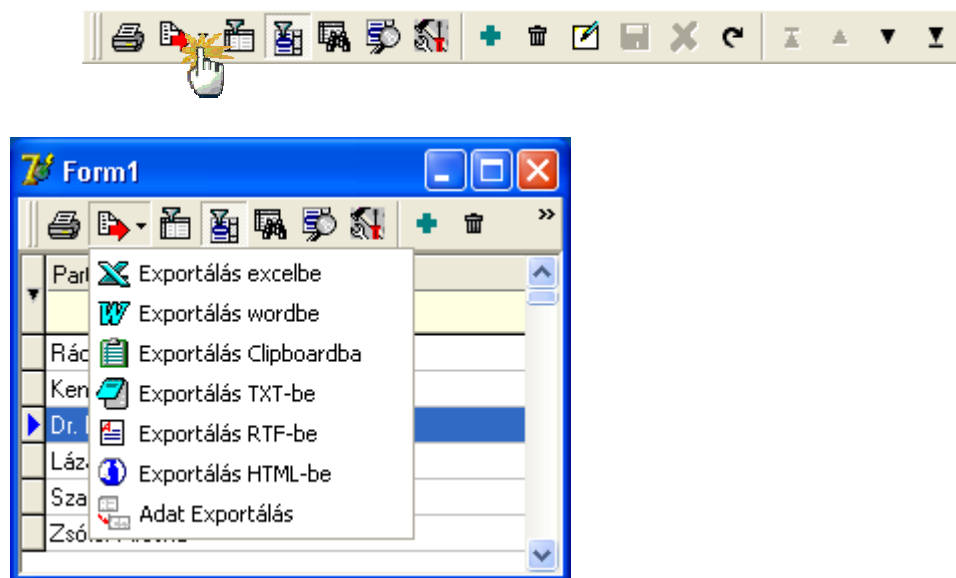

Kihúzás ablakon kívülre.

Lenyíló nyomógomb

Amennyiben olyan nyomógomb helyezkedik el, amely mellett egy kis háromszög van, akkor a nyomógombra, vagy a nyomógomb melletti kis háromszögre kattintva egy felugró menü jelenik meg.

Nyomógombsor menüje

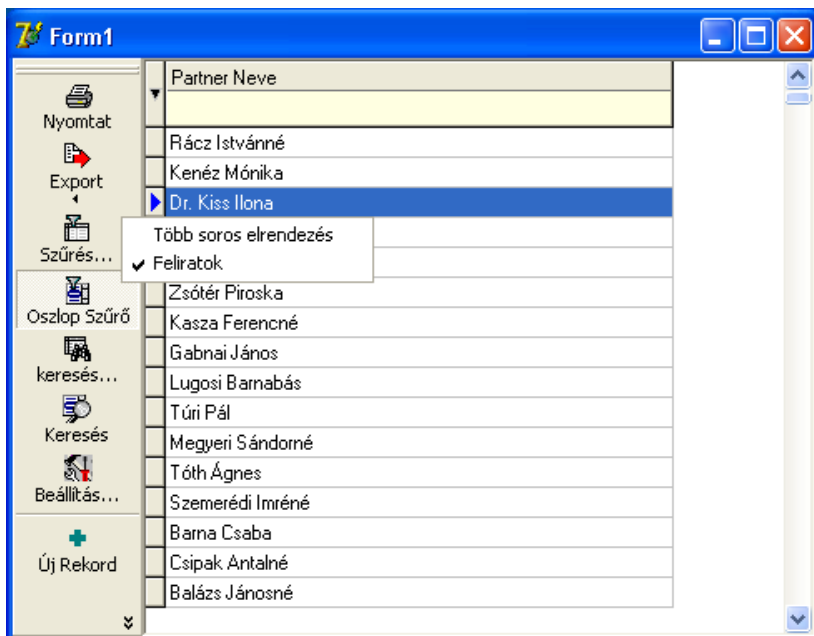
Egyes esetekben a nyomógombok megjelenítését is módosíthatjuk. Ez akkor lehetséges, ha a nyomógombra jobb egérrel kattintva egy menü jelenik meg.

Itt kiválaszthatjuk, hogy milyen megjelenése legyen a nyomógombsornak. A menün levő beállításra kattintva.

„Több soros elrendezés” kiválasztása esetén a nyomógombsor több sorban jelenik meg, ha nem fér el a képernyőn (nem rejt el a nyomógombokat).

„Felirat” kiválasztása esetén a nyomógombok alatt megjelennek a nyomógomb feliratai.

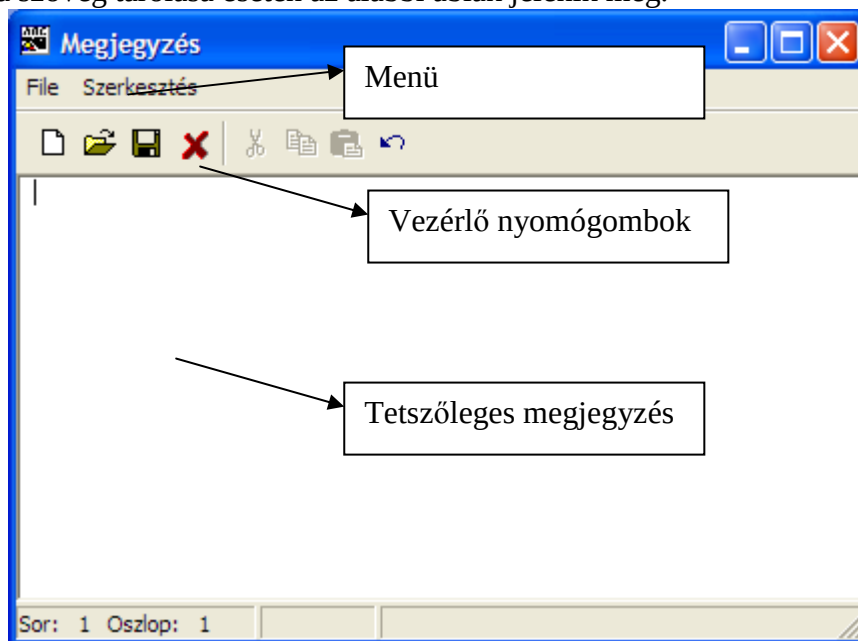
FIGYELEM! Az előbb részletezett funkciók általánosságban vannak tárgyalva. Előfordul, hogy egyes nyomógombsoron a funkciók egy része nem használható, mert le van tiltva.

D.2.9 Megjegyzés szerkesztése

Előzőekben az adatok karbantartása során már tapasztaltuk, hogy van lehetőségünk megjegyzések hozzáfűzése a rendszerben tárolt rekordokhoz.

A megjegyzés szerkesztéséhez a nyomógomb soron levő nyomógombra kell kattintani. Rákattintva egy szerkesztő ablak nyílik fel, amelynek két üzemmódja van, attól függően, hogy csak sima szöveg, vagy formázott szöveg tárolása a megengedett.

1, Sima szöveg tárolása esetén az alábbi ablak jelenik meg.

A szerkesztő ablak funkcióit elérhetjük menüből, és nyomógombról.

1, - Üres dokumentum (CTRL+N)

Az összes bevitt szöveget törli

2, - Beolvasás (CTRL + O)

Segítségével külső állományból tudunk adat beolvasni.

3, - Mentés (CTRL+S)

A berögzített megjegyzés tárolásra kerül az adatbázisba, az aktuális rekordhoz

4, - Mégse

Kiléphetünk a szerkesztésből anélkül, hogy a változások elmentésre kerülnének. Erre használható ez a nyomógomb..

- 5, - Kivágás (CTRL+X)

Segítségével a korábban kijelölt szövegrész (billentyűzettel, vagy az egér használatával) kivágását végezhetjük el.

- 6, - Másolás (CTRL+C)

Segítségével a korábban kijelölt szövegrész készíthetjük elő másolásra.

- 7, - Beillesztés (CTRL+V)

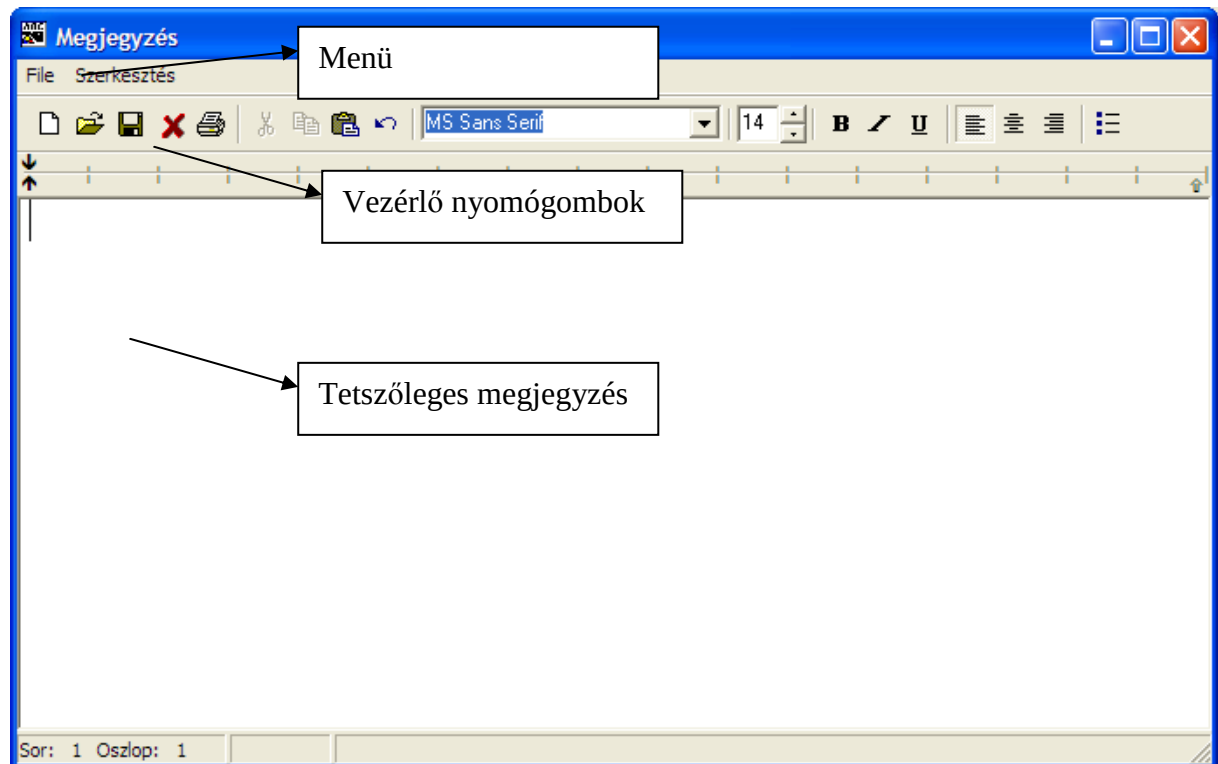
A Másolási funkcióval előkészített szöveg beszúrását végzi a kurzor által mutatott helyre.

- 8, - Visszavonás (CTRL+Z)

Lehetőségünk van az utoljára elvégzett művelet visszavonására

A középen levő részre írhatunk tetszőleges szöveget. Használhatjuk a szerkesztő funkciókat. A szöveg mérete tetszőleges lehet. A szerkesztéshez használhatjuk a jobb egér gombra előugró menüt is, amely a szerkesztési funkciókat tartalmazza.

2, Formázott szöveg tárolása esetén az alábbi ablak jelenik meg.

Itt formázott szöveg bevitelére van mód, melyet a középen levő fehér területre kell bevinnünk. A formázáshoz használjuk a menüt, vagy a nyomógombokat.

1, - Üres dokumentum (CTRL+N)

Az összes bevitt szöveget törli. A funkció elérhető menüből is.

2, - Beolvasás (CTRL + O)

Segítségével külső állományból tudunk adat beolvasni. A funkció elérhető menüből is.

3, - Mentés (CTRL+S)

A berögzített megjegyzés tárolásra kerül az adatbázisba, az aktuális rekordhoz. A funkció elérhető menüből is.

4, - Mégse

Kiléphetünk a szerkesztésből anélkül, hogy a változások elmentésre kerülnének. Erre használható ez a nyomógomb..

5, - Nyomtatás

Rákattintva az éppen szerkesztett szöveget tudjuk nyomtatni. A funkció menüből is elérhető. Aktiváláskor megnyílik a windows nyomtató dialógus boksza, amelyben beállíthatjuk a nyomtatási paramétereket, és elindíthatjuk a nyomtatást.

6, - Kivágás (CTRL+X)

Segítségével a korábban kijelölt szövegrész (billentyűzettel, vagy az egér használatával) kivágását végezhetjük el. A funkció elérhető menüből is.

7, - Másolás (CTRL+C)

Segítségével a korábban kijelölt szövegrész készíthetjük elő másolásra. A funkció elérhető menüből is.

8, - Beillesztés (CTRL+V)

A Másolási funkcióval előkészített szöveg beszúrását végzi a kurzor által mutatott helyre. A funkció elérhető menüből is.

9, - Visszavonás (CTRL+Z)

Lehetőségünk van az utoljára elvégzett művelet visszavonására. A funkció elérhető menüből is.

10, segítségével kiválaszthatunk tetszőleges font készletet, amellyel szerkeszteni szeretnénk. Ha kijelöltünk egy szövegrészt, akkor a kijelölt szöveg a választott fontkészlettel lesz megjelenítve.

9, - Betűméret váltás

Segítségével az aktuális írásképünk, vagy a kijelölt szöveg betűnagyságát változtathatjuk meg.

10, - Vastag betű

Segítségével az aktuális írásképünk, vagy a kijelölt szöveg betűvastagságát változtathatjuk meg.

11, - Dőlt betű

Segítségével az aktuális írásképünk, vagy a kijelölt szöveget dőltbetűssé változtathatjuk.

12, - Szöveg igazítása belra

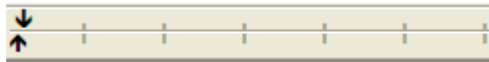
13, - Szöveg igazítása középre

14, - Szöveg igazítása jobbra

15, - Felsorolás

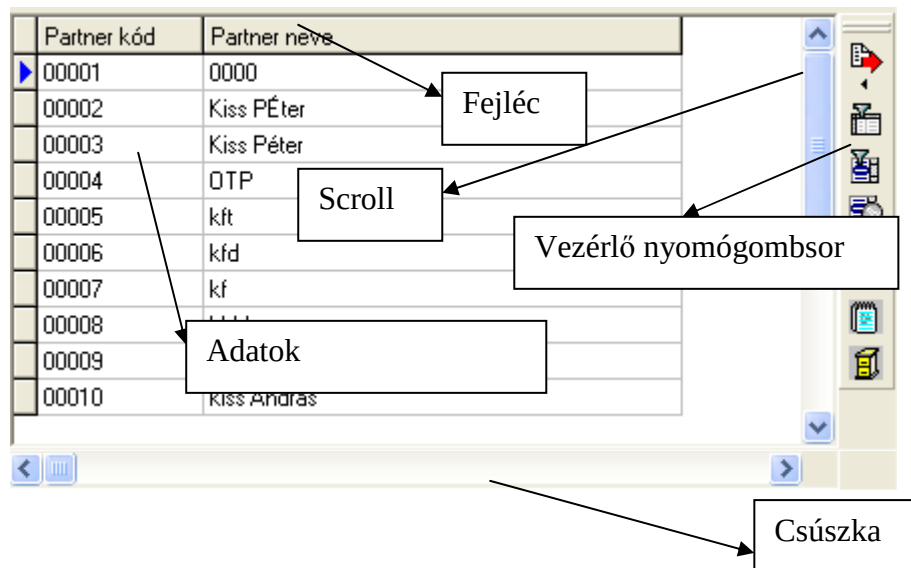
A Szerkesztés\Font menüből egy font dialógus ablak jelenik meg, mellyel egyszerre több tulajdonságot tudunk állítani.

Bekezdések állításához használjuk a vonalzón levő nyilakat.

D.3. Grid használata

Általánosan igaz az, hogy mindennapi munkánk során különböző grideken fogunk dolgozni. A rendszerben vezethető nyilvántartások, azok műveletei általában egy-egy Griden fognak megjelenni. Minden Gridre igaz az, hogy különböző műveleteket tudunk végezni rajtuk.

A griden való mozgáshoz használhatjuk az egeret a csúszkára kattintva, scroll-ra kattintva, vagy a grid sorára kattintva.

Lehetőségünk van billentyű használatára (le,fel,balra,jobbra, PageUp,PageDown).

A vezérlőgombokkal a grid működését tudjuk kiterjeszteni.

Van lehetőségünk a grid átalakítására, adat keresésére, szűrésére, nyomtatására.

D.3.1 Grid vezérlő nyomógomb sora

A grid mellett megjelenhetnek standard nyomógomb sorok, amelyek a grid használatát bővítik ki. A standard nyomógombok mellett megjelenhetnek egyedi nyomógombok is, ezeknek részletezését a rendszerek önálló dokumentációjában részletezzük.

A standard nyomógombok a következők.

(Értelemszerűen nem minden gridnél fordul elő az összes nyomógomb.)

- grid nyomtatása, exportálás lsd. „A grid adatainak exportálása / nyomtatása” fejezetet.

- grid teljes adatainak szűrése lsd „Grid teljes szűrése” fejezetet

- grid oszlopszűrés be/kikapcsolás lsd „Grid oszlop szűrése” fejezetet

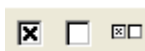
- adat keresés lsd „Teljes keresés a griden” fejezetet

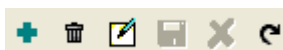
- oszlop adat keresés be/ki kapcsolása lsd „Oszlop keresés a griden” fejezetet

- grid testreszabása lsd „Grid felépítése/testreszabása” fejezetet

- „Lásd többszörös kiválasztás a griden” fejezetet

- „Lásd adatbevitel a griden” fejezetet

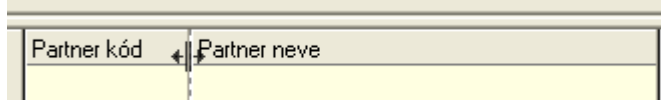

- „Lásd navigáció a griden” fejezetet

D.3.2 Grid felépítése - testreszabása

Oszlopszélesség változtatása

Ha valamely grid oszlopában található olyan adat, mely a gyári oszlopszélességgel nem fér ki teljes szélességében, az oszlop szélességét megváltoztathatjuk. Ehhez a oszlop fejrészén a mezőket elválasztó vonalra kattintva húzhatjuk addig, amíg a kívánt szélességet elérjük. A rendszer a változtatást megőrzi.

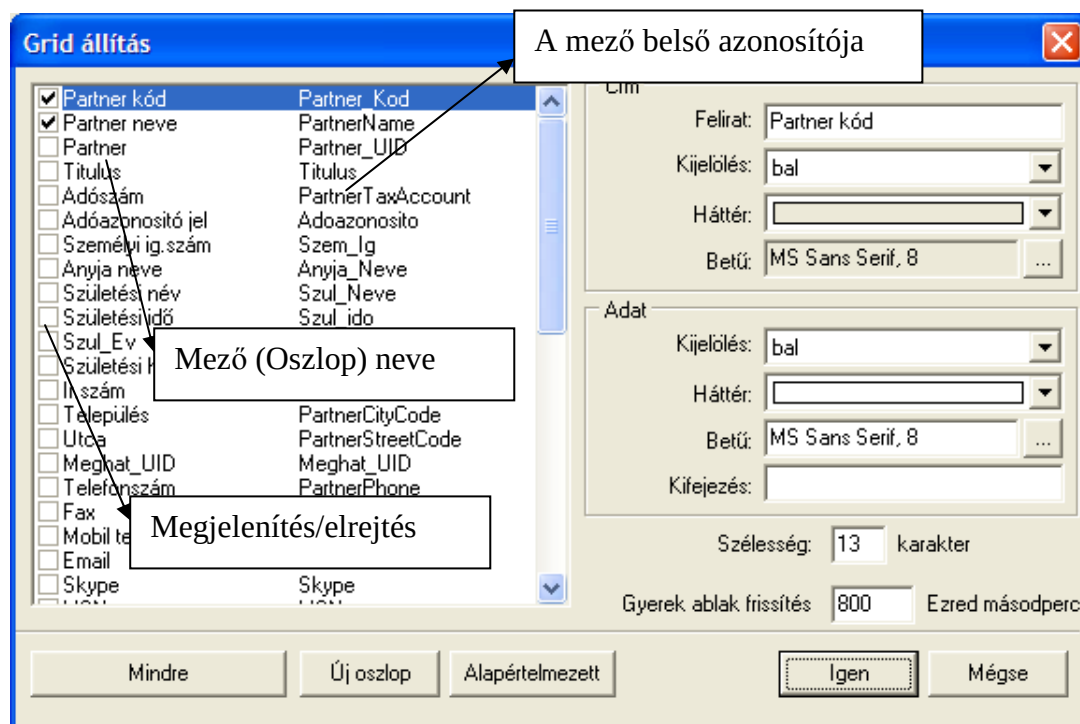
Az oszlopok sorrendjének változtatása

Nemcsak listáink rendezettségét, hanem azon szereplő oszlopok egymáshoz viszonyított elhelyezkedését is meg tudjuk változtatni. Ez a művelet szintén listáink átláthatóságát s ezáltal munkákat segítheti elő. Egy oszlopnak a listában más helyre történő mozgatásához nem kell mást tennünk, mint az oszlop megnevezésén kattintani és az egér gombjának nyomvatartása mellett az oszlopot új helyére húznunk.

Az oszlopok megjelenítése / elrejtése

Ha valamely griden olyan oszlop van, amely a számunkra felesleges, vagy szeretnénk más, számunkra fontosabb információ megjelenítésére, erre is van mód. A beállításhoz kattintsunk a grid mellett levő nyomógombsoron a beállítás nyomógombra. A következő ablak nyílik fel.

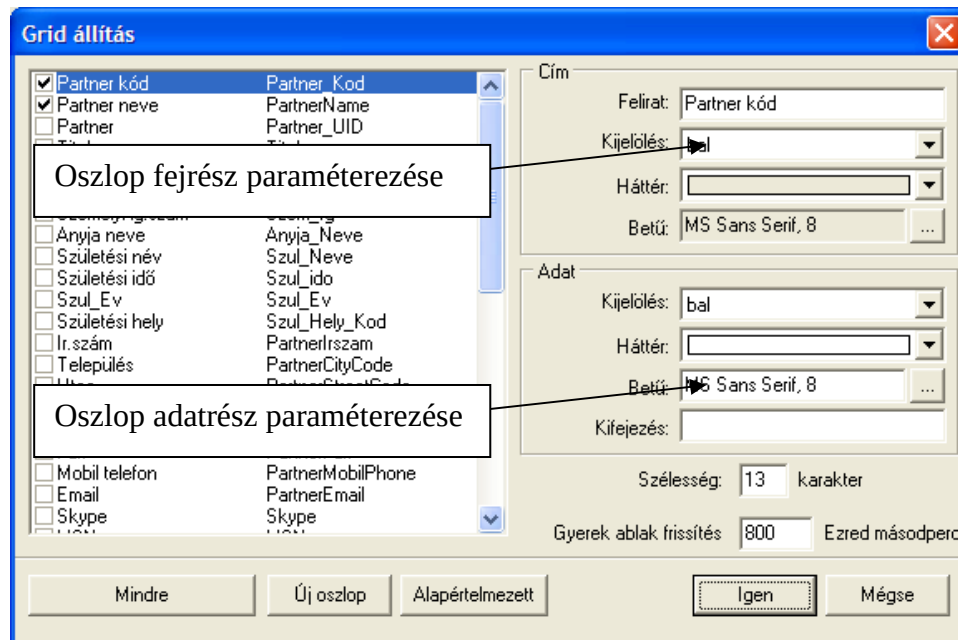

Az ablakban a bal oldalon látható listán kiválaszthatjuk, hogy mely oszlopokat szeretnénk látni, (ehhez csak a mező elején levő négyzetet kell kipipálnunk az egér segítségével), illetve mely oszlopokat szeretnénk elrejteni (ehhez csak a mező elején levő négyzetből a pipát kell kivenni az egér segítségével). Az oszlop sorrendet itt is kialakíthatjuk, ehhez nem kell mást tennünk, mint a megfelelő mezőre kattintva (a gombot nyomva tartva), átmozgatjuk a mezőt a megfelelő helyre.

Az Igen gombra kattintva e beállítás érvényes lesz, a mégse gombra kattintva az oszlopok a griden nem változnak meg.

Az oszlopok Formázása

Lehetőségünk van a griden levő oszlopok megjelenésének a beállítására ehhez az előbbiekhez hasonlóan kattintsunk a beállítás nyomógombra.

Az **oszlop fejrészt** formázását a „Cím” blokkban végezhetjük.

Felirat: Partner kód

Itt a fejrészben megjelenő szöveget írhatjuk át a nekünk megfelelő szövegre.

Kijelölés: bal

Kiválaszthatjuk, hogy a szöveget merre igazítsa (balra, középre, jobbra).

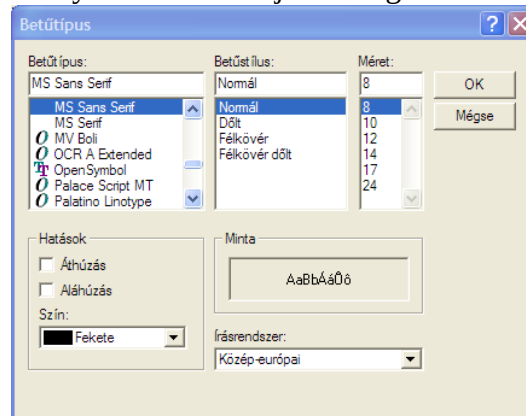
Háttér: [color]

A szöveg háttérének a színét adhatjuk meg, ehhez a lenyíló ablakban ki kell választanunk a színt.

Betű: MS Sans Serif, 8

A szöveg kiírásának formátumát tudjuk változtatni.

A változtatáshoz a jobb szélén levő gombra kell kattintani, amelynek során a windows betűtípus varázslója jelenik meg, melynek segítségével könnyedén beállíthatjuk a megfelelő formátumot.

Az **adatok** formázását az „Adat” blokkban végezhetjük.

Kijelölés: bal

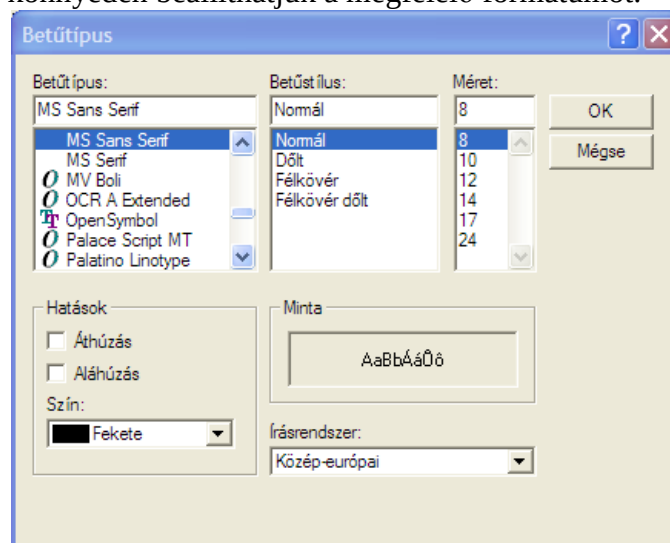
Kiválaszthatjuk, hogy az adatokat merre igazítsa a cellákon belül (balra,középre,jobbra).

Háttér:

A cella színét adhatjuk meg, ehhez a lenyíló ablakban ki kell választanunk a színt.

Betű: MS Sans Serif, 8

Az adat kiírásának formátumát tudjuk változtatni. A változtatáshoz a jobb szélén levő gombra kell kattintani, amelynek során a windows betűtípus varázslója jelenik meg, melynek segítségével könnyedén beállíthatjuk a megfelelő formátumot.

A formázást természetesen oszloponként tudjuk elvégezni. A baloldalon ráállunk a formázni kívánt oszlopra, és beállítjuk a fejrészt, és az adatsort.

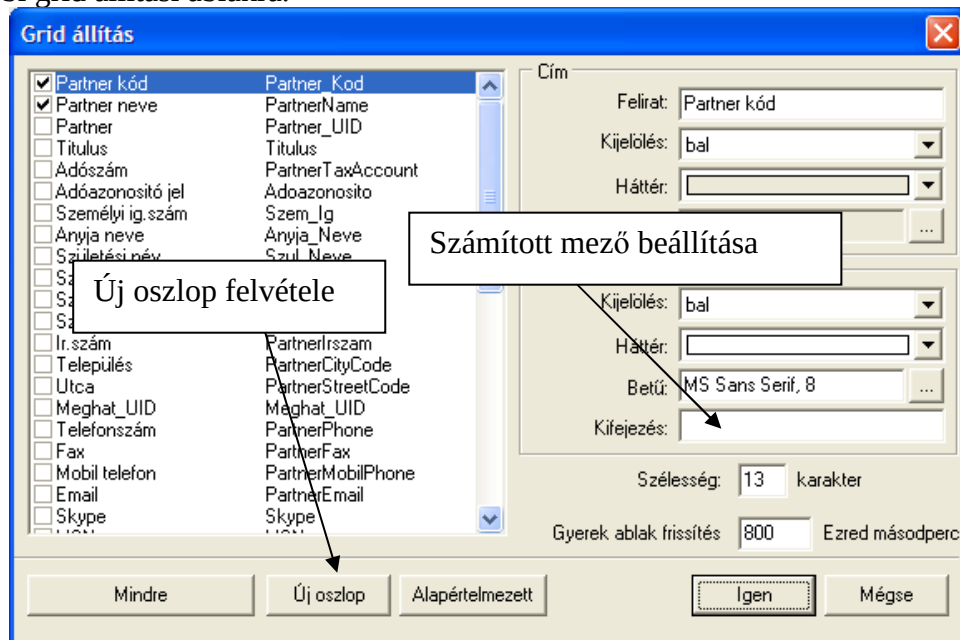
Lehetőségünk van egyszerre az összes oszlop formázására. Ehhez formázzunk meg egy kiválasztott oszlopot, és utána kattintsunk a „mindre” gombra, melynek a hatására az összes oszlop felveszi a beállított tulajdonságot.

Megjegyzés: A Szélesség megadásával itt is tudjuk változtatni az oszlop szélességet.

Partner kód	Partner neve
00002	Kiss Péter
00003	Kiss Péter
00004	CS
00005	...

Új oszlopok felvétele

Lehetőségünk van új (számított oszlopok) felvételére is. Ehhez vissza kell térnünk a korábbi grid állítási ablakra.

Gyakorlati alkalmazása általában numerikus mezők esetében van (pl.: van mennyiség oszlop, van ár oszlop, de nincs érték oszlop) de van lehetőségünk más típusú oszlopokkal végzett műveletek megjelenítésére.

A kifejezésben hivatkozhatunk oszlopok belső azonosítójára (ld. bal oldalt), adhatunk meg konstansokat, hivatkozhatunk rendszerváltozókra. A részletes leírását a külön dokumentációban olvashatjuk.

Az oszlop felvételéhez kattintsunk az „új oszlop” nyomógombra, álljunk rá az új oszlopra a bal oldali listában (a végén találjuk meg), Írjuk be a kifejezést a „kifejezés” mezőbe, adjuk meg az oszlop feliratát, és formázzuk igényeinknek megfelelően.

Amennyiben valamilyen hiba van az általunk beírt kifejezésben, akkor az adat cellában a hibára utaló üzenetet olvashatjuk.

Példa: Egy gridben szerepelnek a lakók által fizetendő összegek jogcímenként, melynek azonosítói vízdíj, szemétdíj, alapdíj. Ezeknek az összegét szeretnénk látni. Ebben az esetben a kifejezés mezőbe csak be kell írni: vízdíj+szemétdíj+alapidíj, a feliratba pedig beírjuk, hogy Közös költség.

Kiegészítésként írjuk, hogy a beállítási ablakban az „Alapértelmezett” gombra kattintva, a grid oszlopai visszaállnak a gyári beállításra.

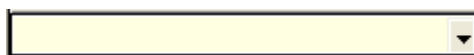
A „Gyerek ablak frissítés” értéke szabályozza a gridhez kapcsolat ablakok frissítésének idejét (ezt a grid kapcsolatai fejezetben tárgyaljuk).

D.3.3 Oszlop keresés a Griden

Ha a keresőn nem aktív a keresés, akkor kattintsuk a gridvezérlő nyomógombsoron a nyomógombra. Akkor az grid tetején levő minden egyes oszlopok alatt egy kereső mező jelenik meg, melyben a keresést elvégezhetjük.

	Partner kód	Partner neve	
			Kereső mező
▶	00001	0000	
	00002	Kiss Péter	
	00003	Kiss Péter	

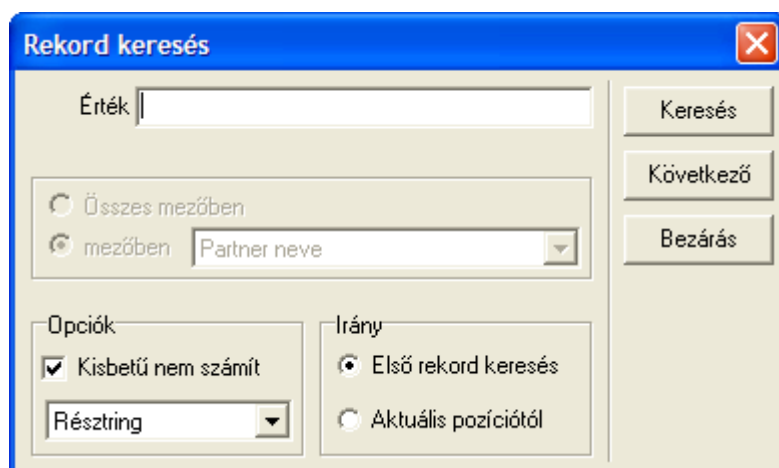
Kattintsunk annak az oszlopnak a kereső mezőjére, amely alapján a keresést szeretnénk elvégezni. Ekkor a mező átvált egy lenyíló ablak mezőre.

Ha elkezdjük beírni a keresendő kifejezést, akkor a grid folyamatosan vált arra az adatra, amely megfelel a beírt szövegnek.

A jobb oldali háromszögre kattintva egy lista nyílik le, ahol sorrendben jelennek meg az oszlopban előforduló adatok, és itt is kiválaszthatjuk a keresendő adatot.

Ha részletesebb keresést szeretnénk, akkor a lenyíló ablakban válasszuk ki a (egyéni...) sort. Ekkor egy párbeszéd ablak jelenik meg.

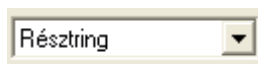

Ebbe a mezőbe kell írni a keresendő szöveget.

☒ Kisbetű nem számít

Ezzel választási lehetőséggel lehet beállítani, hogy a kereső

különbséget tegyen-e kisbetű és nagybetű között

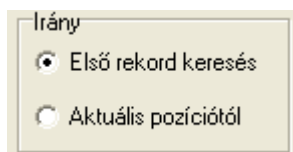
A dropdown menu with the text "Részstring" and a downward arrow.

Lenyíló ablakban választhatjuk ki, a keresés módját.

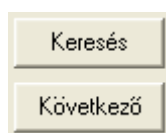
Részstring választása esetén a keresés eredményt ad minden olyan esetben, amikor az érték mezőbe írt szöveg előfordul az oszlop értékei között.

Teljes egyezőség választása esetén a keresés csak akkor ad eredményt ha az érték mezőbe írt szöveg teljes egyezőséggel előfordul az oszlop értékei között.

String eleji egyezőség választása esetén a keresés akkor ad eredményt ha az érték mezőbe írt szöveggel kezdődik az oszlop értéke.

A control box titled "Írány" containing two radio buttons. The first is labeled "Első rekord keresés" and is selected. The second is labeled "Aktuális pozíciótól".

Beállíthatjuk, hogy a keresés a grid pillanatnyi pozíciójától kezdődjön, vagy az adatállomány első rekordjától.

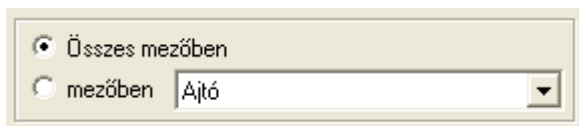
Two buttons stacked vertically. The top button is labeled "Keresés" and the bottom button is labeled "Következő".

Keresés gombra kattintva elindul a keresés a beállításoknak megfelelően, és megáll az első feltételnek megfelelő rekordnál, amelyet a háttérben futó griden láthatunk.

Ha nem ezt a rekordot keressük, akkor a következő gombra kattintva a kereső a következő feltételnek megfelelő rekordot keresi meg.

D.3.4 Teljes keresés a Griden

Ha a teljes adatállományban szeretnénk keresést folytatni, akkor a kattintsunk a vezérlő nyomógombsoron a nyomógombra kattintsunk. Ekkor felnyílik az előzőekben bemutatott kereső ablak azzal a különbséggel, hogy a mezőválasztási lehetőség engedélyezve van.

A control box containing two radio buttons. The first is labeled "Összes mezőben" and is selected. The second is labeled "mezőben" and is followed by a dropdown menu showing "Ájtó".

Ha az „összes mezőben” ki van jelölve, akkor a megadott szöveget a teljes griden keresi rendszer. Ha a „mezőben” lett kijelölve, akkor csak abban a mező értékei

között keres a rendszer, amely a lenyíló listán ki van választva.

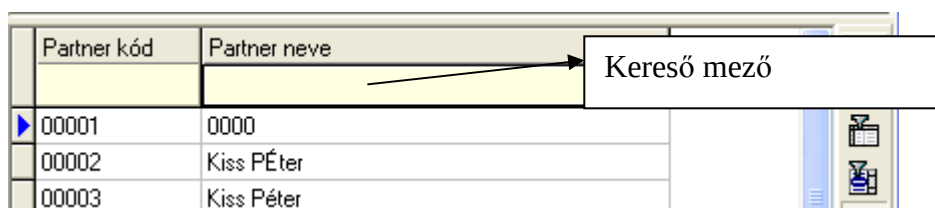
D.3.5 Oszlop szerinti szűrés a griden

A grid alapértelmezésként mindig az összes tételeit jeleníti meg. Ahhoz, hogy a nekünk szükséges tételeket lássuk, le kell szűrniük. Mindegyik listára igaz az, hogy velük dolgozva bármikor végezhető újbóli szűrés.

A szűrés funkció általános alapelvei:

- A szűrés funkció alkalmazható különböző, a felhasználó által meghatározott tartalmú listák előállítására.
- Egy adott grid szűrésére mindig a grid lehetséges tételeinek adatait tartalmazó szűrőablak szolgál. A szűrőablakban szereplő adatok a szűrőfeltételek, ezekre történik a gyűjtés, listázás.
- A szűrőfeltételek (az adott grid tételeit jellemző adatok) egymással kombinálhatóak, ekkor a program logikai ÉS-kapcsolatot képez közöttük. Ez azt jelenti, hogy csak azokat a tételeket fogja a kért griden érvényes találatként megjeleníteni, melyek az összes megadott feltételnek megfelelnek.
- A szűrés funkció rendkívüli használhatósága a mindenkor szűrőfeltételek gyakorlatilag szabad kombinálhatóságában rejlik.
- Lehetőség van a szűrési feltételek (sablonok) elmentésére.

Ha a keresőn nem aktív a szűrés akkor kattintsuk a grid mellett levő (vezérlő) nyomógombsoron a nyomógombra. Akkor az grid tetején levő minden egyes oszlopok alatt egy szűrő mező jelenik meg, melyben a szűrést elvégezhetjük.

Kattintsunk annak az oszlopnak a kereső mezőjére, amely alapján a szűrést szeretnénk elvégezni. Ekkor a mező átvált egy combobox mezőre.

A mezőbe írhatjuk azt a szövegrészletet, amely alapján szűrni szeretnénk. Enter leütése után a szűrés aktivizálódik. A gridben csak azok a tételek fognak megjelenni, amelyekben szerepel a beírt szövegrészlet a kiválasztott oszlopban.

Ha lenyitjuk a szűrő mező listáját, akkor ott több választási lehetőségünk van.

Itt néhány beépített szűrő mellett felsorolásra kerülnek az oszlopban levő összes adat, amelyek közül kiválasztva csak azok jelennek meg, amelyek megfelelnek a kiválasztott értéknek.

Az „(Üres)” kiválasztása esetén csak azok a tételek kerülnek megjelenítésre, amelyben a kiválasztott oszlop értékei üresek.

Az „(Nem Üres)” kiválasztása esetén csak azok a tételek kerülnek megjelenítésre, amelyben a kiválasztott oszlop értékei nem üresek.

A „(Null)” kiválasztása esetén csak azok a tételek kerülnek megjelenítésre, amelyben a kiválasztott oszlop értékei semmilyen értékkel (üressel sem) nem lettek feltöltve.

„(Egyéni)” kiválasztása esetén, egy szűrő ablak nyílik fel melyben már összetettebb szűrést is megvalósíthatunk.

Szűrési feltétel összeállítása

Mező	Feltétel	Érték
Partner neve		

A mező tartalmazza azt az oszlop nevét, amely alapján szűrni szeretnénk. Feltételben megadhatjuk, hogy milyen egyezőséget szeretnénk elérni, az érték mezőben pedig azt az értéket aminek meg kell felelnie a feltételnek.

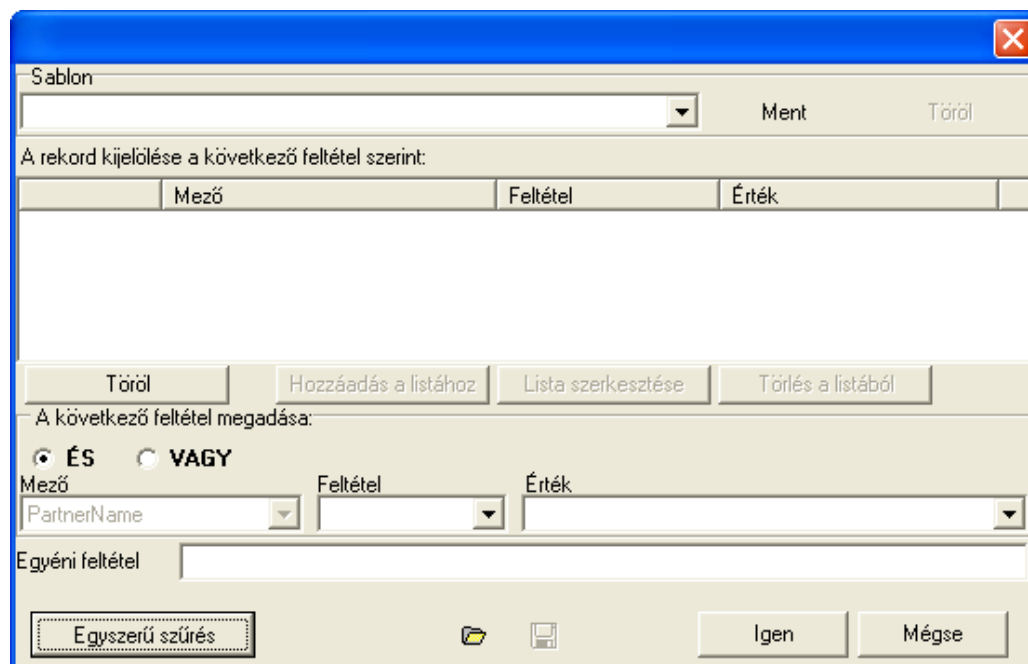
Lehetséges feltételek:

- = egyenlő
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke egyenlő az „Érték”-ben megadott értékkel.
- Nem egyenlő
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke nem egyenlő az „Érték”-ben megadott értékkel, vagyis pont azok esetén nem teljesül, amelyek megegyeznek az értékkel.
- Nem nagyobb
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke nem nagyobb (kisebb vagy egyenlő) az „Érték”-ben megadott értékkel.
- Nem kisebb
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke nem kisebb (nagyobb vagy egyenlő) az „Érték”-ben megadott értékkel.
- < Kisebb
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke kisebb az „Érték”-ben megadott értékkel.
- Nagyobb
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke nagyobb az „Érték”-ben megadott értékkel.
- Üres
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke nem tartalmaz semmilyen értéket.

- Nem üres
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéke tartalmaz valamilyen értéket.
- Listában
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéket tartalmazza a megadott érték. Ebben az esetben az érték mezőben egy felsorolást kell megadni, ’,-vel elválasztva.
- Között
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéket a megadott intervallum közötti érték. Ebben az esetben az érték mezőben egy intervallumot kell megadni, ’,-vel elválasztva. Vagyis ’kezdő’, ’záró’,
- Tartalmazza
Ez a feltétel csak akkor teljesül, ha a „Mező”-ben megadott oszlop értéket tartalmazza az érték mezőben megadott értéket.

Amikor több feltételt adunk meg, minden egyes feltételnél ki kell jelölnünk, hogy az előző feltételekkel milyen kapcsolatban van. Ezt a **ÉS** **VAGY** kapcsolóval tudjuk állítani. Amennyiben az „ÉS” kapcsolót használjuk, akkor csak azok fognak megjelenni, amelyek megfelelnek az előző feltételnek is, és megfelel a jelenleg hozzáadásra kerülő feltételnek is. Ha „VAGY” kapcsolót állítunk, akkor azok jelennek meg, amelyek vagy az egyik, vagy a másik feltételnek megfelelnek.

Ezen a párbeszéd ablakban összesen három kifejezést adhatunk meg. Amennyiben ennél összetettebb szűrést szeretnénk összeállítani, akkor ehhez kattintsunk a gombra.

Sablon

Mező Feltétel Érték

Töröl Hozzáadás a listához Lista szerkesztése Törölés a listából

A következő feltétel megadása:

☒ **ÉS** ☐ **VAGY**

Mező Feltétel Érték

Egyéni feltétel

Egyszerű szűrés

Igen Mégse

Ezen a panelon korlátlan elemet állíthatunk össze. Egy feltétel összeállítása ugyanúgy történik, mint az „egyszerű szűrésnél”. Az összeállított feltételeket a középső listán láthatjuk. A listához tudunk hozzáadni, elvenni elemeket, illetve egy kiválasztott elemet módosítani.

Először állítsunk össze egy feltételt, és kattintsunk a **Hozzáadás a listához** gombra. Akkor a listán megjelenik az első elem.

Ha egyszerre több feltételt szeretnénk megadni, akkor az előzőekhez hasonlóan megszerkesztjük a következő szűrési feltételt, és rákattintunk a **Hozzáadás a listához** gombra.

Példa a több feltételből álló szűrő listára.

The screenshot shows a software window titled 'Sablon' (Template). At the top, there is a dropdown menu and two buttons: 'Ment' (Save) and 'Töröl' (Delete). Below this, a text label reads 'A rekord kijelölése a következő feltétel szerint:' (Select the record according to the following condition:). This is followed by a table with four columns: 'Mező' (Field), 'Feltétel' (Condition), and 'Érték' (Value). The table contains three rows, all with 'PartnerName' in the 'Mező' column and 'tartalmazza' (contains) in the 'Feltétel' column. The 'Érték' column contains 'Kiss', 'Nagy', and 'Kovács' respectively. Below the table are four buttons: 'Töröl' (Delete), 'Hozzáadás a listához' (Add to list), 'Lista szerkesztése' (Edit list), and 'Törlés a listából' (Remove from list). Underneath these buttons is a section for adding a new condition, labeled 'A következő feltétel megadása:' (Specify the following condition:). It has two radio buttons: 'ÉS' (AND) which is selected, and 'VAGY' (OR). Below these are three input fields: 'Mező' (Field) with 'PartnerName' selected, 'Feltétel' (Condition) with a dropdown arrow, and 'Érték' (Value) with a dropdown arrow. At the bottom of this section is a text box labeled 'Egyéni feltétel' (Individual condition). The very bottom of the window has four buttons: 'Egyszerű szűrés' (Simple filter), a folder icon, a floppy disk icon, and 'Igen' (Yes) and 'Mégse' (No) buttons.

	Mező	Feltétel	Érték
ÉS	PartnerName	tartalmazza	Kiss
ÉS	PartnerName	tartalmazza	Nagy
ÉS	PartnerName	tartalmazza	Kovács

A példában azokat az embereket szeretnénk látni, akiknek a neve tartalmazza a Kiss, vagy a Nagy, vagy a Kovács neveket.

Ha szeretnénk valamelyik soron módosítani, akkor csak kattintsunk arra sorra, amelyiket módosítani szeretnénk. Alul megjelenik a beállítási értékek. Módosítsuk a „Feltétel”-t vagy az „Érték”-et, utána kattintsunk a **Lista szerkesztése** gombra.

Ha törölni szeretnénk a listáról, akkor álljunk rá a törlendő sorra, és kattintsunk a **Törlés a listából** gombra.

Ha a teljes listát szeretnénk törölni, akkor a gombra kell kattintanunk.

Amennyiben összeállítottuk a feltételt, akkor az gomb lenyomásának hatására a szűrésnek megfelelő adatok fognak a grid-en megjelenni.

A gombra, a szűrés nem hajtódik végre.

Ha egyedi szűrési feltételt szeretnénk meghatározni, akkor erre a z „Egyéni feltétel” mezőben van lehetőségünk.

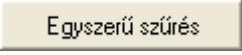
Egyéni feltétel

Itt tetszőleges –érvényes- kifejezést adhatunk. A kifejezés mind szintaktikailag, mind tartalmilag érvényesnek kell lenni. (Kifejezés összeállítását külön dokumentációban részletezzük). Feltétel felvitele közben folyamatos szintaktikai ellenőrzés folyik, amelynek eredménye a mező alatt pirosan írva látható.

Egyéni feltétel partnername>
Szintaktikus hiba (partnername>)

Ha nincs hibaüzenet, akkor szintaktikailag helyes kifejezést adtunk. Ha futtatási hiba lép fel - pl.: nem létező mezőre hivatkoztunk -, akkor a szűrés során kapunk hibaüzenetet, amelyben utalást találunk a hiba okára. Ekkor a szűrés úgy működik, hogy egyetlen rekord sem felel meg a feltételnek. Ha helyes a kifejezés, akkor a szűrés végrehajtódik.

Ha egyéni feltételt használunk, és listán is van szűrési feltétel, akkor a két szűrés „és” kapcsolatban van, vagyis csak azok a rekordok jelennek meg, amelyek mindkét feltételnek megfelelnek.

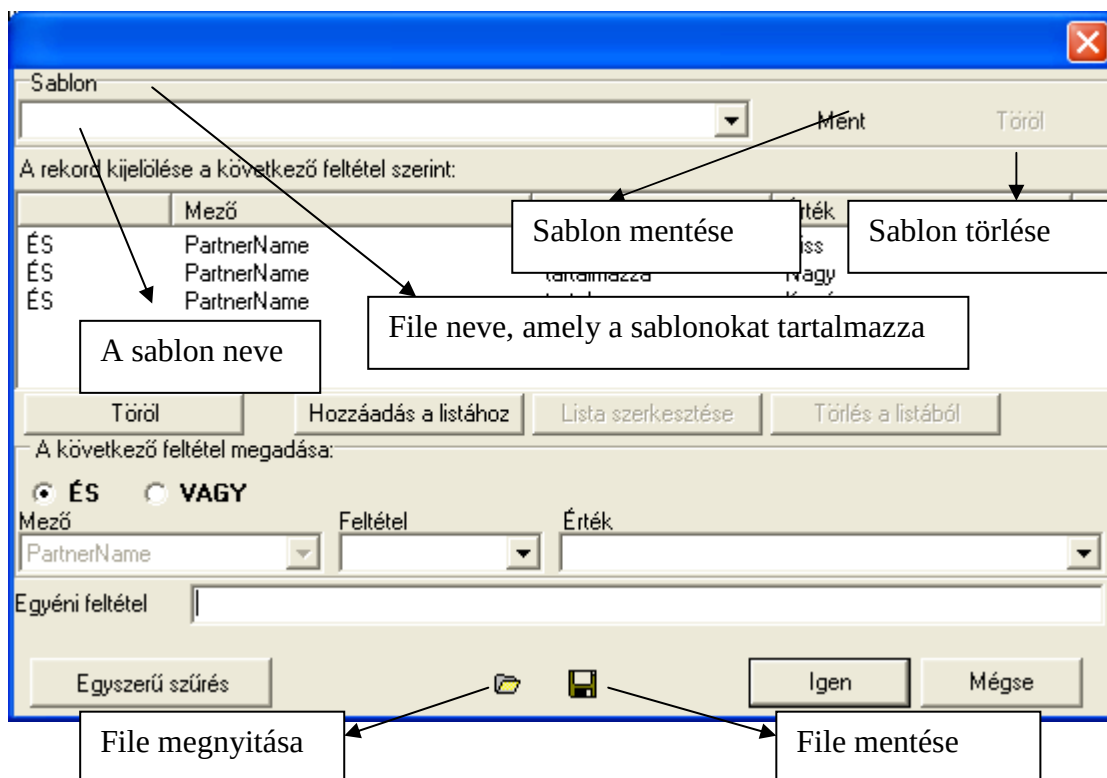
A „bővített szűrés”-ből visszatérhetünk az egyszerű szűrésbe a gombra kattintva. Amennyiben több mint 3 elem van a listán, vagy egyéni feltételt használunk, akkor a gomb inaktívvá válik, és nem térhetünk át az „egyszerű szűrésre”, így akadályozza meg a program a beállított szűrés részleges elvesztését.

Ez igaz a következőkben tárgyalt sablon kezelésre is. Ha olyan sablont töltünk be, amely túl mutat az egyszerű szűrésen, akkor a program azonnal átvált a „Bővített szűrésre” és a váltó gomb inaktívvá válik.

Az oszlop szerinti szűrést több oszlopon is aktivizálhatjuk. Köztük „és” kapcsolat van, vagyis csak azok a tételek jelennek meg, amelyek minden szűrési feltételnek megfelelnek. Ha szeretnénk egyszerre több mezőre szűrni, akkor használjuk a grid teljes szűrési funkciót lsd. „Teljes szűrés a griden” fejezetet.

Sablon elmentés

További lehetőségünk van arra, hogy beállított szűrési listákat elmentsünk. Ennek főleg akkor van jelentősége, ha egy olyan bonyolultabb szűrést állítunk össze amit később is használni szeretnénk, akkor ne kelljen legközelebb is bajlódunk vele.

A szűrési sablonok file-ban kerülnek tárolásra. Egy file több sablont is tartalmazhat. Egy grid-hez több file is tartozhat. Több file kialakításának főleg akkor van jelentősége, ha hálózatosan dolgozunk. Ha mindenki külön állományba helyezi a saját szűrőit, akkor biztosak lehetünk benne, hogy nem avatkozunk be mások munkájába akaratlanul.

Állítsuk össze a szűrési listát.

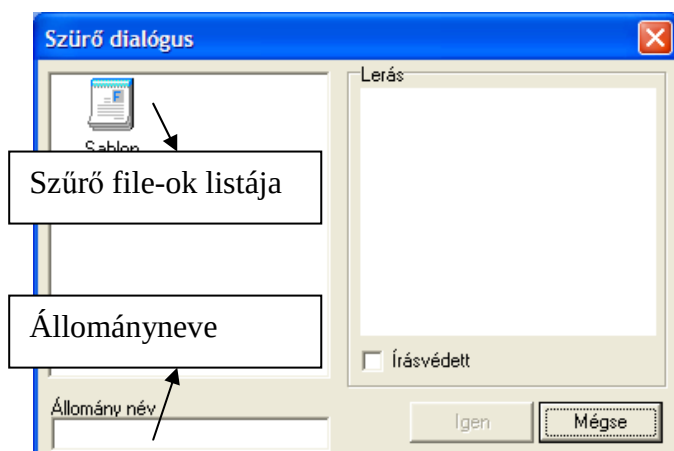
Adjuk meg a sablon nevét, és kattintsunk a **Ment** gombra.

Ha egy újabb sablon szeretnénk az állományhoz adni, akkor hozzuk létre egy újabb szűrő listát, adjunk a sablonnak egy új nevet, és kattintsunk a **Ment** gombra. Egy állományban tetszőleges sablon lehet.

Ha egy sablon szeretnénk törölni, akkor a sablon neve lenyíló listából válasszuk ki a törölni kívánt sablon, és kattintsunk a **Töröl** gombra.

Sablon átnevezéséhez a lenyíló ablakban válasszuk ki a átnevezendő sablont. Írjuk át a nevét az új névre, és kattintsunk a **Ment** gombra. Miután ekkor ugyanaz a sablon a régi mellett egy új néven került mentésre, törölni kell a régi sablont az sablon törlésnek megfelelően.

Amennyiben összeállítottuk a sablonjainkat, akkor kattintsunk a mentés gombra. Ekkor felnyílik egy ablak amelyben láthatjuk, hogy milyen szűrési állományok vannak.

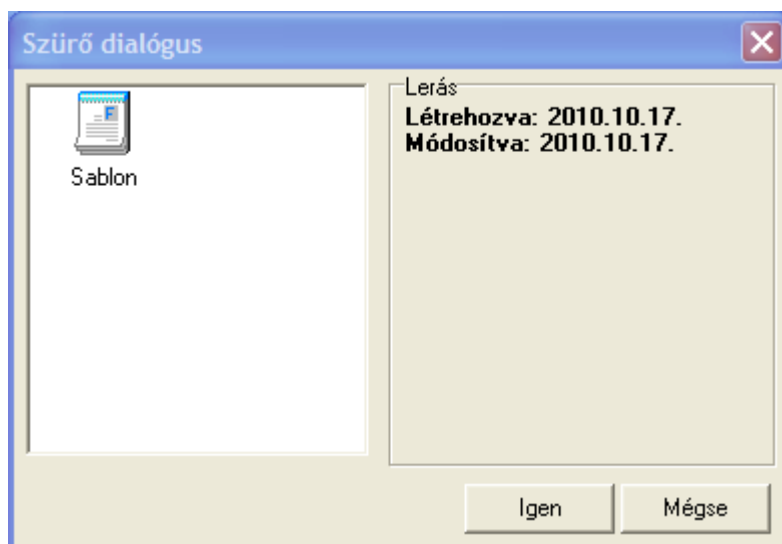

Az helyén adjuk meg file nevét, amelyben a szűrőnket tárolni szeretnénk, és kattintsunk az gombra.

Ha egy már létező állományhoz szeretnénk hozzáadni az összeállított sablonjainkat, akkor kattintsunk a kiválasztott állományra is kattintsunk az gombra.

Sablon betöltés

Ha használni vagy módosítani szeretnénk előre elkészített szűrőinket, akkor ehhez be kell olvasni. Ehhez kattintsunk a nyomógombra. Felnyílik egy ablak

A listáról kiválaszthatjuk azt az állományt, amelyben a szűrőink vannak. Kiválasztás után kattintsunk az gombra.

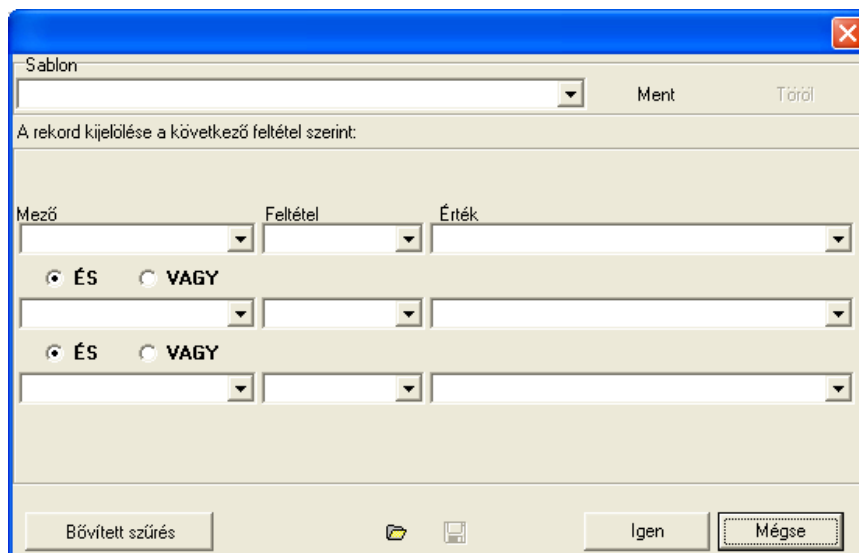
Ezek után nincs más dolgunk, mint a sablon neve lenyíló ablakban kiválasztjuk a megfelelő sablont, és az gombra kattintva, már láthatjuk is a feltételnek megfelelő adatokat.

Ha módosítottunk egy sablont, akkor „sablon elmentése” menüpontban leírtak szerint mentjük a sablont, és mentjük az állományt.

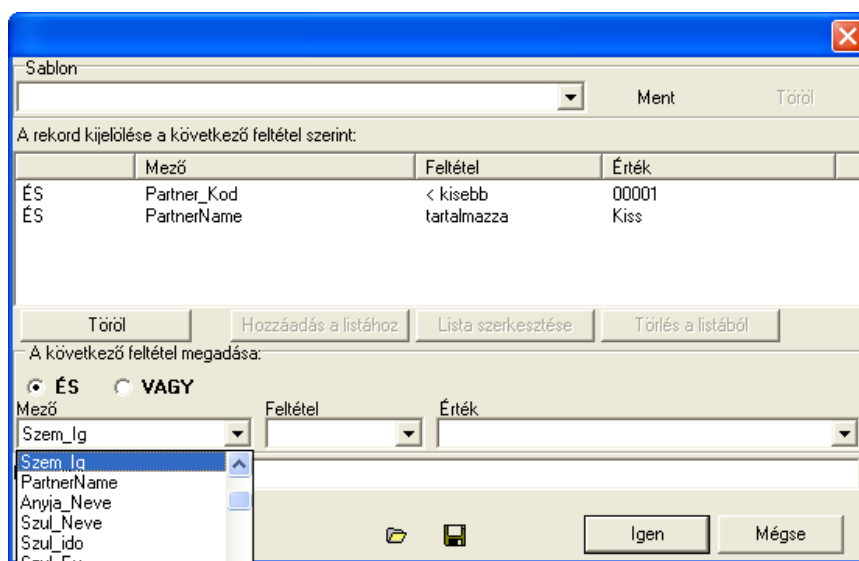
Figyelem! Amikor a sablonjainkat elmentjük egy létező állományra, akkor a sablonjaink hozzáadódnak az állományhoz, és nem felülírja azt. Ellenben ha már tartalmaz az állomány egy ugyanolyan nevű sablont, azt felülírja.

D.3.6 Teljes szűrés a griden

Amennyiben összetettebb szűrést szeretnénk összeállítani, és kevésnek bizonyul az oszloponkénti szűrés, akkor lehetőségünk van a teljes szűrésre. Ehhez a grid vezérlősoron levő nyomógombra kattintva a következő párbeszéd ablak nyílik fel.

Vegyük észre, hogy az ablak szinte teljes mértékben hasonlít az oszlopszűrésben az (egyéni..) szűrés kiválasztásánál felnyíló párbeszéd ablakra. Egy lényeges különbség van, hogy a „mező” legördíthető lista aktív. Így itt a meghatározhatjuk, hogy a feltétel melyik mezőre teljesüljön. Itt is ugyanúgy lehet bővített szűrést összeállítani, egyéni feltételt adni, sablon elmenteni, és visszatölteni mint az oszlopos szűrésnél. A használata ugyanaz, mint az előbbi fejezetben leírtak, ezért újra nem részletezzük.

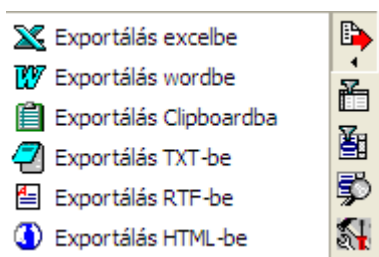
A példából jól látszik, hogy itt egyszerre több mezőre határozhatunk meg szűrési feltételt. Ennek segítségével, összetett szűrőket hozhatunk létre, melyeket elmentve, legközelebb egy mozdulattal aktivizálhatjuk.

D.3.7 Grid adatainak exportálása, nyomtatása, gyerekablakok

Grid exportálása

A grid vezérlő nyomógombsoron megjelenhetnek exportálási ikonok vagy a ikonra kattintva egy almenü jelenik meg:

Az exportáláshoz kattintsunk arra, amely programba szeretnénk exportálni. Az exportálás közvetlenül abba a programba történik, amelyet kiválasztottunk, és azok az oszlopok, azok az adatok lesznek exportálva, amelyet a grid tartalmaz (ez exportálás figyelembe veszi az oszlopok beállítását, a szűrési feltételeket).

Grid Nyomtatás.

Grid nyomtatáshoz kattintsunk gombra. Ekkor e előnézeti ablakban megjelenik a nyomtatás, amelyet innen irányíthatunk a nyomtatóra. Az előnézeti ablak működését a Lekérdezések fejezetben olvashatjuk.

Gyerekablakok.

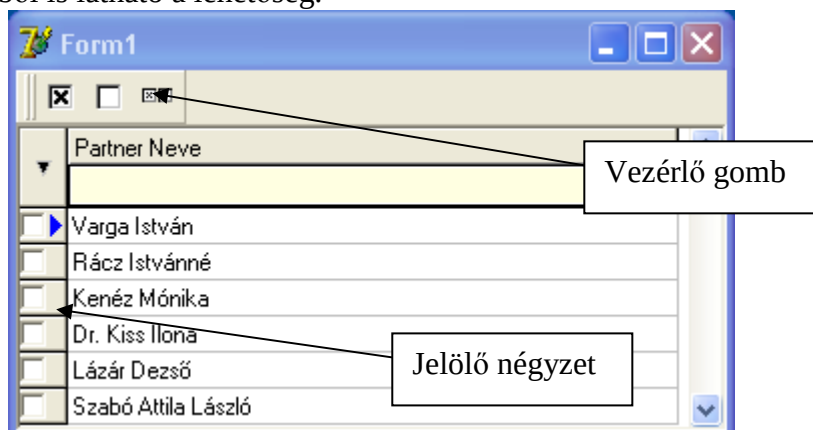
A gridnél vezérlőnél előfordulhat még számtalan speciális gomb, amelyet már részletesen a felhasználói programoknál tárgyalunk, mivel azok rendszerfüggők. Egy közös tulajdonságuk van, hogy a gyerekablakok kölcsönös kapcsolatban vannak a meghívó grid-el. Amennyiben a griden levő adatokon változás áll be (akár csak egy másik rekord lesz az aktív), azok a gyerek ablakokon is frissítést eredményeznek.

A gyerek ablakok működésére jó példát láthatunk a következő fejezetben.

D.3.8 Többszörös kiválasztás a griden

Egyes esetekben előfordulhat, hogy egyszerre több elemmel szeretnénk ugyanazt a műveletet elvégezni. Amennyiben az adott funkció ezt megengedi, akkor lehetőségünk van a griden a többszörös kiválasztásra. Ilyen eset lehet, hogy körlevél írásánál kijelölhetjük azokat az embereket, amelyeknek szeretnénk levelet nyomtatni.

Ha ilyen lehetőségünk van, azt az adott funkció leírásánál külön jelezzük, de a grid megjelenéséből is látható a lehetőség.

Jól látható, hogy minden egyes sor elején egy jelölő négyzet van, ahol a kiválasztás lehet bejelölni.

Kijelölés egyesével.

Kattintsunk a kijelölni kívánt sorok előtti jelölő négyzetekre.

Kijelölés tól-ig.

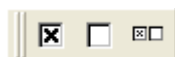
Jelöljük ki az intervallum első sorát, a sor elején levő jelölő négyzetre kattintva. Keressük meg az intervallum utolsó sorát, és a shift egyidejű lenyomásával jelöljük ki az utolsó sorát, a sor elején levő jelölő négyzetre kattintva. Az két sor közötti összes sor is kijelölésre kerül.

Kijelölés megszüntetése.

Ha sor elején levő jelölő négyzetre még egyszer rákattintunk, akkor a kijelölés megszűnik.

Az egyesével, történő kijelölést, és jelölés visszavonását érjük el akkor is, ha a CTRL billentyűt nyomva tartjuk, és az egérrel az érintett sorra kattintunk. (Ebben az esetben a soron belül bárhova kattinthatunk).

Kijelölés nyomógombsorról.

A listához tartozó nyomógombsorok segítségével változtathatunk a kijelöléseken.

- gombra kattintva az összes sor kijelölésre kerül

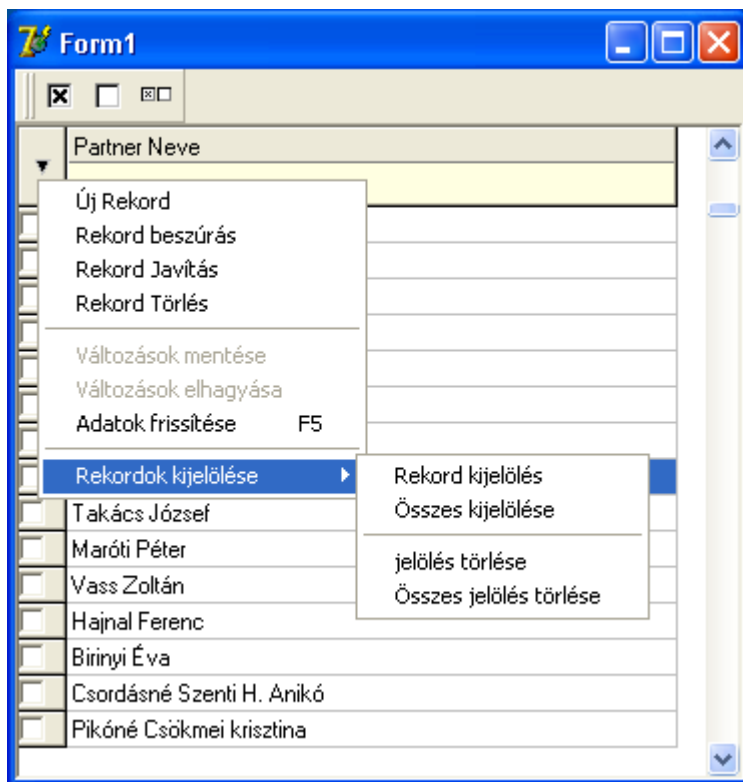
- gombra kattintva az összes kijelölt sor kijelölése megszűnik.

- gombra kattintva a kijelölések megcserélődnek, a kijelölésként jelöltből jelöletlen, a jelöletlenből jelölt lesz

Kijelölés menüből

Amennyiben a grid bal felső sarkában megjelenik egy háromszög, akkor aktív a grid menüje. Rákattintva vagy a grid sorára jobb egérrel kattintva egy menü nyílik fel.

Itt négy menüpont közül választhatunk.

Rekord kijelölés	- az aktív sor jelölve lesz
Összes kijelölés	- az összes sor kijelölése megtörténik
Jelölés törlése	- az aktív sor kijelölése megszűnik
Összes jelölés törlése	- az összes sor kijelölése megszűnik.

D.3.9 Grid navigációs lehetőségek

A griden történő mozgásra több lehetőségünk van.

Navigálás billentyűzetről

Billentyűzetről történő navigáláshoz a gridnek kell aktívnak lenni. Ha nem aktív, akkor csak az egérrel rá kell kattintani (bárhol).

- **<Jobb>:** Az aktuális celláról a jobb oldalt mellette levő cellára kerül a vezérlés. Ha a mozgás során az utolsó mezőre jutottunk, és leütjük a jobbra nyilat, akkor a következő sor első cellájára kerülünk.
- **<Bal>:** Az aktuális celláról a bal oldalt levő cellára kerül a vezérlés. Ha a mozgás során az első mezőre jutottunk, és leütjük a balra nyilat, akkor az előző sor utolsó cellájára kerülünk.
- **<CTRL+Jobb>:** A sor utolsó mezőjére ugrunk
- **<CTRL+Bal>:** A sor első mezőjére ugrunk
- **<End>:** A sor utolsó mezőjére ugrunk
- **<Home>:** A sor első mezőjére ugrunk
- **<Le>:** Átléphetünk az aktuális sor alatti sorra
- **<Fel>:** Átléphetünk az aktuális sor feletti sorra
- **<Pgdown>** Lapozás a következő oldalra
- **<Pgdown>:** Lapozás az előző oldalra

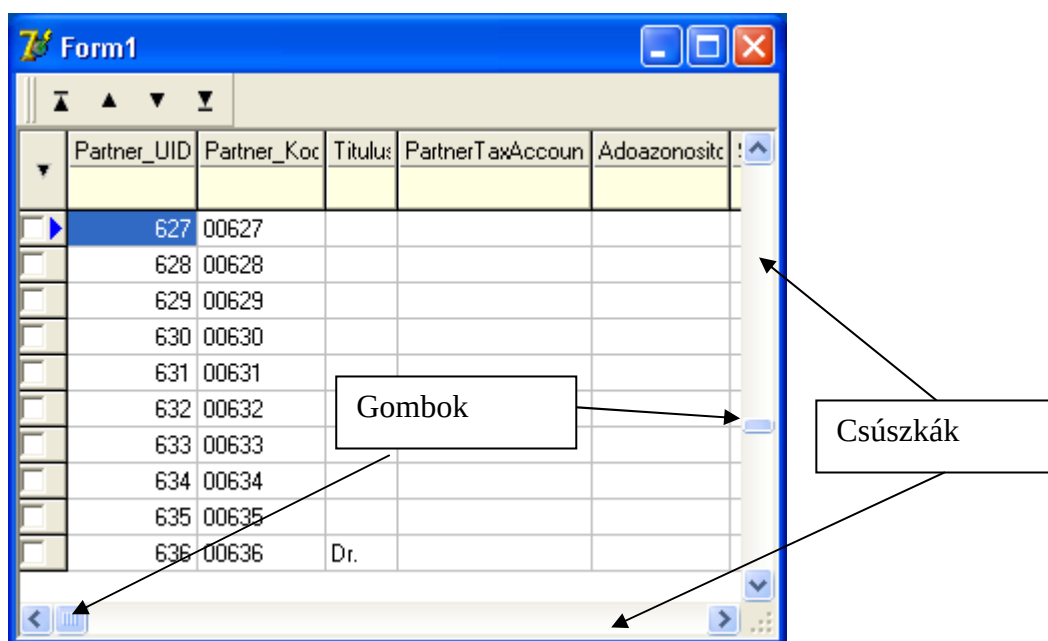
Navigálás csúszkával

A grideknél megjelenik a csúszka, amely segítségével jobbra, balra, le és felfele lapozhatunk az adatok között. Két lehetőségünk van.

Ha az egeret a csúszkán levő gombra visszük, és a bal gombot nyomva tartásával megfogjuk a gombot, akkor a csúszkán levő mozgatásával az adatok között bárhova ugorhatunk.

Ha a csúszkán a gomb alatti területre kattintunk, akkor egy oldalnyit lapozunk az adatok vége felé. (ugyanaz érvényes a vízszintes csúszkára is)

Ha a csúszkán a gomb feletti területre kattintunk, akkor egy oldalnyit lapozunk az adatok vége felé. (ugyanaz érvényes a vízszintes csúszkára is)

Navigálás vezérlő sorról

A vezérlő soron megjelenő nyomógombok segítségével is lehetőségünk van a navigálásra.

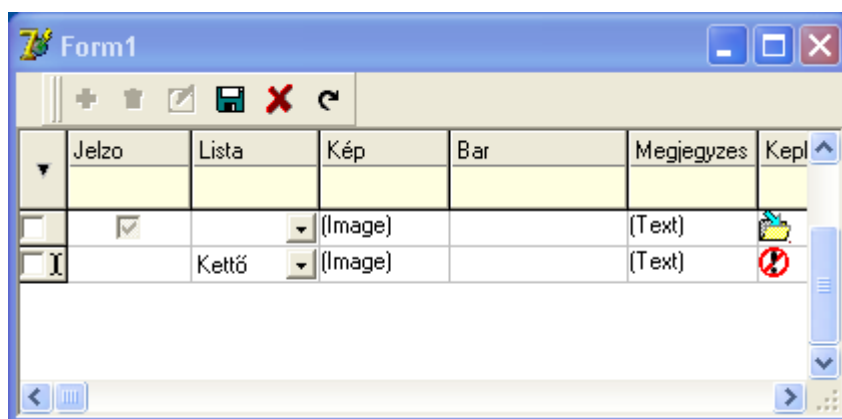
- Átléphetünk az aktuális sor alatti sorra
- Átléphetünk az aktuális sor feletti sorra
- Lapozás a következő oldalra
- Lapozás az előző oldalra

D.3.10 Adat karbantartás a griden

Előfordulhat, hogy a griden is lehet adatokat felvinni, módosítani, törölni. Amennyiben engedélyezett a funkció, akkor a karbantartásra több lehetőség nyílik.

A grid az adatállomány rekordjait tartalmazza, egy rekord egy sor. A sorokon belül a cellák tartalmazzák az adatmezőket, amelyek értékei karbantartható. Ahhoz módosítsunk egy cellát, alapesetben elegendő, hogy odanavigálunk, és elkezdjük átírni a mező tartalmát.

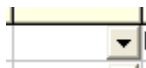
A példa tartalmazza a lehetséges típusú cellákat.

Részletezzük, hogy milyen cellák fordulhatnak elő karbantartás szempontjából.

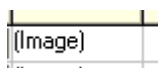
Az **adatbeviteli cellába** rögzítünk minden olyan adatot, információt, melyet a programban el szeretnénk tárolni.

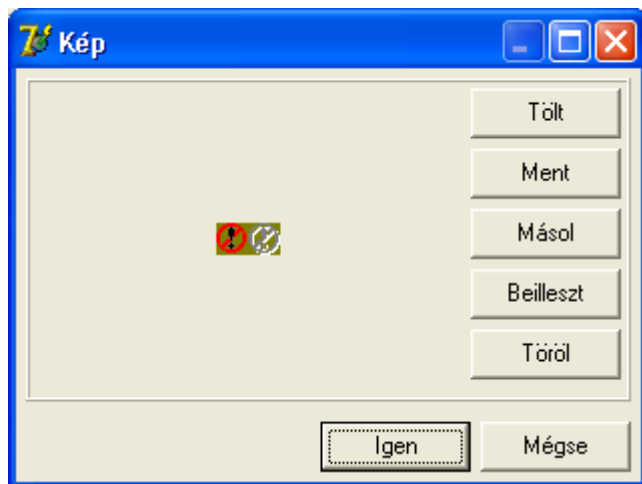
A **legördíthető lista**. A háromszögre kattintva lenyílik az ablak, és egérrel vagy nyilakkal választhatjuk ki a kívánt szöveget. Másik lehetőség, hogy elkezdjük a kívánt szöveg begépelését. Amennyiben kötött listáról van szó, akkor a legördülő lista próbál ráállni a begépelteknek megfelelő sorra. Ha Enter ütünk, a kiválasztott sor bemásolódik a mezőbe. Amennyiben nem kötött listáról van szó, akkor a lista nem nyílik le bevitelkor, ebben az esetben a begépeltek szöveg kerül tárolásra.

A **jelölőnégyzet** egy adott cellára vonatkozó három választókapcsolót helyettesít. Értékei Igaz, Hamis, nem definiált érték lehet. Karbantartása a egér rákattintásával kapcsolhatjuk az Igaz, és a Hamis érték között. Billentyűzetről a space billentyű leütésével válthatjuk az Igaz / Hamis érték között.

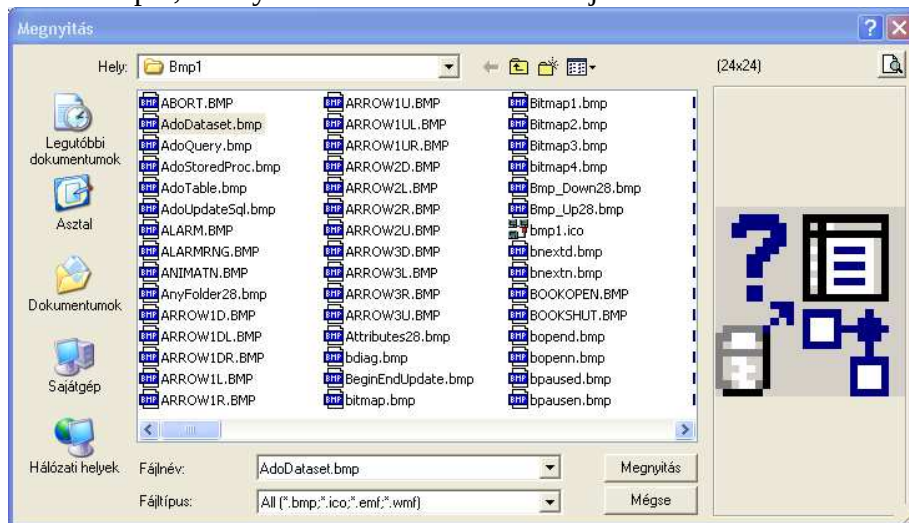
A **kép** cellát a grid nem rajzolja ki. Karbantartásához duplán kell rákattintanunk a cellára. Ekkor egy párbeszédablak jelenik meg.

A panel közepén megjelenik az a kép, amelyet a kiválasztott cella tartalmaz. Itt több lehetőségünk van.

Tölt

- gombra kattintva egy tallózó jelenik meg, ahol megkereshetjük azt a képet, amelyet szeretnénk letölteni a kijelölt cellában.

A kiválasztás után, a kép betöltődik a párbeszéd panelba, a régi kép helyére.

Ment

- gombra kattintva kimenthetjük a képet egy tetszőleges helyre. A gombra kattintva egy mentés másként párbeszédpanel jelenik meg, ahol kiválaszthatjuk a helyet, és a nevet, ahova menteni szeretnénk.

Másol

- gombra kattintva a cellában levő képet a vágólapra helyezi, ahonnan a más alkalmazásba lépve a beillesztési funkció használatával bemásolhatjuk a képet az alkalmazásba.

Beilleszt

- Lehetőségünk van más alkalmazásból képet helyezni a kiválasztott cellába. Ehhez először a másik alkalmazásban kell a képet másolás funkcióval a vágólapra helyezni, ide visszalépve a „Beilleszt” gombbal másoljuk a párbeszéd ablakba.

Töröl

- Lenyomásával a párbeszédablakban a kép törlődik.

Igen

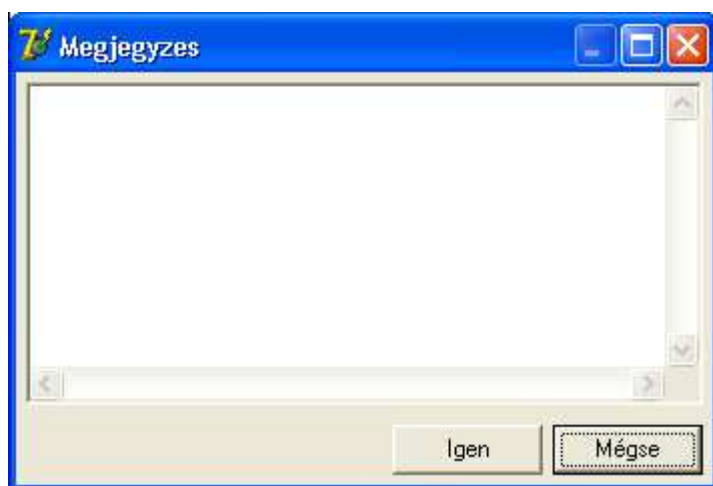
- Lenyomására a kép elmentődik a kijelölt cellába (adatállományba), és visszakerülünk a grid karbantartásába.

Mégse

- Lenyomására a változások nem mentődnek el, és visszakerülünk a grid karbantartásába.

(Text)

- Ebben a cellában egy tetszőleges hosszú szöveg adat van. Karbantartásához kétszer kell kattintanunk a cellára. Hatására egy párbeszédpanel jelenik meg.

A panelban megjelenik a cella tartalma, és itt tetszőlegesen módosíthatjuk a szöveget.. Az adatbeviteli ablak egyszerűsített szövegszerkesztőként működik, ahol használhatjuk a pozícionáló és egyéb szerkesztő billentyűket, billentyű kombinációkat (CTRL+C, CTRL+V, CTRL+X, CTRL+Z...) Jobb egér gombbal rákattintva egy menü jelenik meg, amely segíthet a szöveg szerkesztésében.

Igen

- Lenyomására a kép elmentődik a kijelölt cellába (adatállományba), és visszakerülünk a grid karbantartásába.

Mégse

- Lenyomására a változások nem mentődnek el, és visszakerülünk a grid karbantartásába.

Meglevő adat módosítás

Navigáljunk a módosítandó adatra, és kezdjük el a módosítását, vagy a grid vezérlő soron kattintsunk a nyomógombra. Ezek után az adott soron a módosítást elvégezhetjük.

Új adat felvitele

Az utolsó soron állva, a lefele nyíllal egy üres sor jön létre, vagy a grid vezérlő soron kattintsunk a nyomógombra. A létrejött üres sorba bevihetjük az új rekord tartalmát.

Módosított rekord elmentése

Ha elpozícionálunk egy másik sorra, a mentés azonnal végrehajtódik, illetve másik lehetőség, hogy a grid vezérlő soron a gombra kattintunk.

Aktuális rekord karbantartásának megszakítása

Üssük le az ESC billentyűt vagy a grid vezérlő soron kattintsunk a nyomógombra.

Létező adat törlése

Navigáljunk a törlendő sorra, és billentyűzetről a CTRL+Delete kombinációval, vagy a grid vezérlő soron a nyomógombra kattintva kezdeményezhetjük a törlést. A hatásukra a következő ablak nyílik fel.

Yes-re kattintva a rekord törlésre kerül.

Adatok frissítése

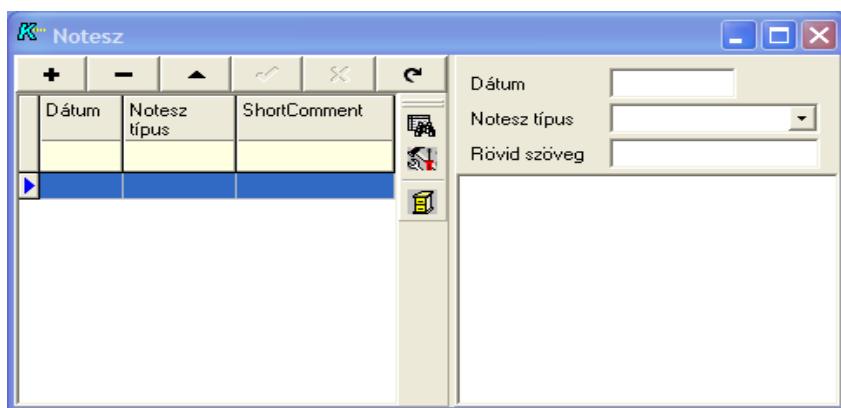
Üssük le az F5 billentyűt, vagy kattintsunk a gombra.

D.3.11 Iktatási funkció (Notes)

Törzsadatokhoz, bizonylatokhoz, tételekhez (általában minden egyes a rendszerben előforduló táblák rekordjaihoz), hozzákapcsolhatunk különböző állományokat, megjegyzéseket, melyeket a rendszer időrendi sorrendben tárolja. Ennek segítségével könnyedén lekövethetünk eseményeket.

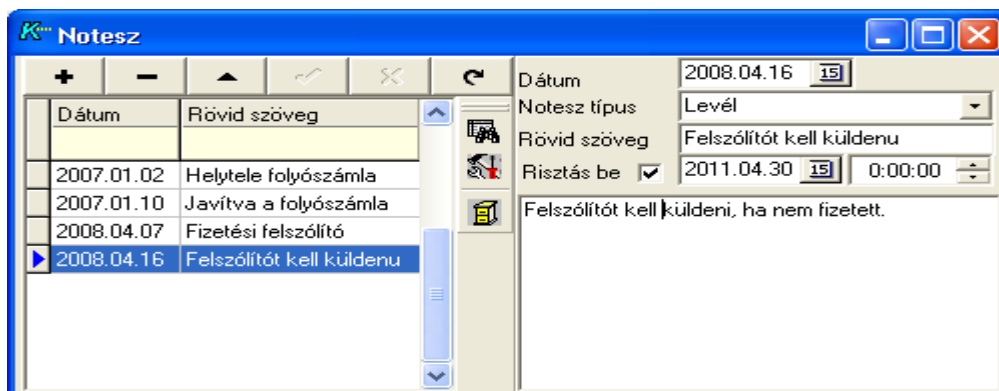
pl.: partnereink levelezéseit, reklamációkat, a hozzá kapcsolódó dokumentumokkal együtt. Vagy pl.: egy számlának az utóéletét követhetjük le.

A kapcsolatot a Griden keresztül valósítja meg a rendszer. A Grid vezérlő nyomógombsoron kattintsunk a nyomógombra. Ekkor felnyílik a egy notesz ablak, amely az aktuális rekordhoz tartozó megjegyzéseket tartalmazza. A felnyíló ablak mindig a grid aktív rekordjának megfelelő tételeket tartalmazza.

Ide vihetünk fel tételeket a korábban leírtak szerint. (lsd. Adatbevitel)

Megadhatjuk a megjegyzés dátumát, a Notesz típussal csoportosíthatjuk a tételeket (Notesz típus törzset az alább részletezzük), A rövid szövegbe egy tetszőleges szöveget írhatunk, a megjegyzés mezőbe pedig bővebben leírhatjuk a megjegyzésünket.

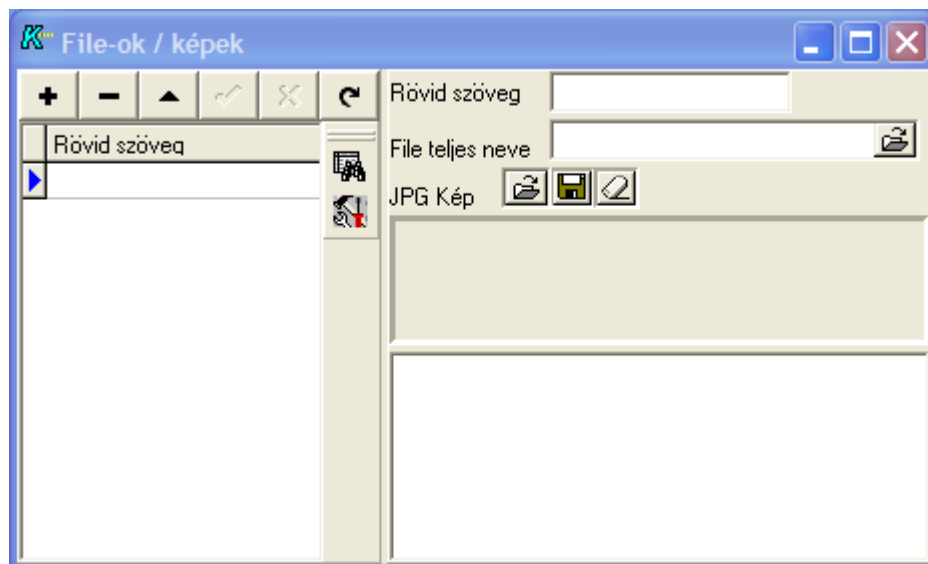

Miután ilyen listát minden tételhez külön-külön létrehozhatunk, könnyedén megvalósíthatjuk a rendszerben levő adatokkal kapcsolatos információkat, levelezéseket, problémákat.

A riasztás bekapcsolásával későbbi elvégzendő feladatokat programozhatunk a rendszerbe a figyelmeztetési idő megadásával. A részletesebb leírást a „Riasztási funkció” fejezetben írjuk le.

A megjegyzéseken kívül file-okat is rendelhetünk hasonló módon a rendszer adataihoz. A file-ok hozzárendelésére kattintsunk a grid vezérlőn levő nyomógombra.

Ekkor a következő ablak nyílik fel.

A rendszer aktuális rekordjához kapcsolhatunk különböző file-okat, képeket. A rövid szövegbe egy tetszőleges információt írhatunk. A File teljes nevéhez a csatolandó file nevét (elérési úttal) írhatjuk be. Amennyiben nem tudjuk, akkor a mező szélén levő nyomógombra kattintva a windows file megnyitó ablaka nyílik meg, melynek segítségével könnyedén kiválaszthatjuk a csatolni kívánt file-okat.

FIGYELEM ! a rendszer csak a csatolás elérését tárolja, és nem a teljes állományt. Vagyis ha a csatolt állomány törlésre, vagy áthelyezésre kerül, akkor a rendszer elveszti a kapcsolatot az állománnyal.

A rendszerben tárolhatunk képeket is, ehhez használnunk kell a nyomógombokat. A rendszer csak jpg típusú képeket tud csatolni. Egyéb képek csatolásához használjuk a file csatolást.

Kép beolvasásához kattintsunk a nyomógombra, melynek hatására a windows file megnyitó ablaka jelenik meg, melynek segítségével nyissuk meg a képet. A kép megjelenik a nyomógombok alatt.

Az itt tárolt képekről mentést készíthetünk, ehhez kattintsunk a gombra. Ekkor a windows „Mentés másként” ablaka jelenik meg, melyben megadhatjuk, hogy hova, és milyen néven mentse a képet a rendszer.

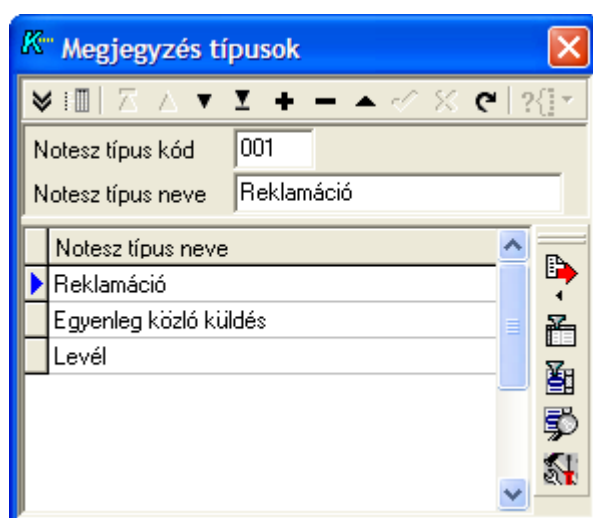
Ha törölni szeretnénk a rendszerből a képet, akkor kattintsunk a gombra, melynek hatására a kép törlődik. (Ne fejtjük el, a navigátor gombon levő gomb menti véglegesen a változást.

A jobb alsó memo mezőben tetszőleges szöveget fűzhetünk a tételekhez.

FIGYELEM ! Vegyük észre, hogy ez anyomógombok az előbb tárgyalt megjegyzés kezelésem is szerepel. Így a megjegyzések tételeihez, is kapcsolhatunk állományokat (leveleket, képeket stb), kiterjesztve a lehetőségeket.

Notesz típus

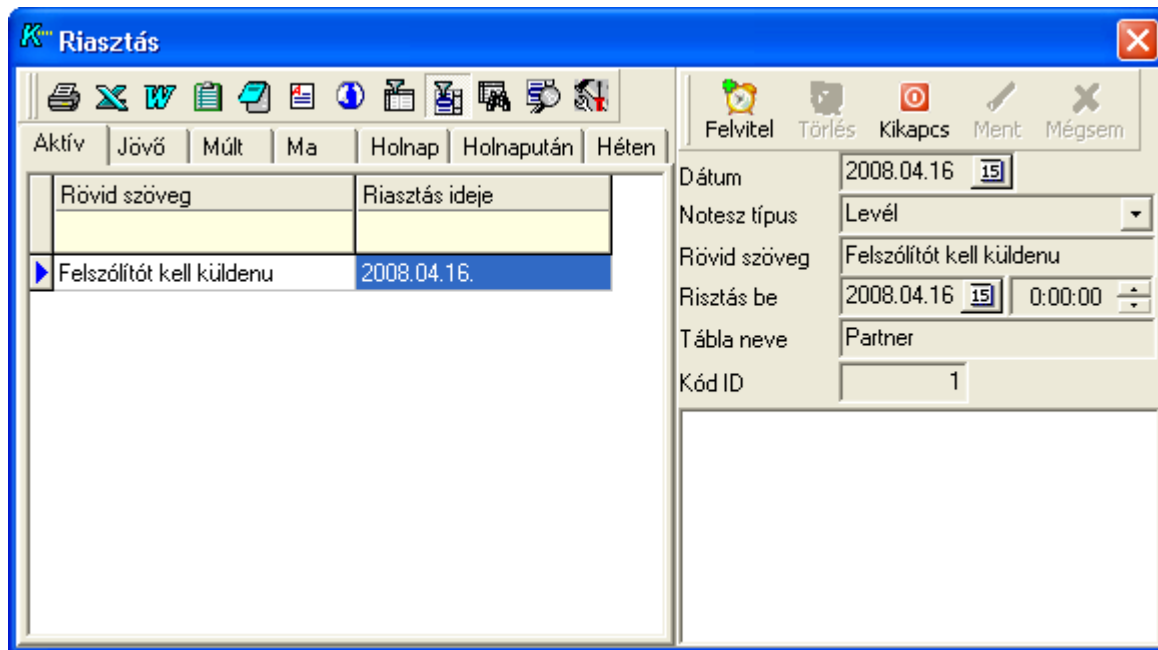
A megjegyzéskezelésnél említettünk egy csoportosítási lehetőséget, melyet minden egyes tételhez hozzá kell rendelnünk. Ehhez egy törzset kell kialakítanunk a saját igényeinknek megfelelően. A törzs kialakítása tetszőleges. Kialakításához lépünk be a törzsadatokon belül a notesz típus törzsbe.

A notesz típus kód mezőben egy folyamatos sorszámmal kódolja a rendszer. A kód is tetszőlegesen átírható. A notesz típus nevébe tetszőleges nevet írhatunk be.

D.3.12 Riasztási funkció

Korábban már leírtuk, hogy törzsadatokhoz rögzített megjegyzésekhez riasztási időt is állíthatunk be. A program folyamatosan ellenőrzi a beállított riasztásokat, és amennyiben esedékessé válik, akkor automatikusan felnyílik az ablak amelyben felsorolja az elvégzendő feladatokat.

Itt láthatjuk, hogy milyen elvégzendő feladatunk van. Ha több feladat van, akkor azokat egymás alatt felsorolja. A feladatra kattintva az ablak jobb oldalán a feladat részletezése jelenik meg.

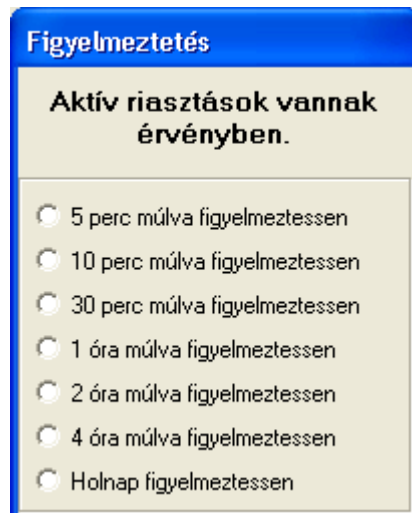
Dátum	-	A feladat felvitelének dátuma
Notesz típus	-	A feladat csoportja lsd. „Notesz funkció”
Rövid szöveg	-	A feladatra utaló rövid üzenet
Riasztás be	-	A riasztásnak az ideje
Tábla neve	-	Melyik adathoz tartozó riasztásról van szó
Kód ID	-	A törzsadat azonosító kódja, amelyhez a riasztás tartozik.
Megjegyzés	-	A feladat részletes leírása.

Itt több lehetőségünk van.

- 1, A feladat elvégzése után szeretnénk kikapcsolni a riasztást. Ehhez álljunk rá a

kikapcsolni kívánt sorra, és kattintsunk a **Kikapcs** nyomógombra.

- 2, Most nem akarunk a feladattal foglalkozni, de szeretnénk, ha később figyelmeztetne a rendszer minket. Ehhez zárjuk be az ablakot. A bezáráskor – ha van aktív feladatunk-, akkor a következő párbeszédablak nyílik fel.

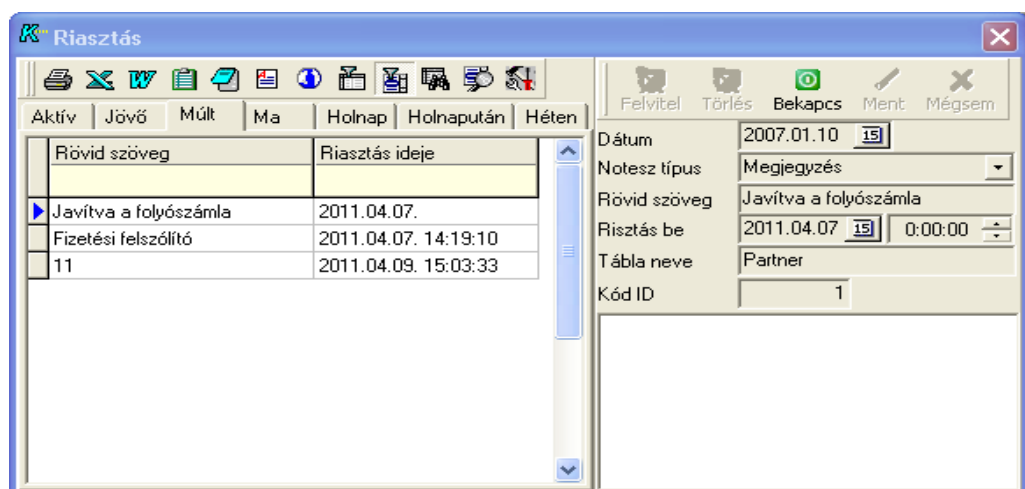

Itt választhatunk, hogy mikor kérjük a következő riasztást, a megfelelő sorkiválasztásával. Amennyiben a menetközben újabb elvégzendő feladatunk lesz aktív, akkor az ablak attól függetlenül felnyílik, hogy egy későbbi időpontra állítottuk az újbóli figyelmeztetést.

- 3, Vegyük észre, hogy bal oldal lapok kiválasztásával lehetőségünk van, a múltbéli, elvégzett eseményeket megnézni, illetve a fülek váltásával a jövőben elvégzendő, illetve az következő napokban elvégzendő feladatok is megtekinthetjük.

- 4, A parancssor segítségével exportálhatjuk, kinyomtathatjuk, illetve kereshetünk a grid parancssornál leírtak szerint.
- 5, Kikapcsolt feladat visszakapcsolása. Erre akkor lehet szükség, ha véletlenül kikapcsoltuk ki a figyelmeztetést. Ehhez válasszuk ki a „Múlt” fület, és válasszuk ki a visszakapcsolandó feladatot. És Kattintsunk a **Bekapcs** nyomógombra.

6, Lehetőségünk van törzsadattól független egyéb riasztást felvinni. Ehhez kattintsunk az

„aktív” , vagy valamelyik jövőbeli fülre. Ekkor a **Felvitel** nyomógomb aktívvá válik. Rákattintva egy új rekord jön létre, és a panel jobb oldalának kitöltésével megadhatjuk, az elvégzendő feladatot. A **Ment** nyomógomb segítségével elmenthetjük a felvitt adatokat, illetve a **Mégsem** nyomógomb segítségével visszatérünk a mentés elvégzése nélkül.

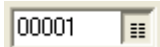
Lehetőségünk van – csak az itt felvitt - riasztás módosítására, ehhez rá kell állnunk a riasztás sorára, és a jobb panelon levő adatokat módosíthatjuk.

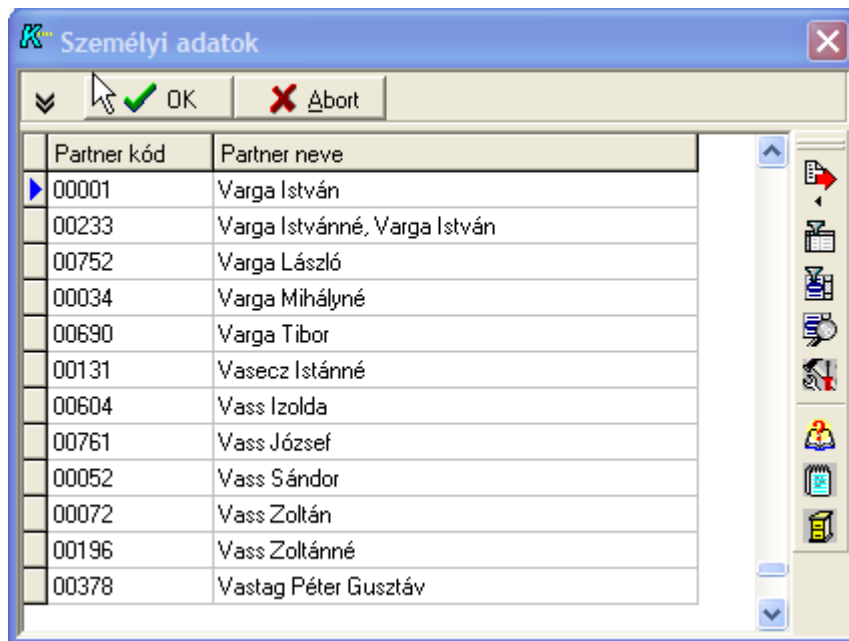
Lehetőségünk van – csak az itt felvitt - riasztás törlésére, ehhez rá kell állnunk a riasztás sorára, és **Törles** nyomógomb lenyomásával a tétel törlődik.

Az itt felvitt riasztásokat a törzsadatokban felvitt megjegyzésektől a „Tábla neve” mező alapján tudjuk elkülöníteni, mert a riasztási dialógus ablakban felvitt riasztásoknál a „tábla neve” üres.

Ha nem aktív a riasztási ablak, és szeretnénk megjeleníteni, akkor az F6 funkcióbillentyű leütésével ezt megtehetjük, bárhol vagyunk a rendszerben, kivéve egyes technikai műveleteknél, pl.: mentés, éves nyitás

D.3.13 <F9>-re megjelenő kereső ablak

Korábban utaltunk rá, hogy bizonyos adatbeviteli mező esetében az F9 billentyű leütésére, vagy a nyomógombra való kattintásra egy kereső ablak jelenik meg.

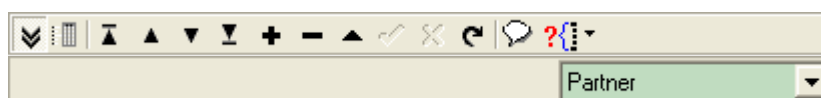
A kereső ablakban keresést a girdnél tanultak szerint tudunk végezni. Amennyiben megtaláltuk a keresendő kulcsot akkor az adott sorra dupla kattintással, vagy Enter leütésével, vagy az OK gombra kattintva tudjuk kiválasztani.

2. funkció

Az törzsben lévő adatok sorrend váltására szolgál.

A funkció ki,be kapcsolható a kettős lefele nyílra történő kattintással.

Bekapcsolt állapotban megjelenik egy legördülő mező. A legördülő mezőben kiválasztható az adatmező, amelyre a szűrést el akarjuk végezni.

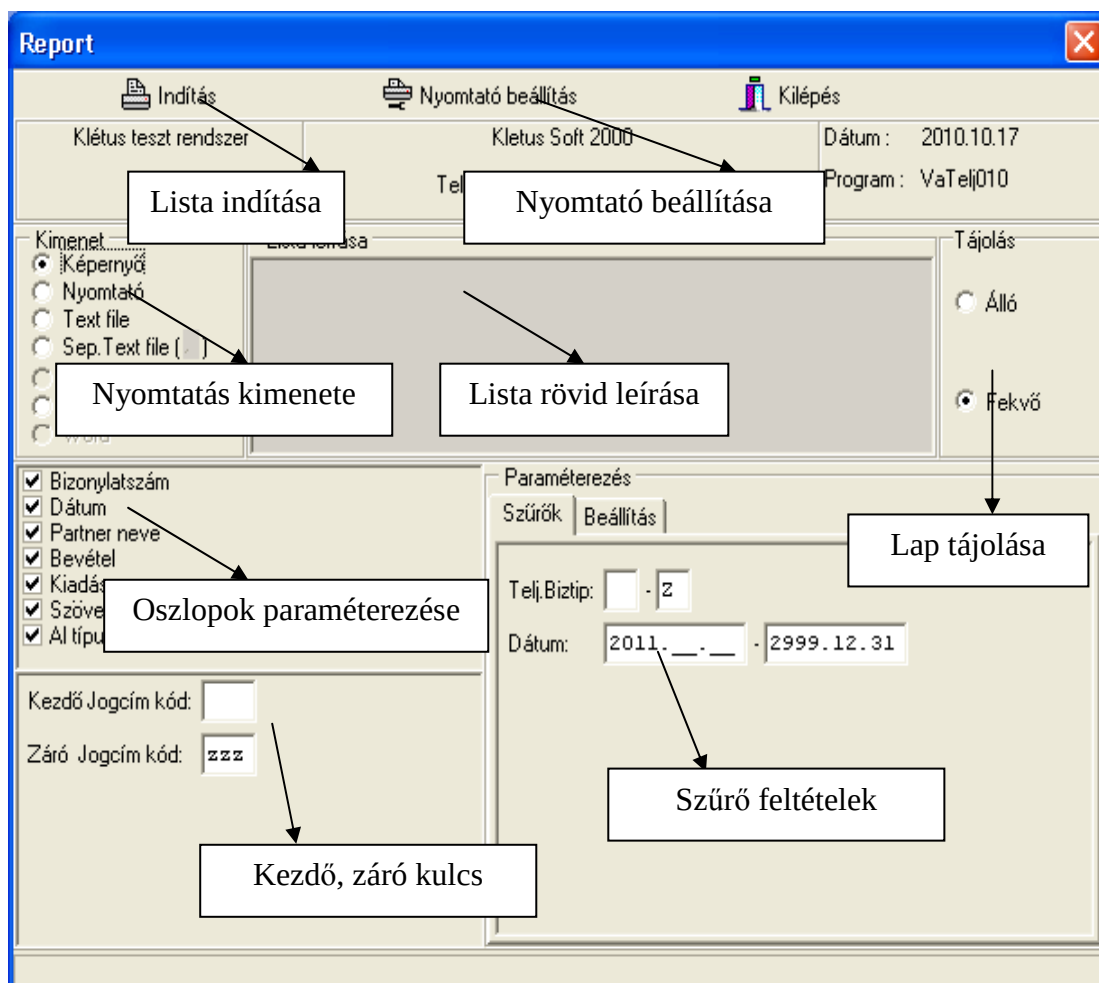

Ha a legördülő mezőben kiválasztunk egy adatmezőt (pl.: partner neve) , akkor a törzskarbantartóban partner név sorrendben jelennek meg az adatok.

D.4.Lekérdezések

A rendszerbe felvitt adatokról különböző szempontok szerinti lekérdezéseket indíthatunk el. Ezek történhetnek menüből, adatbeviteli képernyőkön információs nyomógombról, illetve gridek nyomtatásakor.

Indításkor egy kezdeti paraméterező képernyő jelenik meg.

Kezdő, záró kulcs:

Itt kell megadnunk, hogy mettől meddig történjen a lekérdezés. Általában a lista sorrendje szerint kezdő és záró kulcsot kell megadni.

Szűrő feltételek:

Itt szűkíteni tudjuk azt a kört, amit a listán látni szeretnénk.

Lista rövid leírása:

A listáról nyújt információt.

Oszlopok paraméterezése:

A listán megjeleníteni kívánt adatmezők pipák segítségével kiválaszthatóak illetve elrejtethetők, ha a pipákat eltávolítjuk a mezők neve előtt.

Nyomtatás kimenete:

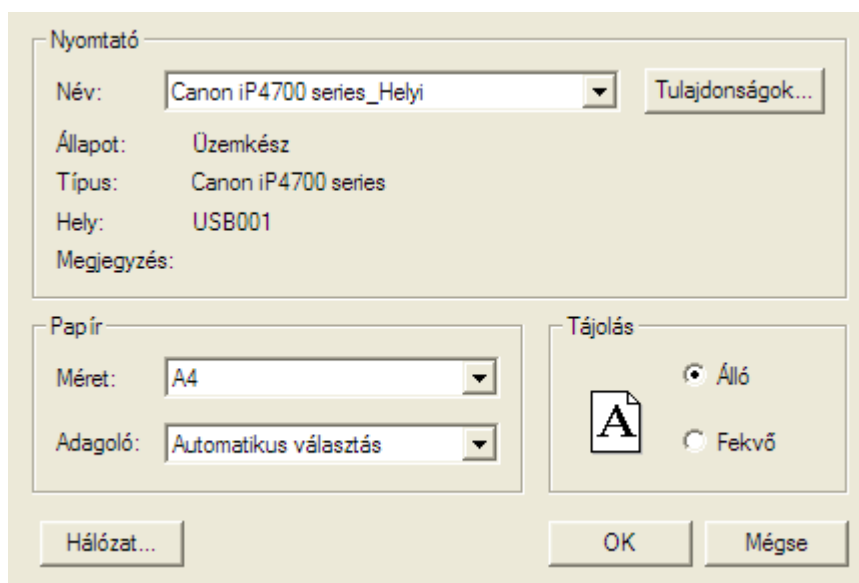
Itt lehet meghatározni, hogy a lista képernyőre, nyomtatóra, fájlba kerüljön. Képernyő választás esetén egy előnézet jelenik meg, amelyből további lehetőségünk van nyomtatni. Választhatunk még, hogy közvetlen nyomtatóra kerüljön anélkül, hogy megnéznék a riportot, vagy valamilyen állományba kerül a nyomtatás.

Lista indítása:

A lista indításához a Nyomtatás -ra kell kattintanunk. Aszerint, hogy mi van beállítva a nyomtatási kimenetnek, elindul az adatok megjelenítése a paramétereknek megfelelően.

Nyomtató beállítás:

Amennyiben a kimenet nyomtató akkor a Nyomtató beállítás -ra kattintva beállíthatjuk a nyomtató paramétereit.

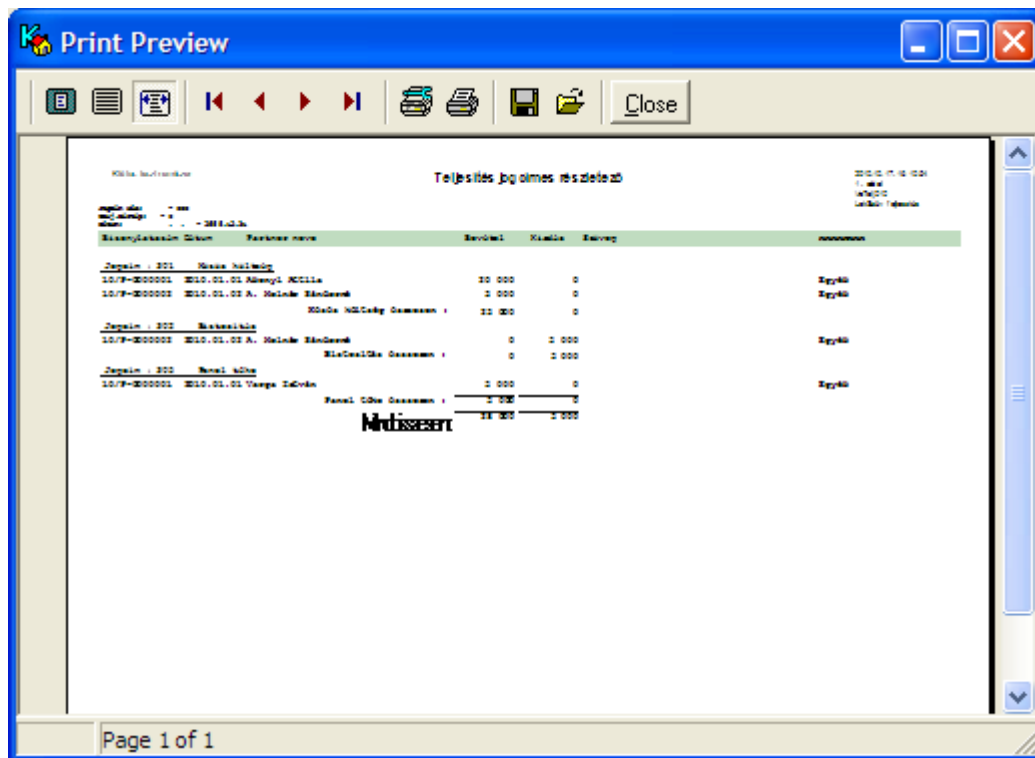

Itt kiválaszthatjuk a nyomtatót, a papír tájolását, illetve a papír méretet. A több beállítást szeretnénk, akkor kattintsunk a nyomtató tulajdonságaira, és további beállításokra van lehetőség.

Lap tájolása:

Beállításával változtathatjuk, hogy álló, vagy fekvő nyomtatást kérünk.

Amennyiben képernyőre kérjük az riportot, akkor el un előnézeti ablakban jelenik meg a riport.

A nyomógombokkal változtathatunk a nagyítási mértéken.

A nyomógombokkal lapozhatunk a riport oldalain.

Amennyiben szeretnénk kinyomtatni, kattintsunk a nyomógombra. Ekkor elindul a nyomtatás az aktuális nyomtatóra. Ha szeretnénk a nyomtató tulajdonságain állítani, akkor kattintsunk a ikonra.

Az elkészült riportot elmenthetjük a nyomógombra kattintva. Ekkor egy ablak nyílik fel, ahol beállíthatjuk a mentés helyét, és megadhatjuk az állomány nevét.

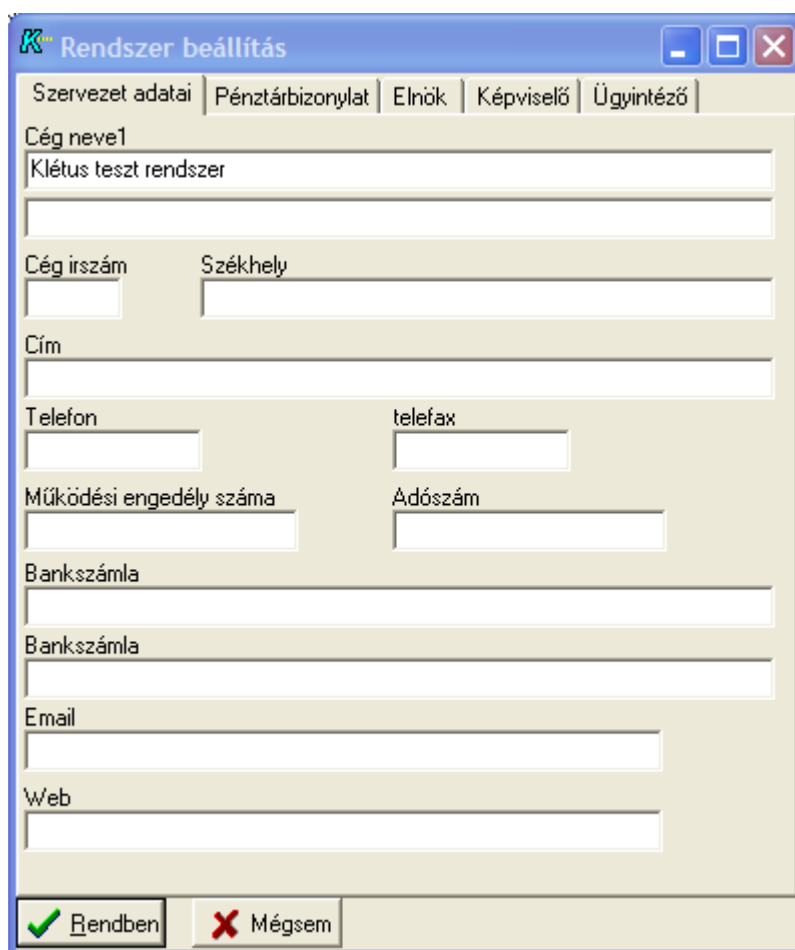
A korábban elmentett riportot a nyomógombra kattintva olvashatjuk be. Lenyomásakor egy ablak nyílik fel, ahol kiválaszthatjuk a beolvasni kívánt riportot.

E. TECHNIAKI MŰVELETEK

E.1.Rendszer paramétereinek beállítása

A rendszer paramétereiket külön tárgyaljuk minden egyes modulnál. Itt csak általánosságban annyit jegyzünk meg, hogy ez tartalmazza a rendszerre működését befolyásoló adatokat, és a használó cég adatait.

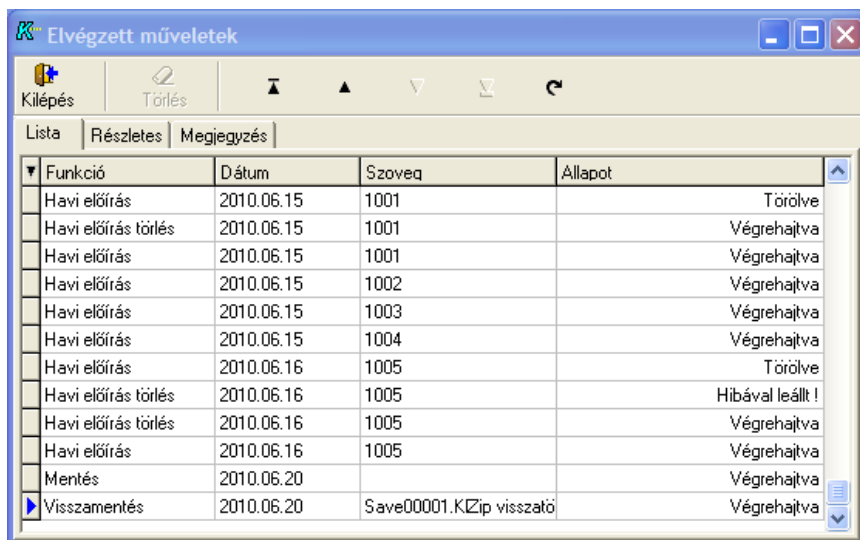
Indítása: „Műveletek”\”Rendszer adatok”

E.2.Rendszer folyamatok felügyelete (Előzmények)

Ennek segítségével lehet nyomon követni a rendszerfunkciók futtatását, a futtatás sikerességét. Segítségével egyes műveletek visszavonhatók.

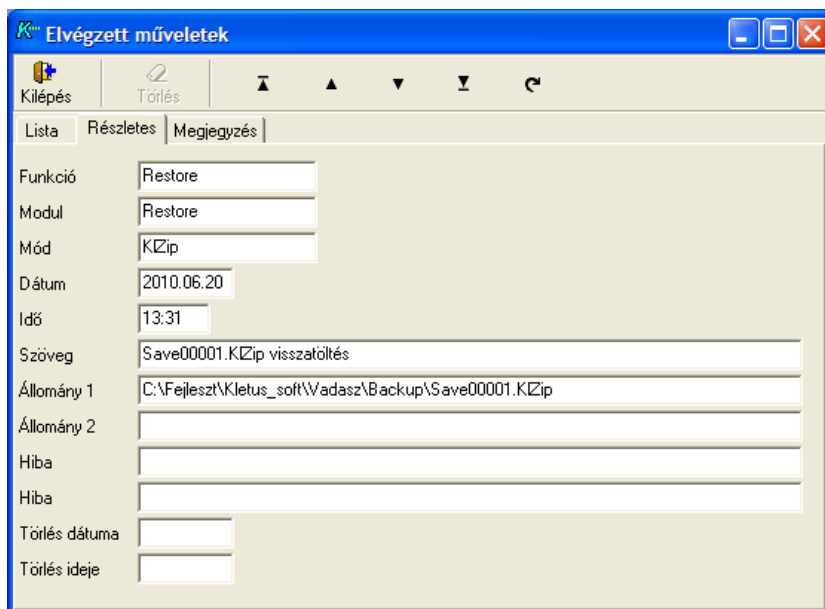
Indítása: „Műveletek”\”Előzmények”

Funkció	Dátum	Szoveg	Állapot
Havi előírás	2010.06.15	1001	Törölve
Havi előírás törlés	2010.06.15	1001	Végrehajtva
Havi előírás	2010.06.15	1001	Végrehajtva
Havi előírás	2010.06.15	1002	Végrehajtva
Havi előírás	2010.06.15	1003	Végrehajtva
Havi előírás	2010.06.15	1004	Végrehajtva
Havi előírás	2010.06.16	1005	Törölve
Havi előírás törlés	2010.06.16	1005	Hibával leállt !
Havi előírás törlés	2010.06.16	1005	Végrehajtva
Havi előírás	2010.06.16	1005	Végrehajtva
Mentés	2010.06.20		Végrehajtva
Visszamentés	2010.06.20	Save000001.KZip visszatö	Végrehajtva

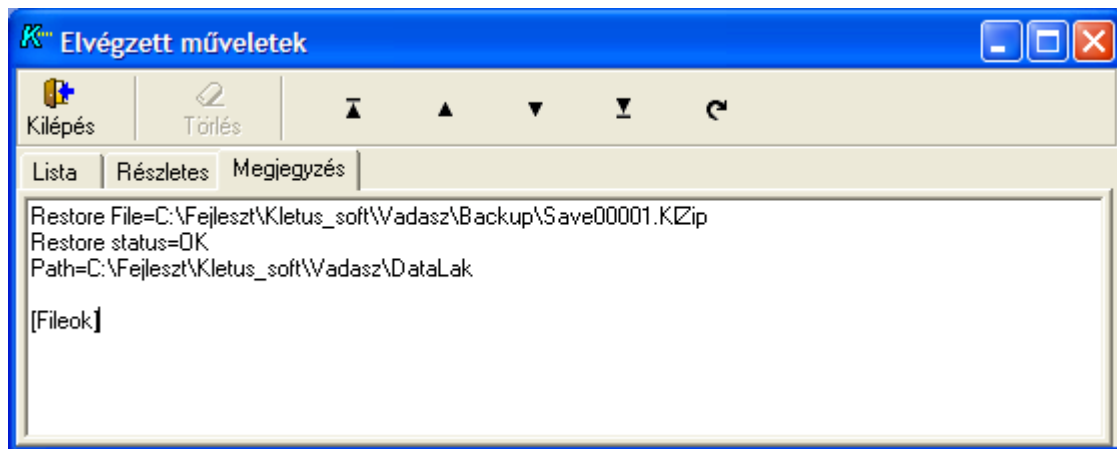
Itt ellenőrizhetjük magunkat, hogy mindent az előírtak szerint végeztünk-e el.

Minden tételhez tartozik egy részletezés, ahol ellenőrizhetjük a futtatás paramétereit.

Funkció	Restore
Modul	Restore
Mód	KZip
Dátum	2010.06.20
Idő	13:31
Szöveg	Save000001.KZip visszatöltés
Állomány 1	C:\Fejleszt\Klétus_soft\Vadasz\Backup\Save000001.KZip
Állomány 2	
Hiba	
Hiba	
Törlés dátuma	
Törlés ideje	

A megjegyzésben további információkat találhatunk.

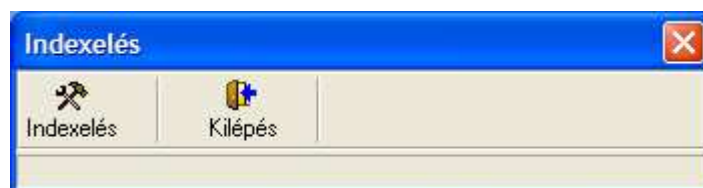
Mennyiben az elvégzett művelet visszavonható, akkor **Törölés** nyomógomb aktívvá válik. Ekkor az elvégzett műveletet visszavonhatjuk, és újra indíthatjuk. Olyan esetben van rá szükség, ha valamilyen feladást, generálást hibás paraméterekkel indítunk el, és szeretnénk a műveletet újra elvégezni.

Fontos! Ha valamely funkció visszavonását indítjuk el, akkor győződjünk meg róla, hogy a munkaállomásokon a felhasználók kiléptek a rendszerből.

E.3.Indexelés

Index sérülés esetén indítsuk el ez a funkciót. Az indexelés az adatállományokhoz tartozó indexállományokat generálja újra. Elindítása bármikor lehetséges.

Indítása: „Műveletek”\”Indexelés”

Az **Indexelés** -re kattintva a rendszer elvégzi a kívánt műveletet.

Fontos! Ha ezt a funkciót indítjuk el, akkor győződjünk meg róla, hogy a munkaállomásokon a felhasználók kiléptek a rendszerből.

E.4.Éves nyitás

Általánosságban elmondható, hogy egy gazdasági év lezárása után a rendszereket célszerű megnyitni egy új gazdasági évet, ezáltal gyorsítva a rendszerben levő adatok elérését.

Egyes rendszerekben a nyitáshoz szükséges paraméterek eltérhetnek.

Indítása: „Műveletek”\”Éves nyitás”

Meg kell adnunk a következő évet .

meg kell adnunk az új rendszer nevét. Általában a rendszer neve és az évvel szoktuk kiegészíteni.

Meg kell adnunk az adatbázis helyét is :

Általában az adatbázis helyét ott van, ahova installáltuk a rendszert, kiegészítve az évszámmal.

Ezenkívül még előfordulhat, hogy nyitáskor a rendszer felajánlja, hogy a rendszert is áthelyezhetjük egy másik helyre. Ha ezt a lehetőséget kihasználjuk, akkor a nyitó program egy új rendszert installál a megadott helyre. Ilyenkor célszerű az adatbázis helyét az új rendszer alá helyezni.

Az gomb inaktívvá válik, ha olyan helyre szeretnénk nyitni ahova nem lehet, vagy olyan rendszernevet adtunk ami már foglalt.

E.5.Rendszer nevének megváltoztatása

Előfordulhat, hogy éves nyitáskor, vagy rendszer installálásakor olyan rendszernevet adtunk meg, ami részünkre zavaró. Ilyenkor lehetőség van a rendszer átnevezésére.

Ehhez indítsuk el a „Műveletek”\”Rendszer átnevezés”

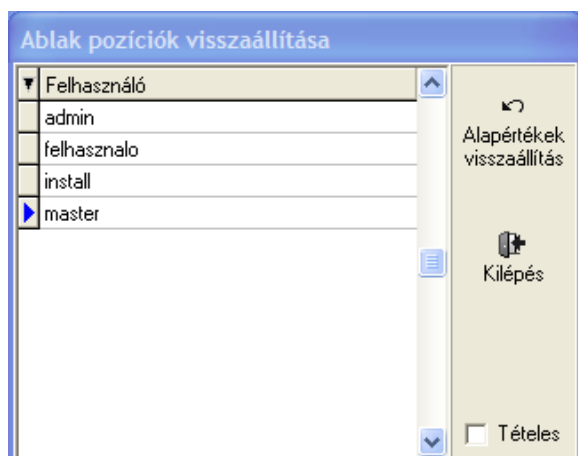

Itt semmi más dolgunk nincs mint a rendszer átnevezése az új névre, és rákattintunk az gombra. Ha a gomb inaktívvá válik, akkor helytelen rendszernevet szándékozunk megadni.

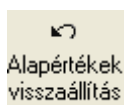
E.5.Ablak pozíciók kezelése

A dokumentációban már többször említettük, hogy a rendszer folyamatosan ment minden ablakban, listában beállt változást, hogy a rendszer úgy formálódjon, hogy az nekünk a lehető legkényelmesebb legyen. Ha az ablak megjelenéssel valamilyen probléma adódik, akkor rendelkezésünkre áll egy funkció, amely segítségével visszaállíthatjuk az ablakok formátumát az eredeti állapotra.

Ehhez indítsuk el a „Műveletek”\”Ablak pozíciók visszaállítása”

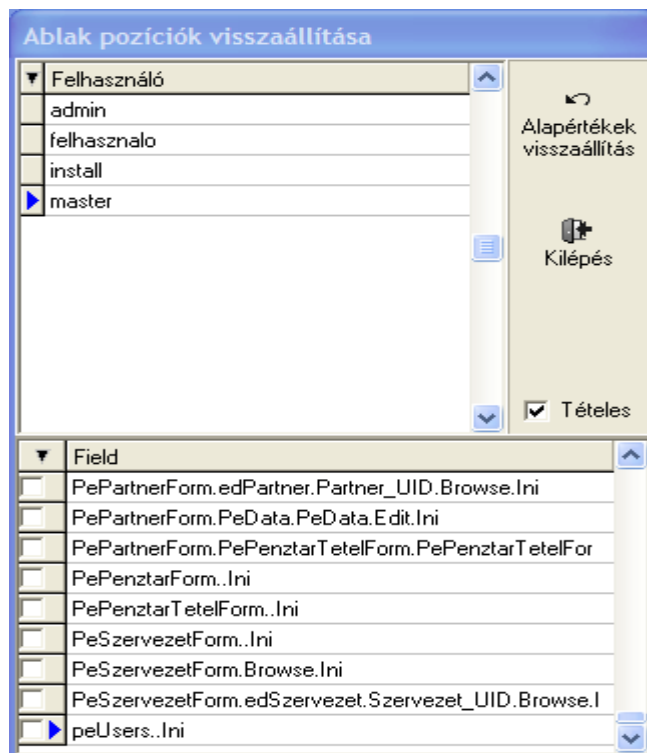

Itt megjelennek a rendszert használó felhasználók. Ráállunk arra a felhasználóra, amelyben szeretnénk visszaállítani a beállításokat. Erre azért van szükség, mert minden felhasználó magának alakíthatja ki a környezetet. A rendszer mindenkihez külön-külön tárolja, milyen formátumban működjön a rendszer. Ezért nyilvánvaló, hogy annál a felhasználónál kell visszaállítani az eredeti adatokat, amelyiknél jelentkezik a probléma.

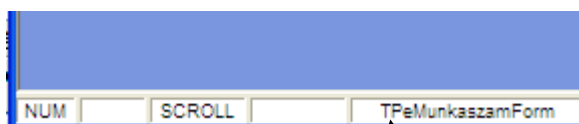
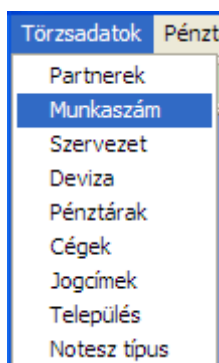
Ha rákattintunk a visszaállítására, akkor gyakorlatilag minden ablak úgy jelenik meg, mint installáláskor.

Van egy finomabb módszer is, ehhez jelöljük be a ☐ Tételes mezőt. Ekkor a következő képernyőt kapjuk.

Itt fel vannak sorolva az ablakok azonosítói, amelyek közül egyesével jelölhetjük be (a sor elején levő checkboxon), hogy mely ablaknál alljon vissza az eredeti működésre a rendszer. Kijelölés után a kattintsunk az „alapértékek visszaállítás” gombra.

Az ablak azonosítóját úgy tudhatjuk meg, hogy menüből ráállunk a problémás ablak indítására. Ekkor a rendszer a főképernyő alsó során (4. cellában) kiírja az ablak azonosítót.

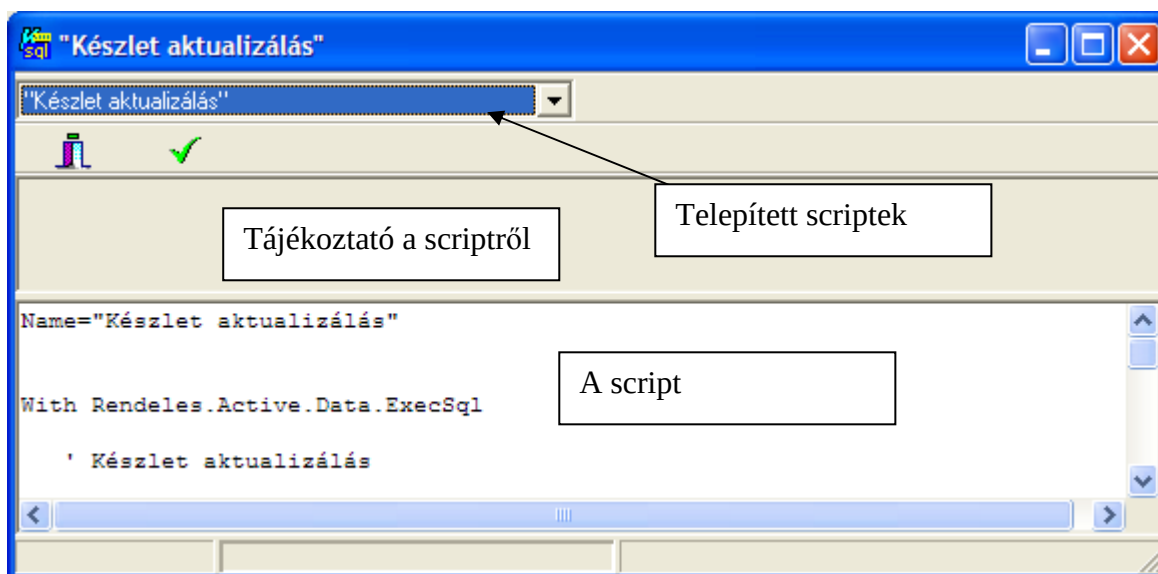

Ablak azonosító

E.6.Script futtatása

Előfordulhat, hogy a rendszerhez kapcsolódik különböző karbantartó script, vagy egy esetleges hiba kijavítására scriptet juttatunk a partner részére. A script bemásolva a rendszer könyvtárába aktív részévé válik a rendszernek. Az ilyen script futtatásához el kell indítanunk a

A „Műveletek”\”Script” funkciót.

Itt a lenyíló ablakban "Készlet aktualizálás" választhatjuk ki a futtatni kívánt scriptet.

Olvassuk el a tájékoztatót a scriptről.

Ha futtatni szeretnénk, akkor kattintsunk a nyomógombrára.

E.7.Névjegy

A rendszerről kapunk információt, ha elindítjuk a

A „Műveletek”\”Névjegy” funkciót.

Tájékozódhatunk a fejlesztő cégről.

Itt láthatjuk:

- A rendszer nevét.
- A rendszer verzió számát.
- Az adat verzió számát-
- Meddig van bérleti jogunk
- Meddig van lehetőségünk a frissítések letöltésére.
- A gyártó cégnél kapott azonosító számunkról.

F. ADATMENTÉS / VISSZATÖLTÉS

A mentési és visszatöltési funkciók szerves részét képezik a programmal végzett mindennapi munkának. Ezek a funkciók nem más, mint az adataink karbantartását és biztonságát szolgálják.

Általános követelmény, hogy a programjainkban tárolt adatokat szeretnénk biztonságban tudni, ill. az adatokat tartalmazó állományokat használhatóvá tenni más számítógépeken, melyeken szintén működtethető az az adott alkalmazás, melybe adatainkat eredetileg rögzítettük.

F.1.Általános tudnivalók

A programban a mentés azt jelenti, hogy a rendszer a program összes adatbázisát lementi, melyben a felhasználó által látható és kezelhető adatok vannak. A mentés eredménye mindig egy mentésfájl lesz, melyben kivétel nélkül megtalálható az összes adatbázis és ezáltal a felhasználó által rögzített adat, a program által automatikusan rendezett és csak a számára értelmezhető formában. Ez alapján a visszatöltés a mentésfájlban tárolt adatbázisok visszahívását jelenti.

A mentés lehetőséget biztosít a mentési anyag felhasználására olyan számítógépen, mely nincs kapcsolatban azzal a géppel, amelyen a programot használjuk, és ahol a mentést készítettük, de sikeres telepítést követően a program futtatható rajta. Ez adattovábbítást jelent, nyilvánvaló, hogy az egyik gépen mentett, egy másik gépen pedig használni kívánt adatok „behívására” a visszatöltés funkció áll majd rendelkezésre. Az adattovábbítás hasznos lehet akkor, ha kettő vagy több, hálózati kapcsolat nélkül üzemelő számítógépen is szeretnénk megjeleníteni ugyanazokat az adatokat, mint amelyek a mindennapi munkára használt számítógépen is találhatóak.

Néhány tanács mentéssel kapcsolatban.

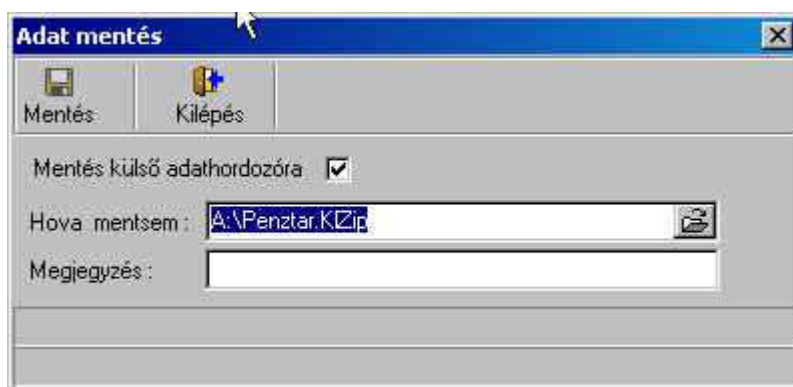
- Mentést a programban tárolt adatok mennyiségétől és azok változásainak gyakoriságától függően érdemes készítenünk. Ha nagy mennyiségű adattal dolgozunk, érdemes a gyakori mentés, hiszen egy esetleges sérülés után kevesebb adatot kell újra feldolgoznunk.
- A mentési anyagok biztonsága érdekében ajánlható, hogy floppyra történő mentés esetén az anyag szerepeljen valamilyen merevlemezen is, hiszen a floppylemezek sokkal sérülékenyebbek, mint a számítógépekbe szerelt, nagy kapacitású társaik. Ez könnyedén megoldható oly módon, ha közvetlenül floppyra történő mentés után ugyanannak a cégnek a mentését valamely, merevlemezen található mappába is elvégezzük.
- Élvezzen elsőbbséget a merevlemez mentés, hiszen ez nagyságrendekkel biztonságosabb és gyorsabb, mint floppys formája. A floppys mentést két, egymástól független munkaállomáson történő adattovábbításra használjuk (a mentést tartalmazó floppykat használva visszatöltést végzünk a másik gépen).

- Ha viszonylag gyakran végzünk mentést, célszerű minden egyes mentési anyagot külön-külön mappában tárolni. Így nemcsak a tárgyalt módon megadható megjegyzéssel, hanem akár a mappa nevével is könnyedén azonosíthatjuk a mentéseinket visszatöltés során. A mappák nevei lehetnek például a mentés készítésének dátumai.

F.2.Mentési funkció használata

FIGYELEM! A mentéshez a többi gépből lépjenek ki a rendszerből hálózatos használat esetén

A mentéshez indítsuk el a „Műveletek”\”Mentés” funkciót.

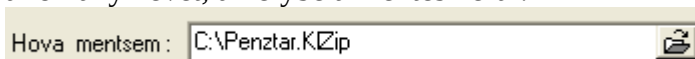

A mentéssel egy archiválás készül, melyből bármikor visszatérhetünk egy korábbi állapotra.

Van lehetőség egy belső mentésre is, amikor a rendszer egy backupot készít, és a mentést eltárolásáról saját maga gondoskodik. Ez adatvédelmi szempontból nem előnyös, mivel gép meghibásodása esetén a mentés is sérülhet. Egyedüli jelentősége olyan esetben van, ha valamilyen adatkarbantartást hajtunk végre a rendszeren, és bizonytalanok vagyunk a sikerességében. Ilyenkor célszerű egy belső mentést készíteni, amit visszaállíthatunk, ha az adatkarbantartás sikertelenül végződött.

Belső mentéshez le kell venni a pipát Mentés külső adathordozóra ☒.

Ha valódi mentést végzünk, akkor ki kell választanunk a mentés helyét, és a kötegelt állomány nevét, amelybe a mentés kerül.

Megjegyzésbe egy emlékeztető szöveget írhatunk.

A **Mentés** gombra kattintva elindul a mentés.

FIGYELEM ! A külső mentésekről egy belső mentés is készül. Ez folyamatosan foglalja el a helyet. A régebbi mentéseket törölhetjük az előzmények funkcióval.

F.3.Visszatöltési funkció használata

4.2 Visszatöltés

Visszatöltésre alapvetően két esetben kerülhet sor:

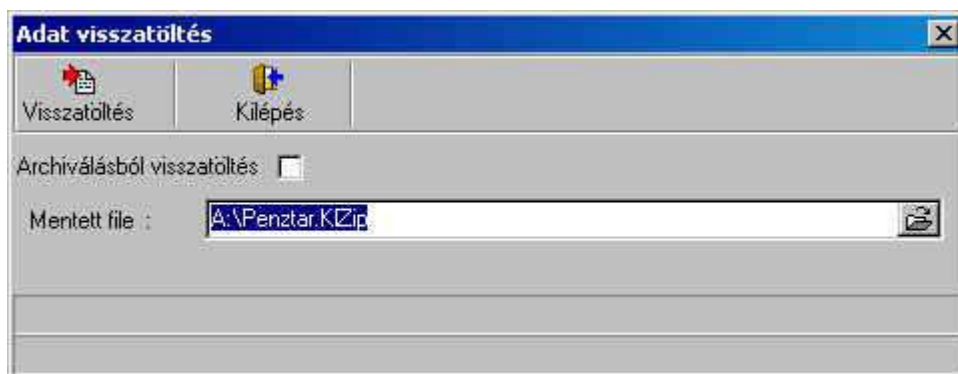
- 1) Ha az adatbázis megsérült, és a hibát semmilyen úton-módon nem lehet javítani. Az egyetlen megoldás, ha a legutoljára készített mentést visszatöltjük, és az akkori állapotok óta a nyilvántartásokban bekövetkezett változásokat újra feldolgozzuk. Rögtön tegyük is hozzá: annak esélye, hogy az adatbázis(ok)ban olyan mértékű meghibásodás lépjen fel, amelyet nem lehet a Kiadó Ügyfélszolgálatának segítségével sem helyrehozni, rendkívül minimális. **Ezért nyomatékosan kérjük, hogy ez okból történő visszatöltésre csak és kizárólag abban az esetben kerüljön sor, ha ennek szükségességét az Ügyfélszolgálat is ajánlja! A visszatöltés ugyanis felülírja az aktuális nyilvántartási állapotokat, ezért a pillanatnyi állapotok végérvényesen elvesznek! Ha mégis szükséges a mentés visszatöltése, a visszatöltéskor aktuális állapotokról is készüljön közvetlenül visszatöltés előtt mentés!**
- 2) Valamilyen okból szükségessé vált, hogy egy, a programmal könyvelt cég esetében korábbi nyilvántartási állapotokat juttassunk érvényre. **Ez okból történő visszatöltésre is szintén csak az Ügyfélszolgálattal folytatott konzultáció, a további teendők megbeszélését követően kerüljön sor!**

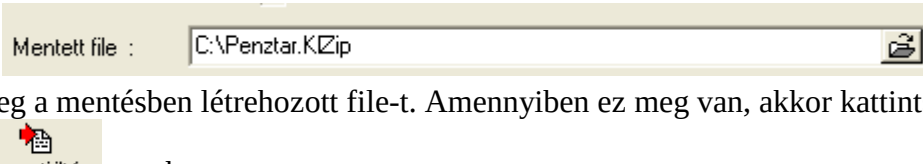
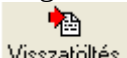
Amennyiben mégis szükségessé válik a visszatöltés, úgy a következő oldalakon tárgyaltaak szerint járjunk el.

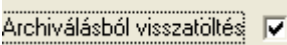
A visszatöltésre is igaz, hogy csak és kizárólag úgy végezhető el, ha a program nincs futás alatt más gépeken.

Miután meggyőződünk arról, hogy a rendszert egyetlen munkaállomáson sem használják indítsuk el a

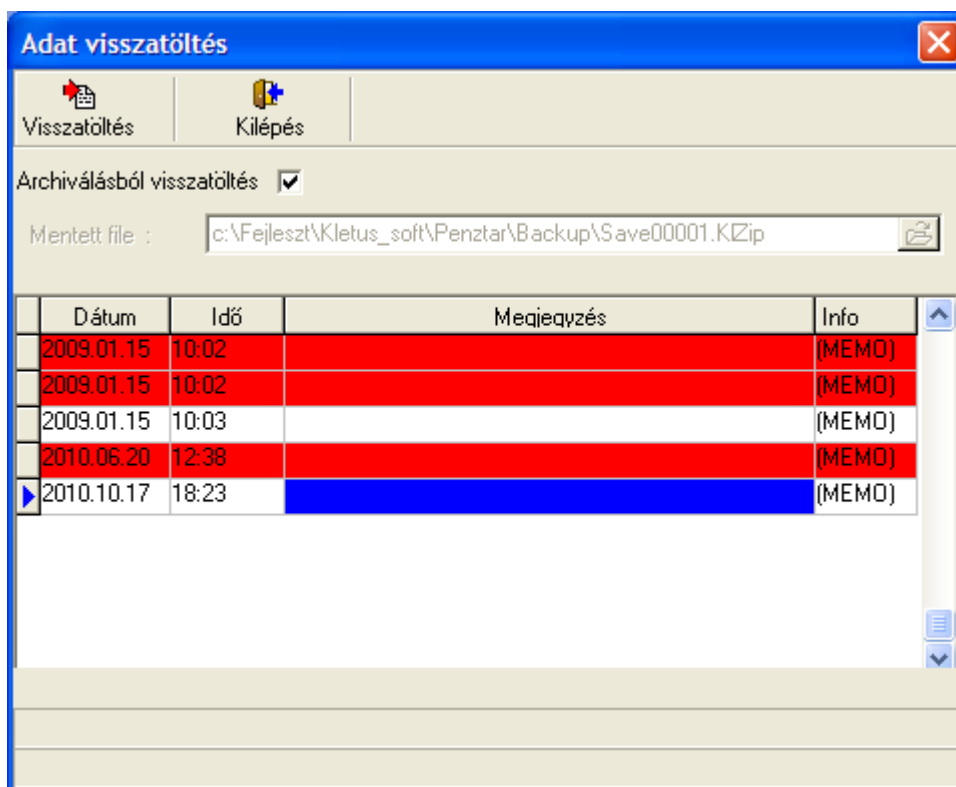
„Műveletek”\”visszatöltés” funkciót.

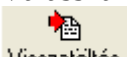
A ban adjuk meg a mentésben létrehozott file-t. Amennyiben ez meg van, akkor kattintsunk a gombra.

Amennyiben nem külső adathordozóról szeretnénk a mentés visszatöltést akkor pipáljuk ki a mezőt.

Ekkor megjelennek a gépen levő archiválások.

Itt látszódnak a mentéseink. A pirossal jelölt mentések törlésre kerültek. Azok az archiv adattárból nem hozhatók vissza, csak ha esetleg külső adattárolón a másolat létezik.

Válasszuk ki azt a mentést, amelyet szeretnénk visszatölteni. Majd kattintsunk a gombra, és a mentés visszaállításra kerül.

G. JOGOSULTSÁGI MODUL

A program teljes körű jogosultsági rendszerrel rendelkezik. A jogosultsági rendszer használata sokszor elengedhetetlen minden olyan helyen, ahol a több felhasználó által és/vagy hálózatban használják a programot.

G.1.Általános tudnivalók

A program teljes körű jogosultsági rendszerrel rendelkezik. A jogosultsági rendszer használata sokszor elengedhetetlen minden olyan helyen, ahol a több felhasználó által és/vagy hálózatban használják a programot.

A jogosultsági rendszer alkalmazásával egyrészt lehetőségünk nyílik arra, hogy a program egyes részeit elérhetetlenné tegyük bizonyos felhasználók számára, nyomon kövessük a felhasználók bejelentkezését, jogosultságuk esetleges lejáratát. Tulajdonképpen a program egyes részeihez való hozzáféréseket engedélyezünk ill. megvonunk bizonyos felhasználóktól.

A hálózatos működtetés a hozzáférések szempontjából részben közömbös tényező, mert a rendszer a hozzáféréseket és engedélyezéseket nem munkaállomásokhoz, hanem felhasználókhoz rendeli.

A jogosultsági rendszer használatával tehát lehetőség van a programrendszer menüpontjainak és az azokon belül végezhető műveletek felhasználóhoz köthető engedélyezésére ill. tiltására.

A jogosultsági rendszer használata természetesen nem kötelező. Ha nem határozzunk meg felhasználókat, a rendszer mindig a gyárilag a programba épített „felhasználó” néven fog bejelentkezni, melynek teljes körű és korlátlan hozzáférése van a program minden egyes pontjához. Így a programot indító felhasználónak nem kell semmilyen bejelentkezési nevet és jelszót megadnia, a program indulása után a program valamennyi pontjával szabadon dolgozhat.

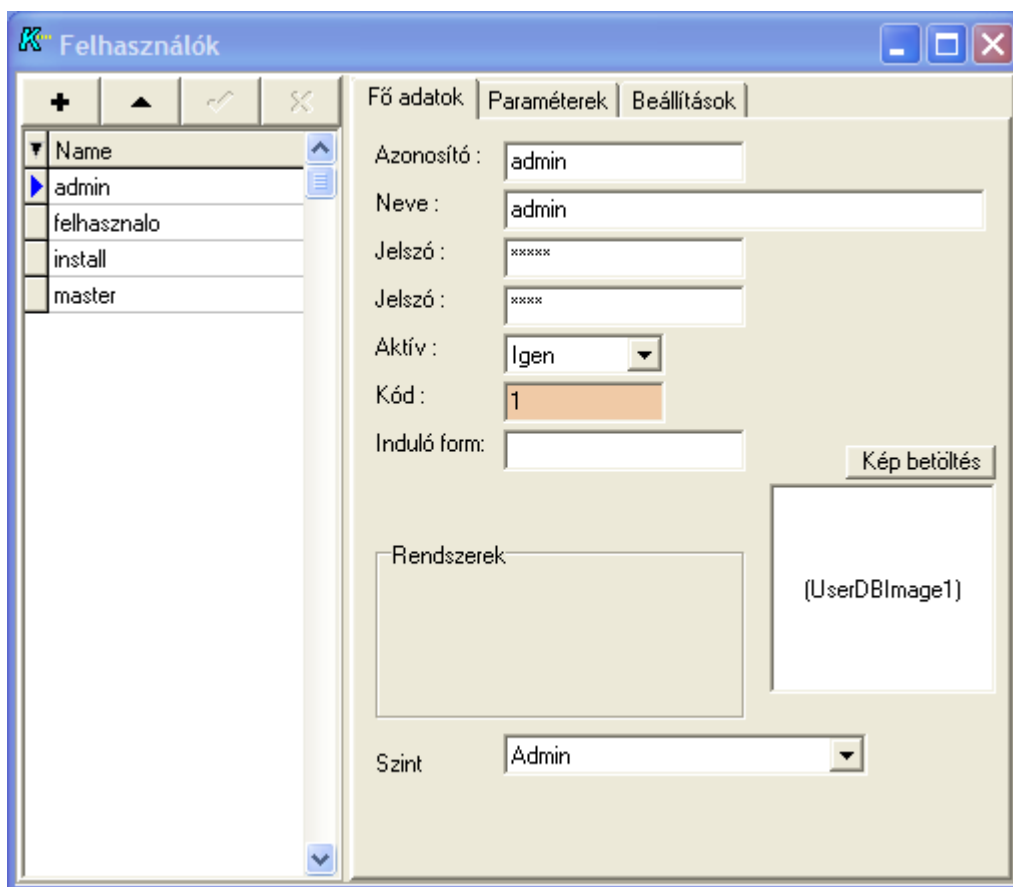
A rendszerek alapállapotban csak részleges jogosultsági állításokat tartalmaznak. Ha szabadon paraméterezhető rendszert szeretnénk, akkor kiegészítő modult kell telepíteni.

G.2.Felhasználók kezelése

A felhasználók adatainak teljes körű kezeléséhez minimum admin jog szükséges. Ha nincs ilyen jogunk, akkor csak a nevünket, és jelszavunkat változtathatjuk meg, illetve a fényképünk betöltésén változtathatunk.

Ha nincs telepítve a kiegészítő modul, akkor minden felhasználó admin jogú felhasználóként funkcionál.

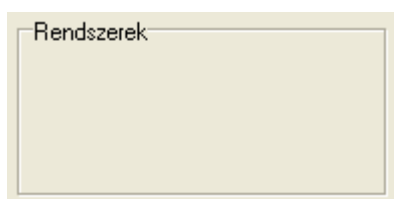
Indítsuk el a „Műveletek”/”Rögzítő törzs” karbantartást.

- Azonosító beviteli mezőbe azt a nevet kell megadunk, amellyel a felhasználó a rendszer számára azonosítja magát. Ez a név lesz az illető személyes bejelentkezési neve, ehhez fog jelszó tartozni. Például: „kovacs”. Két egyforma felhasználónévet nem enged a rendszer rögzíteni.
- A Neve mezőbe a felhasználó teljes neve kerül. A felhasználók listáján a felhasználónév mellett ez is megjelenik. Például: Kovács István.
- Jelszó: ebbe a mezőbe kerül „kovacs” felhasználó privát, bejelentkezési jelszava. Ezt a jelszót rajta kívül senki sem ismerheti, még a cégnél a

rendszergazdai jelszó használatára jogosított személy sem! A felhasználó saját jelszavát másoknak ne adja tovább! A rendszergazdai jelszót ismerő munkatárnak – mint a program általános karbantartásáért felelős személynek – biztonsági okból lehetősége van „kovacs” felhasználónak új bejelentkezési jelszót megadnia, ám a felhasználó által megadott saját jelszót ő sem ismeri. Ha a felhasználó saját bejelentkezési nevéhez nem definiál jelszót, a programba történő belépéskor csak a felhasználónevet kell megadnia. Jelszó megadásánál természetesen a szóköz is karakternek minősül.

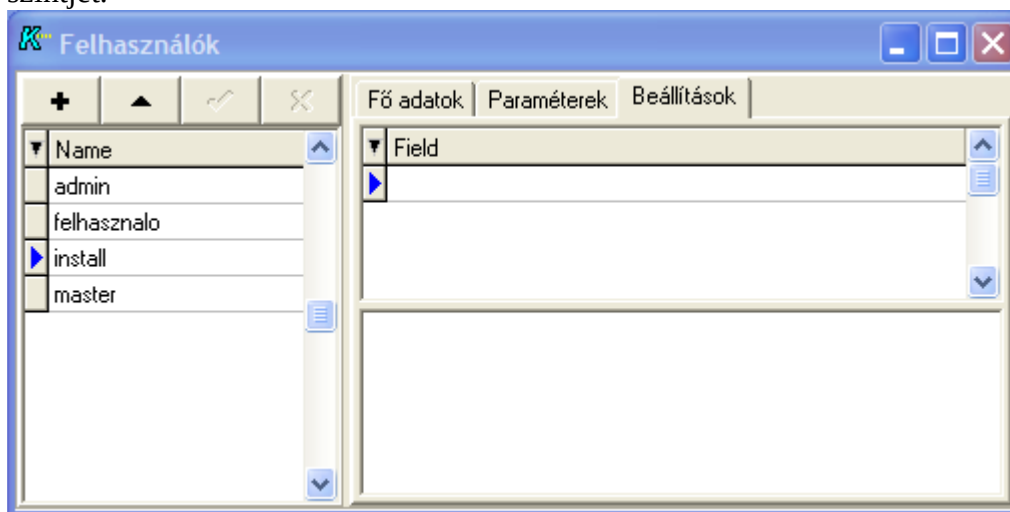
- Jelszó megerősítése: A jelszó esetleges elírásából adódó nehézségek kiküszöbölése végett a megadott jelszót meg kell erősíteni ebben a mezőben.
- Aktív: Igen / nem re állítva szabályozhatjuk a rendszerbe

Itt láthatjuk a telepített rendszereket, és szabályozhatjuk, hogy mely rendszerekbe engedélyezett a belépése. Ez a funkció csak a kiegészítő modul telepítésével válik aktívvá.

Itt állíthatjuk be a felhasználó jogosultsági szintjét.

A beállítások ablakban van lehetőség egyenként állítani, milyen műveletekre jogosult a felhasználó. Egy lista jelenik meg (amennyiben telepítve van a kiegészítő modul), ahol egyenként kiválasztva tudjuk engedélyezni, vagy tiltani a funkciókat.

H. TÖBB CÉG KEZELÉSE

Amennyiben programunkat több cég nyilvántartására vásároltuk meg, és igényünk van rá, a cégek nyilvántartásainak vezetését nemcsak egymástól független gépeken, hanem egyetlen munkaállomáson is megoldhatjuk.

Lépünk be a „Törzsadatok”/”Cégek” menüpontba.

Cégek törzs

Alapadatok | Pénztárak | Működési beállítások

Cég neve
Klétus teszt rendszer

Ir.szám: 6726 Szekhely: Szeged

Cím
Alsókikötősor 9

Telefonszám: Telefax:

MukEngedelySzam: Adószám: ..

Bankszámlaszám
10028007-0028663-1-00000017

Email:

Web:

Cég neve	Cég Nev2
Klétus teszt rendszer	
2	
3	
4	

Itt egyszerűen új felvitellel létrehozhatunk egy új céget. Megadjuk a cég adatait, és már könyvelhetünk is. Hogy melyik cégre tudunk könyvelni azt a „FŐKÉPERNYŐN” tudjuk kiválasztani. A cégek egyedi beállítása rendszerenként változik. Azt az egyes rendszerek dokumentációjában részletezzük.

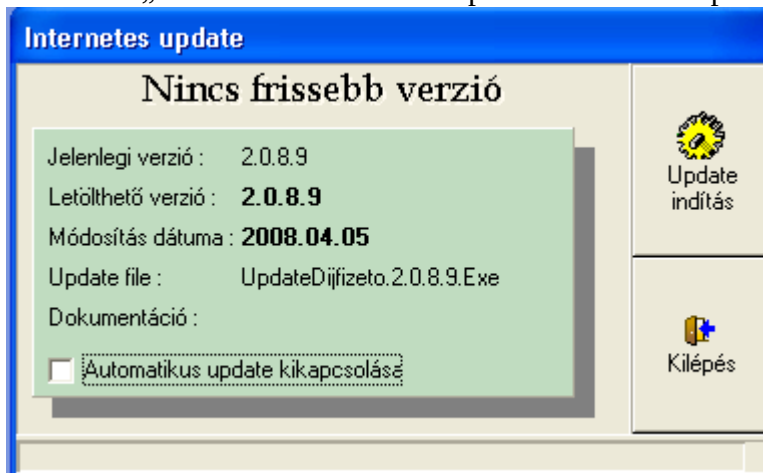
I. RENDSZER FRISSÍTÉS

Ha a rendszerből újabb verzió készül, és rendszerfrissítési jogunk van, akkor elvégezhetjük a rendszerfrissítést.

Ha van frissítési jogunk, működik az internet, és nincs tiltva az automatikus update, akkor a rendszer figyelmeztet, hogy újabb verzió jelent meg.

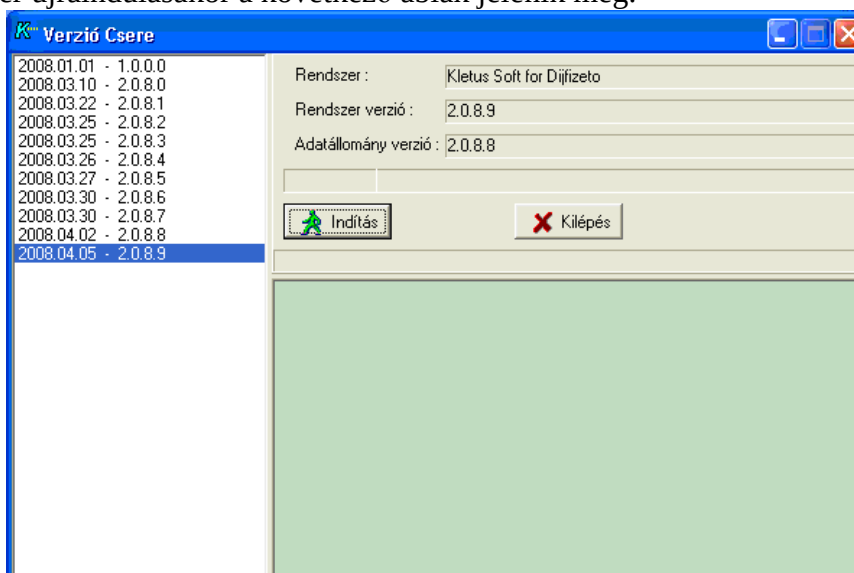
Ha elindítjuk a

Ha a „Műveletek” / „Rendszerfrissítés” menüpontot az alábbi képernyő jelenik meg.

Amennyiben van frissebb verzió, az „Update indítás” gombra kattintva elindíthatjuk a frissítést. Ilyenkor a program letölti az internetről az újabb verziót, kicsomagolja, és újraindítja a rendszert.

A rendszer újraindulásakor a következő ablak jelenik meg:

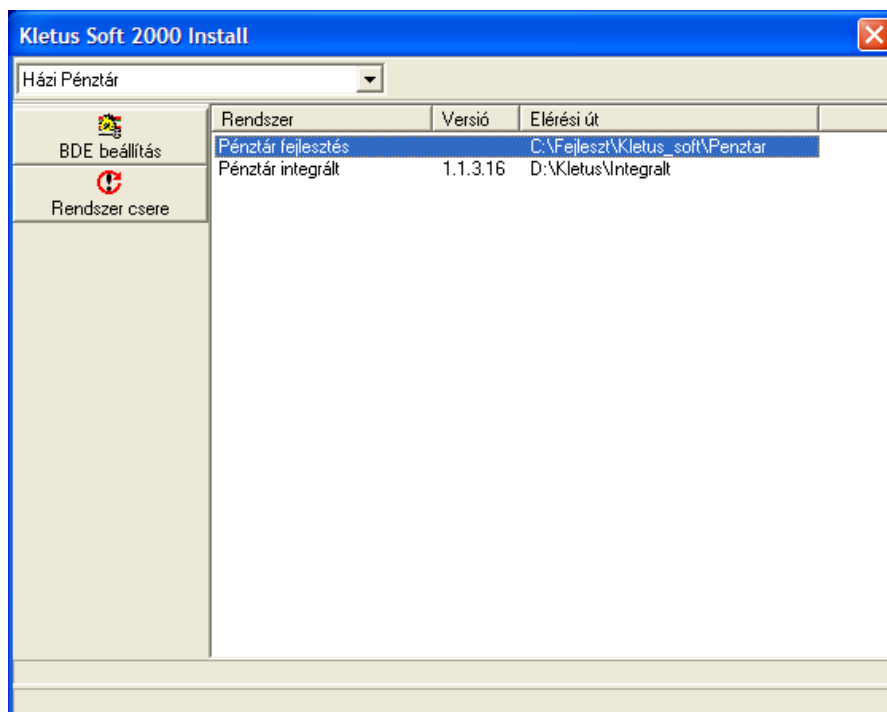
Itt láthatjuk a rendszer verziókat. Látjuk a jelenlegi verziót. Egyesével végig mehetünk, hogy mely verzióban milyen változtatások történtek. Az „indítás” gombra kattintva elindul az adatállomány frissítése. A művelet befejezésekor a rendszer főképernyője jelenik meg, és kész a munkára.

Megjegyzés: Ez a képernyő jelenik meg akkor is, ha valamilyen oknál fogva, egy korábbi verziójú adatállomány mentését töltjük vissza. Ebben az esetben is el kell indítani, mert így biztosítja a rendszer, hogy az adatállomány megfelel a jelenlegi rendszer követelményeinek.

Mi van ha nincs internetünk ?

Amennyiben nincs internetünk, akkor lemezen kérhetjük az újabb verziót, vagy egy másik internetre kapcsolódó gépen a gyártó weboldaláról „kletus.netsurfclub.hu” letöltjük a frissebb programot.

A letöltött file egy futtatható exe file. Lépünk ki a rendszerből, és futtassuk a letöltött file-t. A következő képernyő jelenik meg:

Kiválasztva, hogy melyik rendszert szeretnénk lecserélni, megjelenik a melyre kattintva végrehajtódik a rendszer csere. A rendszer elindítása után a verzió csere ablak jelenik meg, a továbbiakban ugyanúgy kell eljárunk, ahogy ez előbb már részleteztük.

J. PROGRAM REGISZTRÁLÁSA

Amennyiben feltelepítettük a rendszert, akkor a program csak korlátozott mennyiségű adat feldolgozására alkalmas, amelyet a felső sorban „nem regisztrált” üzenet jelez.
A teljes működtetéséhez egy regisztráció szükséges

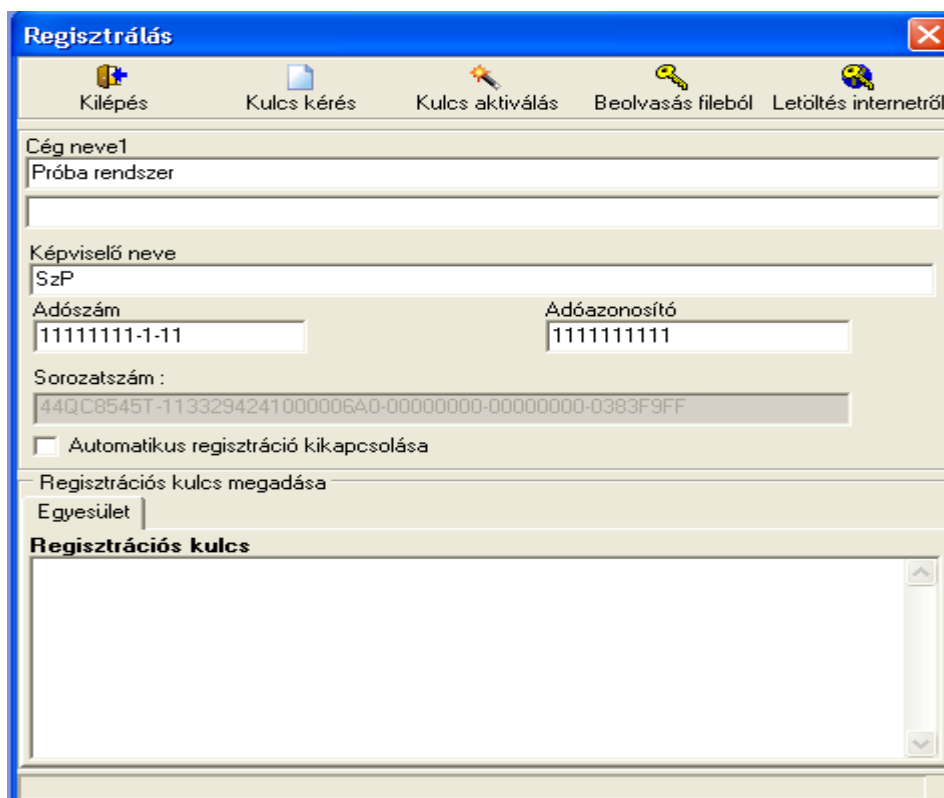
A regisztrálás folyamat.

1. lépés

lépjünk be a „műveletek”/”Rendszer adatok” menüpontba, és töltsük ki a cég adatait.
Lsd: E.1. fejezet.

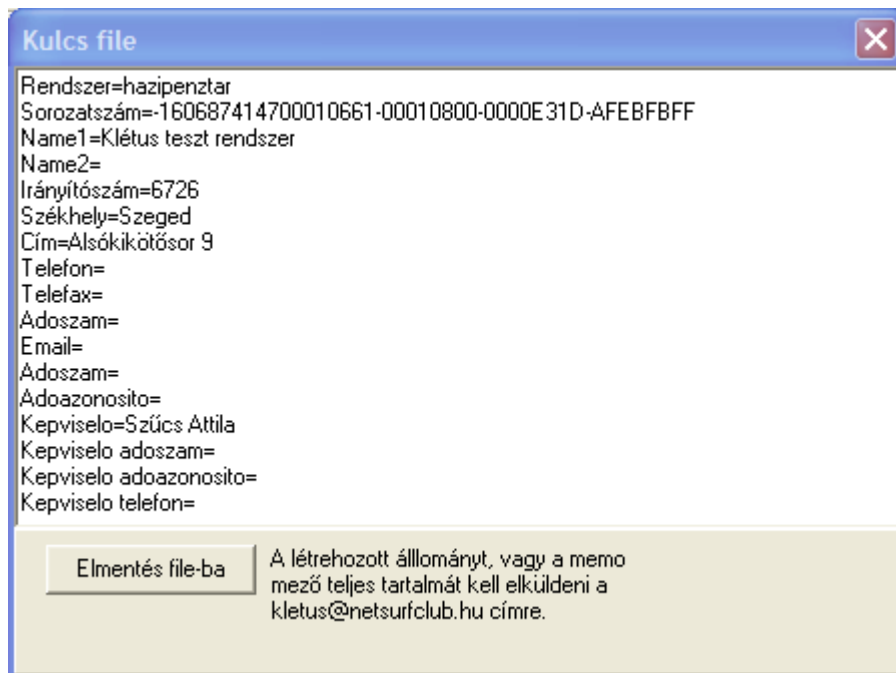
2. lépés

Indítsa el a „Műveletek” / „Regisztrálás” menüpontot

Az fenti ablakon ha helyesek az adatok kattintson a gombra.

Felnyílik egy ablak

Itt két lehetőségünk van.

- 1, A teljes tartalmat kimásoljuk és egy emailben elküldjük regisztrálásra a

kletus@freemail.hu

A másoláshoz használhatjuk a memo mezőre jobb egér click-re felbukkanó menüt, vagy összes kijelölése után a CTRL+C -> CTRL+V billentyűkombinációt.

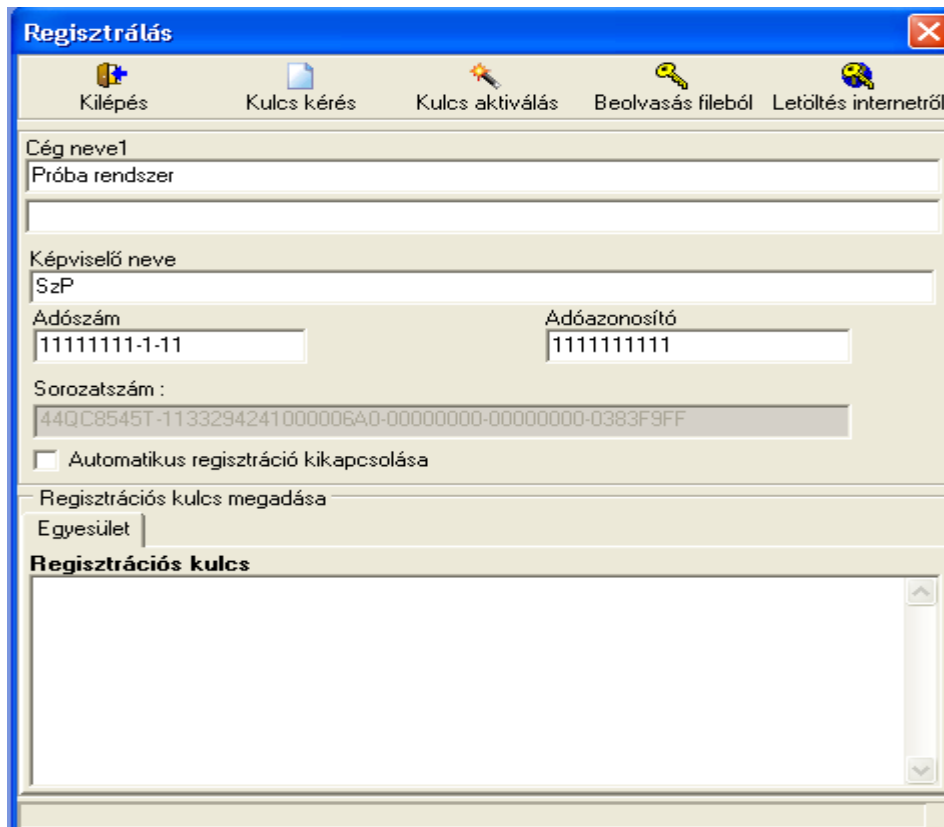
- 2, Az gombra (windows mentés másként ablak segítségével) elmentjük a memo mező tartalmát egy file-ba, amelyet csatolva egy emailhez elküldjük a következő címre : kletus@freemail.hu

3. lépés

A gyártótól emailben egy kulcsfile kerül visszaküldésre, de ez a kulcs file tárolásra kerül az interneten is. A csatolt állományt mentjük ki a merev lemezünkre.

Ismét lépünk be a

„Műveletek” / „Regisztrálás” menüponba

Amennyiben interneten van a gépünk, kattintsunk a **Aktiválás internetről** gombra.

Ha a
ki a
körű

üzenetet kapjuk, akkor nincs további teendőnk. Lépünk regisztrálás ablakból, és elkezdhetjük a rendszer teljes használatát

Ha nem sikerült az előző lépés akkor kattintsunk a **Beolvasás fileból** gombra. Ekkor egy file megnyitás windows ablak jelenik meg. Keressük be az emailben kapott kulcs file-t és kattintsunk a megnyitás gombra.

Ezek után kattintsunk a gombra. A következő üzenetet kapja, ha a regisztrációs kulcs helyes:

Lépünk ki a regisztrálás ablakból, és elkezdhetjük a rendszer teljes körű használatát

K KIEGÉSZÍTŐK

K.1. Adatbázis repaire

Akkor van szükségünk erre a programra, ha valamilyen sérülés van az adatbázison. Használatához telepítenünk kell az adatbázis repaire kiegészítő modul. Telepítéséről bővebben az általános leírás 'C.10'-es pontban olvashatunk többet.

Miről vesszük észre az adatbázis sérülést.

1, Nem tudunk belépni a rendszerbe (adattáblára utaló hibaüzenetet kapunk).

- A, Indítsuk újra a gépet.
- B, Ellenőrizzük, hogy a jelenség még mindig fennáll-e.
- C, Futtassuk a Repaire programot.
- D, Ha a jelenség továbbra is fennáll, akkor jelezze felénk a problémát.

2. Nem tudunk belépni a rendszeren belül a rögzítőkbe (adattáblára utaló hibaüzenetet kapunk).

- A, Indítsuk újra a gépet.
- B, Ellenőrizzük, hogy a jelenség még mindig fennáll-e.
- C, Készítsünk egy mentést.
- D, Futtassuk a Repaire programot
- E, Ellenőrizzük, hogy a jelenség még mindig fennáll-e.
- F, Töltsünk vissza egy korábbi mentésünket.
- G, Ha a jelenség továbbra is fennáll, akkor jelezze felénk a problémát.

A modul futtatásához kattintsunk a Repaire ikonra. (FONTOS, hogy senki sem lehet a rendszerben, amikor ezt a programot futtatjuk.

Klétus BDE Repaire

Tábla kiválasztása

Alias név: Rendszer:

Elérési út:

Tábla neve: ☐ Összes tábla

Tábla információk és Műveletek

Mezők: 0	Verzió: 0	Ellenőrzés
Rekord hossz: 0	Jelszó: 0	Újra generálás
Indexek: 0	Betűkészlet: 0	Pack
Érvényesség: 0	Blokk méret: 0	Indexelés
Hivatkozás: 0	Tábla szint: 0	

Státusz

Fej:

Index:

Adat:

Generálás:

Üzenet:

Ellenőrzési adatok Kulcs problémák Egyéb problémák

A dropdown menu with the label "Alias név:" and a small downward arrow on the right side.

Ezt a funkciót akkor használjuk, a bde-ben aliasokat hoztunk létre, és azon keresztül érjük el a rendszer adatait. A rendszer alapesetben nem hoz létre aliasokat, így, ha mi nem végeztünk BDE szinten alias hozzárendeléseket, akkor ne használjuk ezt a lehetőséget.

A dropdown menu with the label "Rendszer :" and a small downward arrow on the right side.

Itt egy lenyíló ablakban kiválaszthatjuk, azt a rendszert amelyben a probléma felmerült.

A text input field with the label "Elérési út :" and a small folder icon on the right side.

Itt kiválaszthatjuk, hogy milyen alkönyvtárban található az adatok. Ha az első két kiválasztási lehetőség közül használjuk valamelyiket, akkor ez a mező automatikusan feltöltődik, így ennek tartalmát nem kell változtatnunk.

A dropdown menu with the label "Tábla neve:" and a small downward arrow on the right side.

Kiválaszthatjuk, hogy melyik adattáblát szeretnénk karbantartani. Amennyiben egy teljes karbantartást szeretnénk, akkor jelöljük be az ☐ **Összes tábla** jelölő négyzetet.

Az információs adatok fejlesztőknek szolgálnak, így annak részletezésére nem térünk ki.

Mezők: 0	Verzió: 0
Rekord hossz: 0	Jelszó: 0
Indexek: 0	Betűkészlet: 0
Érvényesség: 0	Blokk méret: 0
Hivatkozás: 0	Tábla szint: 0

Ha helyesen kiválasztásra került, az karbantartandó adat, akkor a funkció billentyűk aktívvá válnak.

A vertical stack of four buttons: "Ellenőrzés", "Újra generálás", "Pack", and "Indexelés".

Itt dönthetjük el, hogy milyen funkciót szeretnénk elindítani.

Ellenőrzés

Ezzel a funkcióval csak egy ellenőrzést indítunk el. Az adatállományban nem történik semmilyen változtatás. Az ellenőrzés eredménye az „üzenetek” mezőben lesznek felsorolva, illetve a részleteket az alsó nyomógombok segítségével nézhetjük meg. Amennyiben nem vagyunk biztosak, hogy valóban állománysérülés történt, akkor mindenképpen futtassuk ezt a funkciót. Ha nem talált hibát az ellenőrző, akkor más okozza a hibajelenséget.

Újra generálás

Ha az ellenőrző hibát jelzett, akkor indítsuk el ezt a funkciót. Célszerű a futtatás előtt – amennyiben van rá lehetőségünk – egy mentést készíteni. Elindításakor a rendszer teljesen újra felépíti az adatállományt. Az indexeket újra generálja. Kulcs problémákat, illetve olyan problémákat, amelyeket nem tud megoldani, külön eltárolja. A generáláskor az adatállomány alkönyvtára alatt létrehoz egy „Rebuild” alkönyvtárat, amelybe a generálás adatait helyezi el. Ebben a könyvtárban az adatokon ne változtassunk, illetve ne töröljünk semmit. Amennyiben a hiba jelenség továbbra is fennáll, ezek az állományok segíthetnek az adatok visszaállításában.

Pack

Ha hosszú ideje használjuk a rendszert, és sok volt a törlés, módosítás, akkor az állományunk túl nagyra duzzadhat. Ilyenkor egy „pack” művelettel segíthetünk ennek a problémának az orvoslásában. Indításával a modul felszabadítja a feleslegessé vált területeket.

Indexelés

A funkció ugyanazt látja el, mint a rendszeren belül – menüből kiválasztható – indexelés. Indítása esetén az indexállományok újrászervezése történik meg.

Státusz	
Fej:	
Index:	
Adat:	
Generálás:	

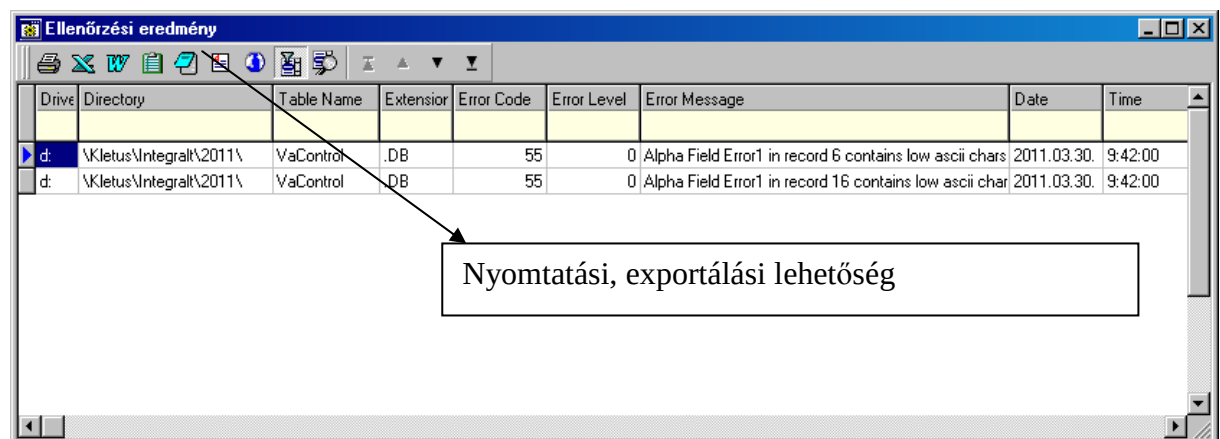
Itt a folyamatokat követhetjük nyomon, hogy éppen hol tart. Megjegyzés : Az indexelés, és a pack funkcionál a nyomon követés nem működik.

Az „Üzenet”-ben láthatjuk, az ellenőrzés, illetve a futtatás eredményét, minden egyes táblára.

Ha a hibák részleteire vagyunk kíváncsiak, akkor kattintsunk a

Ellenőrzési adatok

Itt részletesen láthatjuk a talált hibákra utaló adatot (adatállomány, rekordszám, hiba leírása...)

A hibákat a szokásos módon exportálhatjuk, illetve kinyomtathatjuk.

Kulcs azonossági probléma esetén (két azonos kód az állományban), a

Kulcs problémák

nyomógomb is aktívvá válik. Illetve egyéb olyan hibák, amelyeket a

Egyéb problémák

modul nem bírt helyre állítani az nyomógomb is aktívvá válik. Mindkét előfordulás esetén a generáló törli azokat a rekordokat, amelyek helyreállítása nem sikerült. A törölt rekordokat elmenti a „Rebuild” alkönyvtárban.

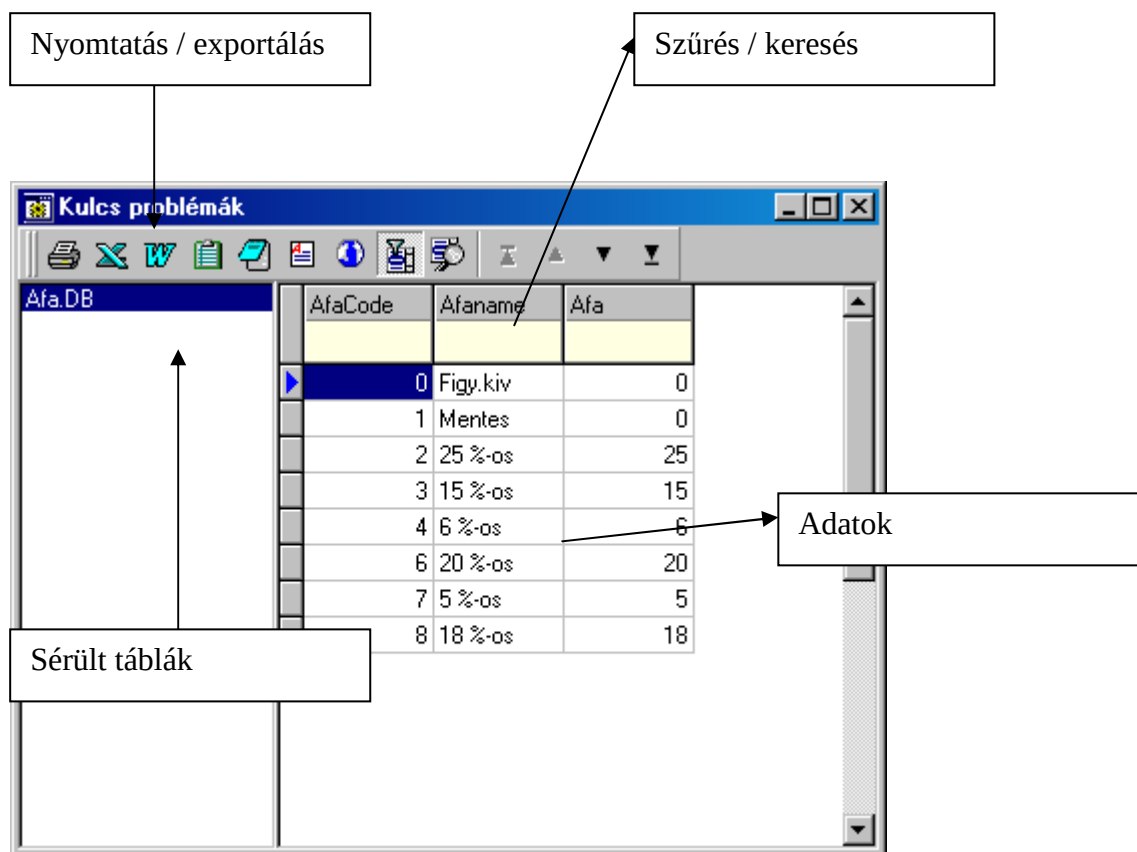
Megtekintésükhöz kattintsunk az

Kulcs problémák

vagy

Egyéb problémák

nyomógombra.

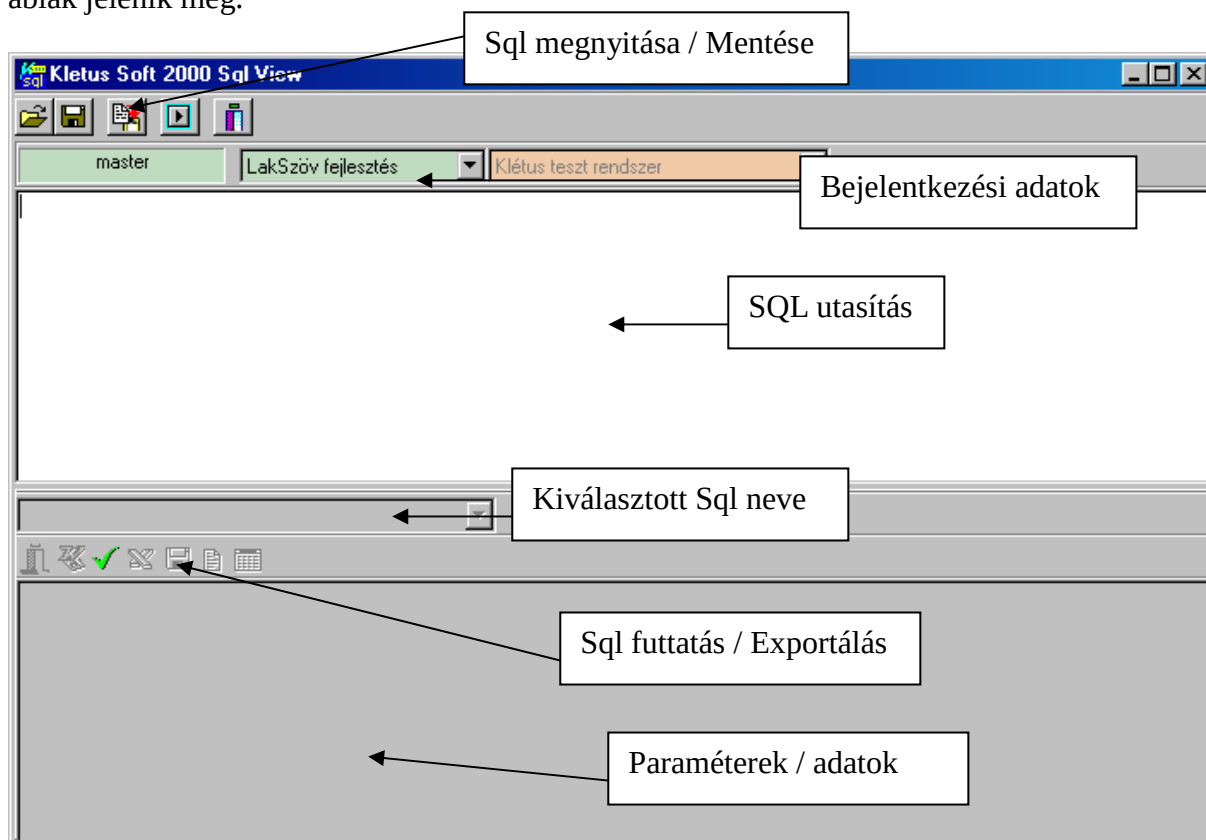
Mindkét esetben a következő ablak nyílik fel. A bal oldalt megjelennek a sérült táblák, rákattintva megjelennek azok az adatok, amelyek a kiválasztott táblából törölve lettek, mert helyreállításuk nem lehetséges az adatállomány integritása miatt. Ezeknek az adatoknak az újbóli felviteléről – amennyiben éles adatok - nekünk kell gondoskodnunk.

K.2. SQLView

Lehetőség van a rendszerben levő sql-ek, illetve saját SQL-ek megjelenítésére, nyomtatására. Ehhez telepítenünk kell az SQLView kiegészítő modul. Telepítéséről bővebben az általános leírás 'C.10'-es pontban olvashatunk többet.

Új SQL létrehozásához SQL ismeretek szükségesek. Az adatbázis felépítéséről és kapcsolatairól részletesen a rendszer leírásában foglalkozunk

Használatához kattintsunk az SQLView ikonra. A belépési adatok megadása után a következő ablak jelenik meg.

Létező Sql megnyitása

Kattintsunk a nyomógombra. Ekkor egy megnyitás párbeszédablak jelenik meg, ahol kiválaszthatjuk, hogy milyen sql-t szeretnénk megnyitni. A rendszerhez tartozó sql-ek az adattáblákat tartalmazó alkönyvtárban vannak. Amennyiben nem jó alkönyvtárban vagyunk, akkor navigáljunk a helyes alkönyvtárra, és nyissuk meg a kívánt sql állományt.

Az állományt kiválasztva megjelenik az SQL utasítást. Ezek után futtathatjuk – később tárgyaljuk - , vagy szerkeszthetjük. FIGYELEM ! A rendszerhez tartozó SQL-eket ne változtassuk meg, mert működési problémákat okoz. Célszerű a nevekben elkülöníteni – pl.: Loc<sql neve>.sql - azokat az SQL-eket, amelyeket a partner hozott létre, hogy véletlenül se forduljon elő az éles SQL átírása. Természetesen új sql létrehozásához felhasználhatjuk a rendszer sql-jeit.

Ha véletlenül módosítottunk rendszer sql-eken, akkor egy rendszer frissítés orvosolja a problémát, amely frissíti a rendszer sql-jeit.

Módosított SQL elmentése

Kattintsunk a nyomógombra. Ekkor elmentésre kerül a módosított sql.

Módosított SQL mentése más néven

Kattintsunk a nyomógombra. Ekkor felnyílik egy mentés másként párbeszédpanel, ahol adhatunk egy új nevet az SQL-nek. Az elmentést mindig a rendszer adatait tartalmazó alkönyvtárba kell elmenteni.

Új SQL létrehozása

Töröljük ki az SQL panel (havan benne sql), írjuk be az sql utasításunkat, és kattintsunk a nyomógombra.

SQL Írási szabályok

Az SQL-nek BDE LocalSql szabályainak megfelelőnek kell lennie. Lehetőségünk van opcionális paraméter megadására is, akkor :<név> - kifejezést használjuk. Az SQL elején /* ... */ -be zárva tetszőleges megjegyzést írhatunk az SQL-hez.

A /*..*/ köz írhatunk vezérlő utasításokat is, amelyek a következő.

Name=<tetszőleges szöveg>	itt az SQL-nek adhatunk tetszőleges nevet
Inputtable=<Fő adattábla neve>	opcionálisan megadhatjuk, ez elsődleges forrás adattábla nevét

Key=<paraméterek>	Az sql-ben használt opcionális paramétereket állíthatjuk be.
11 paraméterből áll, amelyeket ; -vel választjuk el.	
1. paraméter	Az érték-hez tartozó felirat (ez jelenik meg a képernyőn)
2. paraméter	Érték típusa ftString ftTime ftTimeStamp ftVariant ftWideString ftWord ftSmallint ftInteger ftFloat ftDateTime ftDate ftBoolean
3. paraméter	Paraméter azonosítója az sql kifejezésben (: - nélkül)
4. paraméter	ftBoolean típus esetén a logikai igaz érték esetén ez az érték kerül a paraméterbe
5. paraméter	ftBoolean típus esetén a logikai hamis érték esetén ez az érték kerül a paraméterbe
6. paraméter	minimálisan megadható érték
7. paraméter	maximálisan megadható érték
8. paraméter	Alapértelmezett érték
9. paraméter	Intervallum megadása esetén a 2. paraméter azonosítója
10. paraméter	Intervallum megadása esetén a 2. paraméter alapértelmezett értéke
11. paraméter	Beviteli maszk

Példa Kezdő és záró dátum bekérése

The screenshot shows the 'Kletus Soft 2000 Sql View' application. The main window contains a SQL query editor with the following text:

```

/*
Name=Előírások lakásonként
Key=Kezdő dátum      ;ftString ;kDatum;;;          ;999999999;10000101;;;#####.##.##
Key=Záró dátum      ;ftString ;zDatum;;;          ;999999999;29991231;;;#####.##.##
*/

Select * From Eloiras E Where Datum >=:kDatum and Datum<=:zDatum

```

Below the query editor, there is a dropdown menu showing 'Előírások lakásonként'. Underneath, there are two input fields:

- Kezdő dátum: 1000.01.01
- Záró dátum: 2999.12.31

The bottom of the window shows a grid area with some data rows.

Egyszerre több opcionális paraméter is lehet egy sql utasításban.

```
/*
Name=Folyoszamla
Key=Számla kelt;ftString;kSzlakelt;;;          ;999999999;20000101;zSzlakelt;29991231;####.##.##
Key=Telj. kelt;ftDate;kTeljkelt;;;          ;999999999;2000.01.01;zTeljkelt;2999.12.31;####.##.##
Key=Egyenleg;ftFloat;kEgyenleg;;;0.00;999999.99;0.00;zEgyenleg;999999.99;#####.##
Key=Előírás;ftInteger;kEloiras;;;0.00;999999.99;0.00;zEloiras;999999.99;#####.##
Key=Teljesített;ftBoolean;kTelj;Igen;Nem;;;Nem;;;
*/

Select * From Folyoszamla E
Where  Szlakelt>= :kSzlakelt and Szlakelt<= :zSzlakalet and
       Teljkelt>= :kTeljkelt and Teljkelt<= :zTeljkelt and
       egyenleg>= :kEgyenleg and Egyenleg<= :zEgyenleg and
       Eloiras >= :kEloiras and Eloiras <= :zEloiras and
       Teljesített = :kTelj
```

Folyoszamla

Számla kelt 2000.01.01 2999.12.31

Telj. kelt 2000.01.01 2999.12.31

Egyenleg 999999.99

Előírás 0.00 999999.99

Teljesített ☒

A paraméterek megadása után kattintsunk a gombra. Ha hibaüzenetet kaunk, akkor javítsuk az SQL utasítást, mentjük el, és futtassuk újra.

Ha jó ez SQL utasítás, akkor megjelenik az SQL eredménye az alsó részben

Klétus Soft 2000 Sql View - C:\Fejleszt\Klétus_soft\Vadasz\Data\proba.sql

master LakSzöv fejlesztés Klétus tesz rendszer

Select * From jogcim

proba.sql

Jogcim	Jogcim Neve	Jogcim kód	Tőke jogcim	Pénzf. Bevéte	PenzKiadas	Partneri tartozás	Partneri követelés	Kés. kamat alap	Kés. kamat jogcim	JCSZ301	JCSZ302	JCSZ30
1	Közös költség	301	0	True	False	True	False	True	False	1	0	
2	Biztosítás	302	0	True	False	True	False	True	False	0	1	
3	Panel pályázati díj	303	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
4	Egyszeri óvadék	304	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
5	Panel tőke	305	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
6	Panel kamat	306	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
7	Tető tőke	307	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
8	Tető kamat	308	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
9	Csekk díj	309	0	True	False	True	False	False	False	0	0	

- re kattintva az eredmény word szövegszerkesztőbe exportálja a program
- re kattintva az eredmény Excel táblázatkezelőbe exportálja a program
- re kattintva újra lefuttatja az SQL lekérdezést
- re kattintva egy reportot állít elő Lista formában megformázva
- re kattintva egy reportot állít elő formázás nélkül

Report készítése előtt egy előnézet jelenik meg, melynek kezelése az általános leírásban olvasható. (D.4)

Print Preview

proba.sql

Database: 2011.01.01. 12:00:00
Lap: 1
proba.sql
Klétus Soft 2000

Jogcim	Jogcim Neve	Jogcim kód	Tőke jogcim	Pénzf. Bevéte	PenzKiadas	Partneri tartozás	Partneri követelés	Kés. kamat alap	Kés. kamat jogcim	JCSZ301	JCSZ302	JCSZ30
1	Közös költség	301	0	True	False	True	False	True	False	1	0	
2	Biztosítás	302	0	True	False	True	False	True	False	0	1	
3	Panel pályázati díj	303	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
4	Egyszeri óvadék	304	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
5	Panel tőke	305	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
6	Panel kamat	306	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
7	Tető tőke	307	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
8	Tető kamat	308	0	True	False	True	False	True	False	0	0	
9	Csekk díj	309	0	True	False	True	False	False	False	0	0	

Page 1 of 1